

Dollfuss v Rimu

Daljša konferenca z Mussolinijem — Pred podpisom novega konkordata Avstrije z Vatikanom

Rekli smo že, da veliki preokreti ne dozorevajo čez noč. Zato je strahota, ako je kdo razvračan ali se takega dela, da se Mala antanta in ni združila s Poljsko in ne zvežala z Rusijo. V današnji situaciji bi Mala antanta, ako bi se ti vključila tudi Poljska, ne bila več Mala antanta in ne bi mogla ali vsaj ne s takimi namenom izklopiti svoje roke, velike palce. Nekak hlače med Malo antanto in Poljsko ne obstojijo, saj je sam nujen na evropski položaji in ne obstojenosti, ki so vseh interesih. V svetelnih linijah mednarodne politike bodijo in bodo bodisi Mala antanta in Poljska, kot ob hodu. To niti dvoma, da ni na nam, saj sta dva drug drugemu pravi nasprotaji. In kar se Poljske tiče, je tudi položaji in njeni pravi in pravičasti položaji in hile, ne more tobiti in bodijo in danes, ne nam postane, ali tudi veliki napredki, ki so nameni pravi postopki a mednarodni nam oblikovanja. In bodimo pravi in temu bi žel razvo: na je pred vsem

Ne ustvarjamo novih mej, saj v nobenem primeru ne bi mogle prinesiti zdravljenja. Delamo na to, da obstoječe meje postanejo čim manj otipljive: ustvarjamo preko njih gospodarsko in duhovno skupnost. Tako nekako je zunanji minister Titulescu zavrnil mažerske novinarje, ko so v Pragi silihi ali z znanimi revizionističnimi člesi. Mala antanta po teh besedah že deli in daje vzored vsem drugim. Čim bolj soliden boše narediti meje med svojimi državami in njeno stremiljaje gre za

Danes se bo po cerkvah glasila stara molitvena pesem: Veni creator Spiritus — pridi Duh stvaritelj! Tega duha kličejo tudi narodi. Samo mirno stvarjanje, samo stvarno delo bo premagalo tegobe našega časa in nas preko vseh nevolj ponelja v obljubljeno deželo napredka in sreče.

Vatikan, 3. junija. A.A. Papež je izdal važno enikliko o sedanjem položaju katoliške cerkve na Španskem. Eniklika obsega najnovejši španski zakon o kongregacijah, ki ga proglasa kot največje žalitve ne samo vere in cerkve, temveč tudi načel civilne svobode, na katere se opira nova španska vlada. Sv. oče smatra zato za svojo dolžnost, da vnovič izpogovori. Njegova beseda ni naperjena proti političnim reformam, kajti cerkev soglaša z vsemi vladini oblikami in z vsemi civilnimi ustanovami pod pogojem, da so zavarovane pravice Boga in krščanske vesti. Papež pedurja na kraju, da so španski katoličani za ohranitev reda in socialnega miru.

Newyork, 3. junija / A.A. Letalec James Mattern je odletel ob 440. sam na polet okrog sveta z letalom »Stoletje napredku«. Letalo je bilo belo-modro pobarvano. Mattern bo skušal doseči nov svetovni rekord v poletu okrog sveta. Sedanji rekord sta dosegla letalca Wiley Post in Harold Gatty. Okrog sveta sta letela 8 dni, 7 ur in 51 minut. Tik pred poletom je Mattern izjavil, da bo letel iz Newyorka preko Harburga in Irske do Berlina, nato pa v Moskvo in preko Sibirije do Noma. Fairbank-
sa. Edmontona. Alberta in Newvorka.

žanje kdor se ob vsaki priliki poslužuje „Jutrovega“ malega oglasnika. Danes 480 ponudb in povpraševanj.

Anton Lajović:

Hitler in njegovo pravo

Cez Nemčijo in ves nemški narod grmi ogromno gibanje, čegar čarodejni početnik in voditelj je Hitler. To gibanje nosijo močna namizna gesla, odeta v idealistični plašč etičnega stremeljenja po očiščenju in duhovnem prenovljenju nemškega narodnega življenja. Nemci sami občutijo to veliko gibanje kot neko, vso bodočnost v bolj rožnati luči obetajočo duhovno preroditev in kot pravo renesanso nemškega duha.

Toda preroditev v kakšnega novega duha v kako novo bitje in žetje? In renesansa, v katerega prečistega duha novo oživitve?

Nikomur ni bolj kot nam Slovencem, ki smo bili dolga stotletja zasvojeni nemškemu državnemu in duhovnemu gospodstvu, ob nemem in pravičnem gledanju znano, da je nemški narod po svojih najboljših močeh uspeval v tvorbi, ki so znamenite ali celo nemisljive in edinstvene kulturne in civilizacijske vrednosti. Toda, če sedaj, svobodni, motrimo iz daljave z mirnim pogledom današnje življenje nemškega naroda, vidimo v njem tragično razklanost.

Neki francoski žurnalista je gledajoč sedenjo Nemčijo bistro pripomnil, da ima Nemec več smisla in okusa za disciplino, kot za svobodo. Ta pogled se nam zdi pravi, vendar zadene samo površje stvari. Boj zanimivo je iti do korenin takega nemškega čustvovanja.

Nam se zdi, če pregledamo oddalje vse razpolike manifestacije tega nemškega gibanja, da ta veliki in bogato nadarjeni narod, ki sam sebe tako rad imenuje »narod pesnikov in mislecev«, vsaj v svojih najbližjih plasteh ne čuti in ne spoštuje duha, temveč bolj čuti silo oziroma edino čisto silo. Vsa njegova politična zgodovina kaže, da je ta narod prepričan, da v življenju narodov samo sila nekaj zaleže in zato se vedno znova povzrača k tej občevanju. Le duh pa rabi svobodo za svoj razmah, a duh je stvar osebe posameznika. Zato ne čuti svobode tisti, ki hoče z organizacijo in strunsko disciplino stisniti ljudi v eno grupo, da bi skupno silo lahko priskrbeli na nasprotniku. Čim strnjenjša je organizacija in čim bolj je eliminiran svobodni duh posameznika, podrejen je organizaciji, tem večja je tudi nena udamna sila, ki je tem učinkovitejša, čim bolj je približana mehanični obliki akumulacije mehaničnih energij. Prav to zaupanje in vera v učinkovitost brutalne sile in na drugi strani omalovaževanje duha je tisto, kar vede Nemca čustveno do tega, da ljubi bolj disciplino kot svobodo.

A ves Hitlerjev pokret gre za tem, da stme čedalje večjo množico Nemcev v eno in isto skrajno smer. In zelo skladno z njihovim čustvenim brutalne sile se je kot akcijska smernica pri njih pojavilo geslo, ki ga ni lahko prestaviti na slovensko, geslo »Gleichschaltung«. To bi se reklo po našo, ker je beseda vzeta iz elektromehanike, vključitev na isti tok.

Kam pa je naprejena smer te istokotne vključitve? Mar nasproti notranjim strankarskim nasprotnikom, ko je bil najmočnejša in najboljša organizacija Hitlerjeva strankarska nasprotnica, socialno-demokratska stranka pri prvem nastopu Hitlerja spustila svoje orožje iz rok, ne da bi bila dala od sebe le najmanjši glas? Smer te istokotne vključitve in cilji, na katerega je naprejena ta strnišev moči, je prav jasno izrazil pred krajskim rajhovskim pravosodnim komisar dr. Frank, ki je izjavil dobesedno: »Pripravljeni smo zopet postati »ein Herrvolk« in svet se bo moral temu prilagoditi.

Toda »narod gospodov« predpostavljata tudi svoje nasprotje, namreč narode, katerim naj gospoduje tak »narod gospodov«.

Ta istokotna vključitev ima torej izrazito imperialistično in militaristično usmerjenost, zakaj je potem zmagovalce vojske in močnike misliti na zopetno podjarmljenje onih narodov, ki so se v svetovni vojni otresli nemškega jarma.

Vse to novo usmerjenje v strunno organizacijo vsega nemškega naroda temelji torej na — mnogoterim močnim nezaveznim — filozofiji sile, na čiščenju in celo obvezovanju brutalne nasilnosti in pomeni res renesanso, renesanso namreč Vilhemovskega duha.

Princip sile, postavljen za temelj nemškega narodnega gibanja in tudi njegove politike, čeprav je mogoče baš na političnem polju maskiran z varljivimi gesli enakopravnosti, ima v sožitju narodov presenetljiv in sigen rezultat, namreč ta, da z avtomatično nujnostjo vrže nemški narod, kakor to so zadnji dogodki vnovič pokazali, v popolno internacionalno osamljenost.

Ali zanimivo je, da isti princip tudi v notranjem življenju nemškega naroda niemu samemu sebi rane, ga »zohra in ohromlja« na duhovni poti. Če celo na ohranilo, ki bi se to najmanj pričakovalo, na pravnem polju.

Odkar je prišel Hitler na vlast, so šle po nemškem časopisju vesti, da boče novo gibanje tudi na pravnem polju očiščenje in preporod. Vse, kar so bili kdaj Nemci tvežali preveč, da jim je bilo globoko škodovalo. Zavržli da je treba torej recipirano rimsko-individualistično pravo in se vrniti k staremu germanskemu pravu, katero je za temelj kmečkega življenja imelo rodno in mi kmeti razbilo z individualističnim načelom. Po Saškem zrcalu »ima kmet samo enega s'ina«. Samo eden naj torej podeduje kmetstvo. Tudi sedaj naj obvelja princip, da imej nemški kmet toliko kmetij, da jo more s svojo familio sam obdelati in se na njej sam preživeti, a naj bo zaščiten na ta način, da ne more svoje kmetije niti prodati, niti zastaviti, niti je dednim potom razkosati.

S takimi odredbami pa upa Hitlerjevost udariti nemškemu narodu trdem temelju, a ta »zaščita« naj velja samo za kmeta.

Nemca, ne za tujerodca. Kajti samo pri kmetu-Nemcu je računati na to, da je kri zvezana z zemljo ali kot to odene Hitlerjem v geslo z zvonoččo aliteracijo »Verbundenheit von Blut und Boden«, kot da naj dober zvok gesla garantira, da gre za zlato čiste resnice.

Kako se bo stvar kot ekonomsko-socialni poizkus obnesla, to bo morala Nemčija preizkusiti sama. A zanimivo je, da je ta poizkus odet v mistiko narodnostnega romantizma, ki stremi celo na civilizatorjem področju za individualizacijo in s tem za odrganjem od dosežane načina sožitja z drugimi narodi. Dvomim, da bi se dalo staro germansko pravo, ki je bilo izšlo iz čisto svojevrstnih gospodarskih prilik in iz močno primitivnih oblik življenja, v katerih je bila komunikacija kmetov z svojimi sorodniki, kaj šele k tujim narodi skrajno majhna, uspešno uporabiti v sedanjosti tako bistveno izpremenjenih gospodarskih prilikah. Saji so vsaka važnejša gospodarska izprememba čuti takoj po vsem svetu. Tem manj bi se torej dalo doseči to baš v nemškem narodu, ki je v civilizatorjem in tehničnem ozir med prvimi narodi in kjer so baš vsa komunikacijska sredstva izpopolnjena do skrajnih, danes dosegljivih mer.

Ta »zaščita« kmetu nemškemu kmetu vsak osebi in zemljiški kredit, jemlje mu možnost preselitve na kak kraj, ki bi mu boljše prijal, in ga enostavno priklene na zemljo. Če vzamemo, da je ta kmet malo talentiran, ni mogoče od njega pričakovati tiste posvečitve sili narodu, na katere Hitlerjem računa. Če je pa tak zaščiten kmet nadarjen, bistroumen in podjeten, mu je s to »zaščito« odvzeta možnost, da uveljavlja svojo podobenost in bistroumnost, zakaj njega čaka neprestano je obdelovanje lastne zemlje.

Tako pomeni ta »zaščita« izolacijo vsega zaščitenega nemškega kmečkega stanu in ohromitev njegovih duševnih energij.

Utegnil bi kdo reči, saj se taka škoda, če bi se res zgodila, ne tiče drugega kot samo nemškega naroda. Toda, če pogledamo na široko, vidimo, da nima noben narod interesa na tem, da njegov sodni narod duhovno ohromi, pa četudi bi bila ohromitev samo delna.

V istem času, ko se je pojavila ideja o pravni zaščiti nemškega kmeta, pa je prišlo še do nekkih drugih pravnih manifestacij Hitlerjevcev, ki utegnajo biti za nas še zanimivejše. Šlo je za veliko skupno manifestacijo rajhovskih in avstrijskih juristov, na kateri je neki nadpredstnik Kuristov, da kot glavni govornik (v Berlinu 13. V.) izjavil po časopisnih poročilih tole: »Sodniki bodi pravični, toda njegova objektivnost imej meje tam, kjer gre za vprašanje naroda; življenjske interese naroda mora sodnik brezobzirno postaviti nad formalno pravo.«

Kaj se pravi to praktično?

Tem idejam dati izraza recimo v kazenskem pravu kot zakonodajec, ne bi bilo nič posebnega. V kazenskem pravu se dajo napraviti norme, ki lahko ščitijo vse važne interese naroda in države celo do finih potankosti. Mnoge države imajo posebne kazenske zakone v zaščito države.

Malo bolj čudna in kritična pa postane stvar, če naj bo to Hitlerjevsko geslo uporabljeno v civilnih sporih. To geslo bi praktično pomenilo, da izgubim vsako pravdo, če kot Nel-Nemec pridem v spor z Nemcem pred takega nemškega sodnika, ki se drži Kubejeve smernice. Zakaj prav bizu je misel, da jo v interesu nemškega naroda, če zmaga v pravdi, Nemec. Še hujša je stvar, če bi kot izomzemec prišel v spore z Nemcem in pred nemškega sodnika. V takem slučaju je moj sigurni dočez pred nemškim sodnikom: brezpravnost.

Jasno je, da je taka orientacija v pravu diametralno nasprotna pojmu prava, istovetna pa s popolnim brezpravjem, istovetna s silo. Ni nujna praktična konsekvence mora biti, da izgubi Nemec v svojem postavljanju v inozemstvu vsako zaupanje in vsak kredit in da pride zaradi takšne pravne orientacije nemško gospodarstvo v popolno internacionalno izoliranost.

Ta dva primera iz pravnega življenja sodobne Nemčije kažeta, da vede egocentrično čiščenje sile kot edinega fundametalnega narodovega življenja in stremeljenja celo na pravnem polju do razdornih in poraznih posledic in da vsako manifestiranje takega lažnega ideala povzroča le čim dalje večjo osamljenost.

Ginljivo in pretresljivo obnemem, da nemški narod, tako bogat na kulturnih vrednotah, s tako lahkootrobovernostjo sledi varljivim inčim filozofije nasilja.

Motroč z občutljivim očesom ja usodna gibanja med nemškim narodom, vidim, da je za nas Slovence zlasti na polju pravnega občutja, bodisi naših ljudskih množic, bodisi pravnikov samih, važno zlasti eno veliko vprašanje, ki ga razgrinja nemško gibanje, in to je vprašanje svetovnega nazora. Kolikor morem pregledati, naš pravnik temu vprašanju ni nikdar posvečal važnosti, celo opazil ga ni. Bil je tako egocentrično zaverovan vase in v dogmatizem svoje najbližje okolice, da ni niti slutil, kako dalekosežnega pomena je tudi v drobni vsakdanji praksi to, na kak način socialno-filozofsko gleda na probleme prava, države in družbe. Ko so se takoj no prevaru zaradi tako bistveno izpremenjenega našega javnega življenja imela začeti prevrednotenja vseh naših vrednot, je ostal naš praktični jurist tedaj in še dolgo poslej, skoraj vse do danes, v vseh teh tako življenjsko važnih vprašanjih pravi božji volek, ki je mislil, da je storil vso svojo dolžnost, če je kot prei,

z nosom zaplčehim v paragraf, ostal isti življenju odtujen besedobrec, kakor ga je bila naučila biti absolutistična Avstrija. Skrajni čas je, da se zavemo potrebe novega časa in da se pozornost našega očehga pravništva in pa tudi praktičnega pravništva z vsilo obrne od zgolj besednega juristarenja na socialno-filozofično naziranje prava, države in družbe.

Zahvala inozemskih književnikov

Skupina inozemskih književnikov, udeležencev kongresa PEN-kluba v Dubrovniku, ki je obiskala zadnje dni Slovenijo, je naslovila na ljubljanski PEN-klub sledeče zahvalno pismo:

»Na koncu našega pota po Sloveniji nam ne narekuje srce samo, da Vam sporočimo, preden se razidemo v svoje domovine, golo zahvalo, ampak tudi svoje resnično, globoko priznanje za Vašo obilno gostoljubnost in za Vašo prijateljsko prisrčnost, ki ste nam jo izkazali, in za vse vtise slovenskih lepote, ki jih odnašamo s seboj.

Deli našega pota po Jugoslaviji so bili podobni stopinjam po lestvici lepote in krast, Slovenija pa je bila njihov vrhunec. Ko smo spoznavali naravo in kulturo Slovenije, smo se neprestano zavzemali nad vsem, kar nam je raznovrstnega in vzvišenega nudila prva, in nad vsem, kar smo opazili klenega in dobro urejenega v drugih. Pogosto smo mislili, da smo spoznali že najboljšje, kar nudi Vaša domovina, toda vselej so zmogli Vaši tovariši, ki so nas vodili, podobni čarovnikom, odkriti pred nami še kaj boljše.

Skupno s temi popisi lepote pa pojdejo z nami spomini na ljubeznive ljudi in na odlične književnike, ki smo jih spoznali. V prvi vrsti moramo izraziti svojo posebno zahvalo g. predsedniku dr. Izidorju Cankarju, g. tajniku Francetu Stetlu, Vašemu velikemu pesniku Otonu Zupančiču in vsem članom ljubljanskega PEN-kluba, ki so nam bili radodarni na uslugo.

Pri slovesu iz Slovenije smo podobni globom z Boromejskih otokov, ki jih je videl Barres in katerih peruti so bile težke v letu, — težke od dišav, ki so jih odnašale s seboj.

Za PEN-klub v Atenah: Costas Quranis, Alkis Thrylos, Xenio Lefkoparidis s gospo, Georges Theotokas. — Rumunski center: Ion San-Gheorgiu z gospo. — Katalonski center: J. Foix z gospo. — Bolgarski center: Liza Bagrijana, Vasilev. — Madžarski center: Martin Atlasz. — Bratska centra Beograd: Dragiša Vasić, Ivo Andrić, Zagreb: Bogdan Radica.

Politično gibanje v ljutomerskem srezu

Sreska organizacija v Ljutomeru je, sklopa nazadnje dva shoda: v Sv. Juriju ob Ščavnici in v Apačah. Oba sta bila izredno dobro obiskana, kar priča, da se tudi v ljutomerskem srezu dviga zanimanje za politično življenje. Poročali so gg. senator dr. Ploj, narodni poslanec Jakob Zemljčič in zastopnik ban. organizacije JRKD dr. Rapotec. Zborovaki so pazljivo sledili izjavljanjem senatorja dr. Ploja, ki je kot odlični finančni strokovnjak poročal o gospodarskem stanju naše države. Poudarjal je, da so pozvati vsi k sodelovanju za narod in državo, ki naj nas vse povede iz sedanjega dobe gospodarske in socialne krize v boljšo in srečnejšo bodočnost. Narodni poslanec g. Jakob Zemljčič je v daljšem govoru razpravljal o delu v Narodni skupščini, g. dr. Rapotec pa je pozval navzoče, naj se vsi organizirajo v krajevnih organizacijah JRKD, poudarjajoč, da se bodo le v skupnem in složnem delu rešila vsa težka vprašanja sedanjega časa.

Pričakovati je, da se bo tudi pri Sv. Juriju ob Ščavnici čvrsto razmahnila vsedržavna stranka.

K umoru Amalije Mali

Kakor je naša javnost že informirana po časopisju sta morila brata Malija pri zločinu v St. Vidu pri Stični rabila krinko in orožje, ki ju pa preiskovalna oblast doslej še ni našla. Pri zaslišanju, ki je trajalo vse doslej, je morilec Anton Mali končno izdal, kje je rabljene predmete na svojem begu zakopal, vendar pa njegovi podatki niso bili povsem natančni. Pri umoru je rabil krinko, žensko pokrivalo in samokres znanke »Steyer«. Sodišče je naročilo orožnikom, naj navedene predmete izkopljejo in oddajo preiskovalnemu sodniku v Novem mestu. Mali jih je zakopal v vasi Grmu, ki spada pod občino Bukovec in leži ob banovinski cesti Pluska-Litija, in sicer kakih 10 m daleč od ceste ob stebru kolca, ki je last posestnika Antona Polončiča iz Grma. Po dolgem iskanju so jih orožniki res našli. Stvari so bile zakopane zelo plitvo pod zemljo, kjer se je Antonu Maliju na begu mudilo ter je nekaj zemlje odkopal kar z rokami. Krinka je bila narejena iz črnega satina ter tako velika, da je morilec zakrivala ves obraz. Pokrivalo je bilo modre barve in je imelo obliko ženske baretkve. V pistoli so našli še dva naboja.

Oba morila, kakor tudi Andrejeva ljubimka Milica Golmajerjeva, so zelo shujšali in se jim pozna, da so prestali hude duševne boje. Preiskovalni sodnik je pričel zasliševati že priče. Bila sta zaslišana tudi oče in mati Milice Golmajerjeve.

Kompenzacijska pogodba z belgijsko-luksemburško carinsko unijo

Beograd, 3. junija p. Opoldne sta zunanj minister dr. Ževtlić in belgijski poslanik gref Charles de Vichne izmenjala ratifikacijske listine o konvenciji, s katero se urejajo trgovske terjatve potom kompenzacijski med našo državo in Belgijo, oziroma med našo državo in belgijsko-luksemburško carinsko unijo.

Smrt pravoslavne cerkvenega dostojanstvenika

Beograd, 3. junija p. V čakku je umrl židki pravoslavni episkop Jevrem Bojović, star 80 let, brat edinega našega še živečega vojvode Bojovića.

Naš trinajsti velesejem

Včera dopoldne je bil v navzočnosti ministra gosp. Iv. Puclja otvoren letošnji ljubljanski velesejem

Ljubljana, 3. junija.

Danes dopoldne so se v trinajstič odprla vrata našega velesajma, ki kljubuje s svojo življenjsko silo vsem težkotam in nevšečnostim. Naš velesejem se nam je tudi letos predstavljal v nesejnem obsegu in v svoji že tradicionalni slikovitosti in pestrosti. Človek bi mislil, kaj nam po dvanajstih preletih more naš velesejem še novega nuditi in pokazati. Čeprav smo že razvijali, vendar moramo priznati, da je tudi trinajsti velesejem za vsakega zanimiv in privlačen. Letošnja prireditelj, ki se vrši v težkih časih in razmerah, je sama na sebi najboljša priznanje za organizatorično delo velesajmske uprave, pa tudi dokaz, da naši gospodarstveniki pravilno pojmujejo propagandni in kupijski pomen te institucije. Naš velesejem je tudi letos zbral elito naših industrijcev, trgovcev in obrtnikov, kajti la napredni in vsem težkotam kljubujoč podjetnik spoznava, da mora baš v sedanjem času s področja življenja in vztrajnostjo pokazati, kako je napredoval, kaj zmore in kaj se je naučil. Zato želimo vsem onim, ki so sodelovali pri tej važni reviziji našega produktivnega dela lepih uspehov, od naše najbližje javnosti pa pričakujemo, da bo zala pravilno ceniti trud in požrtvovalnost organizatorjev in razstavljalcev.

Ob 10. dopoldne so se pred velesajmskim uradom zbrali številni povabljeni gostje, da prisostvujejo otvoritvi, ki je dobila z navzočnostjo zaslonika Nj. Vel. kralja komandanta divizije gosp. V. Cukarja, ministra za socialno politiko gosp. Ivana Puclja in bana dr. Draga Marušića, ki je zastopal častnega predsednika velesajma trgovinskega ministra dr. Sumenkovića, še posebno svečano obeležje. Podban dr. Otmar Pirkmajer je zastopal notranjega ministra, brigadni general Anton Pekić ministra za vojsko in morarico, finančni direktor dr. Valjavec, finančnega ministra, železniški direktor Josip Cugmus za prometnega ministra. Med oličnimi gosti so bili nadalje ljubljanski župan dr. Dinko Puc, mariborski župan dr. Lipold, ljubljanski knezožof dr. Gregorij Rožman, rektor dr. Matija Slavić, podpredsednik senata dr. Fran Norak, senator dr. Gustav Gregorin, narodni poslanec in predsednik Zveze industrijcev Anton Krejčič, predsednik Zbornice za TOI Ivan Jelačin s tajnikom dr. Plešsom, podpredsednik Centralne industrijskih korporacij dr. Fr. Windischer, nadalje češkoslovaški generalni konzul inž. Ševčík, avstrijski generalni konzul gref Orsini - Rosenberg, italijanski generalni konzul Umberto Natali, poljski generalni konzul v Zagrebu Albert Fiedler, ameriški konzul v Zagrebu Egmont Trecekok, trgovinski ataše francoskega poslaštva v Beogradu M. Muzet, rumunski konzul inž. M. Jelačin in danski konzul Tomo Knez. Nadalje smo videli predsednika apelacijskega sodišča dr. Vrančiča, predsednika odvetniške zbornice dr. Žirovnika, predsednika Zveze trgovskih gremijev Jos. J. Kavčiča, predsednika Kmetijske družbe Otona Detela, predsednika ljubljanskega združenja trgovcev Iv. Gregorja, podpredsednika Zbornice za TOI Jos. Rebeka, predsednika društva »Kriček« dr. Perka, predsednika borze Drag. Hribarja, glavnega tajnika Zveze industrijcev inž. Suklieta, načelnika trgovskega oddelka banke uprave dr. Marna, šefa svetnega oddelka banke uprave dr. Matija, rudarskega glavarja inž. Strgarja, predsednika OUZD Ivana Tavčarja z ravnateljem dr. Bohinjem, Mevlina župane mest ter predstavnike samoupravnih oblastev in društvo.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

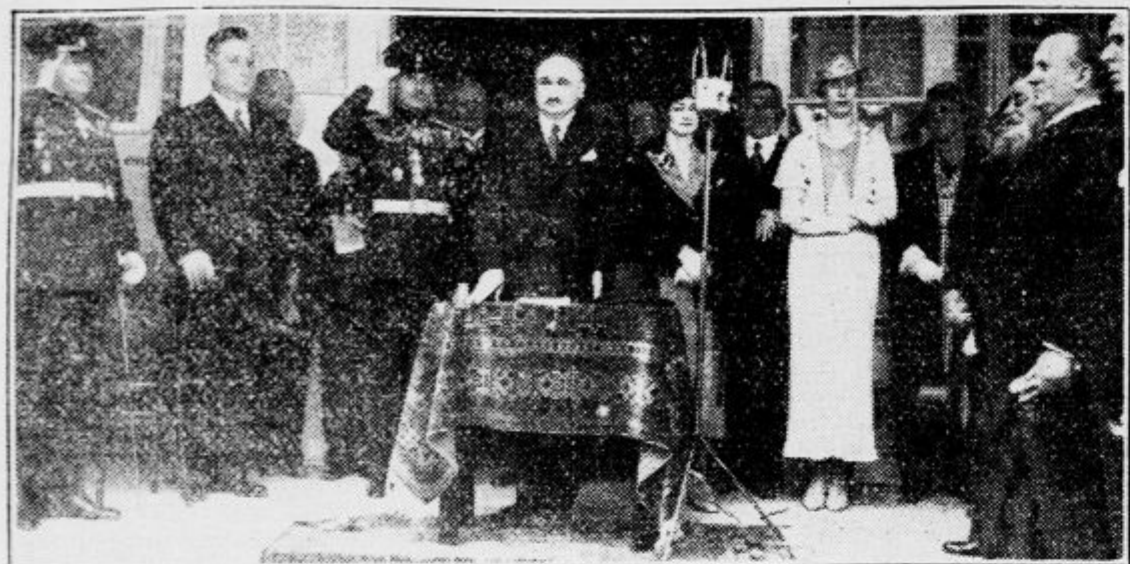
Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Upravni odbor velesajma je imel pozam, da je navzile težkemu stanju našega gospodarstva to našo stalno institucijo vzdržal na višini ter je s tem pokazal, da pravilno pojmuje vlogo dela, pokazal pa tudi zdrav optimizem, brez katerega ni in ne more biti nobenega izboljšanja.

Velesejmi so najboljši primer medsebojne gospodarske povezanosti vseh državljanov. Ako kje, potem gotovo v gospodarstvom delu vidimo, da je nemogoče razmah gospodarstva življenja posameznih delov naše države brez naše narodne in državne skupnosti.

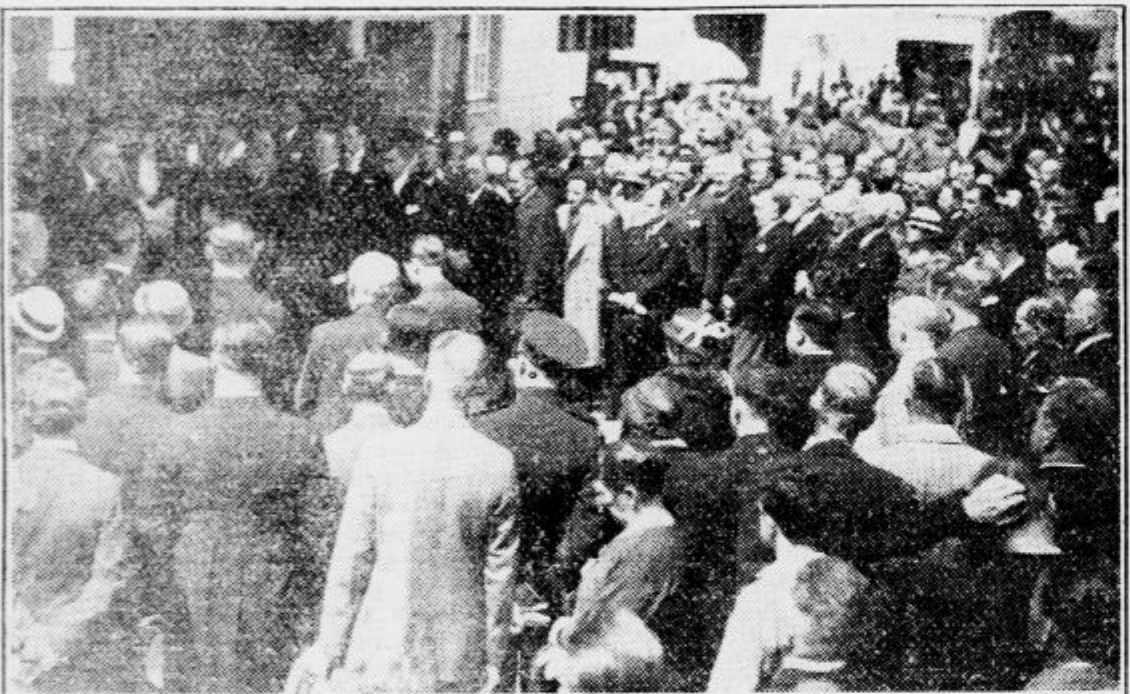
Naprosene od častnega predsednika ljubljanskega velesajma g. ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ilije Sumenkovića je ban dr. Marušić v njegovem govoru poudarjal, da moramo naše gospodarske razmere popraviti in zboljšati. Predvsem vemo, da nič ne pomaga vse tarnanje in pritoževanje, marveč da je potrebno in to je glavno, da postavimo proti tej gospodarski krizi močno akcijo, da se ji zoperstavimo z delom, kajti delo je najboljša reakcija tudi proti gospodarski krizi. Uprav

Naši kraji in ljudje

Ljubljanski velesejem

Med pozdravnim govorom predsednika Bonača. Od leve na desno: zastopnik ministra vojske in mornarice general Antonije Pekić, minister za socialno politiko Ivan Pucelj, zastopnik Nj. Vel. kralja divizionar Vladimir Cukavac, senator dr. Gustav Gregorin, predsednik Ivan Bonač, zastopnik ministra za notranje zadeve podban dr. Otmar Pirkmajer, soproga avstrijskega konzula gospa Orsini in župan dr. Dinko Pac. Na levi industrijalec Dragotin Hribar, ravnatelj Krejči in ravnatelj TPD dr. Skubic.

Pogled pred velesejmski urad, ko proglašajo ban dr. Drago Marušič otvoritev razstave.

Odhod inozemskih književnikov

Skupina inozemskih književnikov in njihovih spremljevalcev iz Beograda, ki je v turek ponoči prispela v Ljubljano, je — kakor smo na tem mestu že zabeležili — v četrtek odpotovala na Bled. Vreme, ki je bilo izprva nekoliko nenaklonjeno tej odlični ekskurziji, se je v četrtek ustalilo in v petek so imeli gostje na Bledu in v Bohinju krasen solnčni dan. Na Bledu so bili sprejeti z vso pozornostjo in so se lahko preverili o prvovrstni postrežbi in zmerani cenah v tamšnjih hotelih. Bohinjski je vprav navdušil. Naš poročevalec je govoril z nekaterimi in vsi so v superlativih opisovali romantično lepoto tega edinstvenega kotička slovenske zemlje. V hotelu pri Sv. Janezu so bili odlično postreženi. Slap Savice je skupaj z vso mogočo alpeko lepoto Bohinja nekatere inspiriral za opevanje naše Gorenjske. Tako se

je zgodilo, da je naposled vsa grška delegacija iz Aten ostala za nekaj dni na Bledu. — Goste so spremljali predsednik ljubljanskega kluba dr. Cankar, tajnik dr. Stele, dr. Grušen in drugi.

V petek zvečer se je del gostov sestel pri Slamiču k. skupni poslovilni večerji s člani ljubljanskega PEN-kluba. Ob tej priliki je imel bolgarski kritik, bivši upravnik sofijskega Nar. gledališča Vladimir Vasiljev navdušen govor, v katerem je poudarjal potrebo tesnega kulturnega sodelovanja med južnimi Slovani. Oktet »Ljubljanskega Zvona« je med večerjo seznanjal goste s slovensko narodno in umetno povpoko.

Včeraj zjutraj so se gostje razšli; vsak je krenil v svojo domovino s simpatijami do naših krajev in ljudi in s trdnim upanjem, da jih bo še kdaj obiskal.

Ferdo Vesel razstavlja

Ljubljana, 3. junija. Po daljših letih se je Vesel zopet oddal, da razstavi večjo kolekcijo svojih del. Sicer se je zadnja leta udeležil nekaterih razstav, a vsakokrat s prav pičlim številom svojih umetnin. Sedaj pa je prekinil svoje vase zaprto samotarstvo, ki ga pred zvečnim svetom skriva na svojem romantičnem gruču in pri Kosu na Mestnem trgu je videti domala trideset njegovih del, od zadnjega desetletja preteklega stoletja pa vse do današnjih dni.

Pravi nestor upodabljaljočih umetnikov tudi v svojih zadnjih delih ne skriva svoje duševne mladosti, svojega notranjega ognja in temperamenta. Čeprav izpričujejo njegova dela neumirjeni karakter, večnega iskalca resnice in lepote, je v slehernem njegovem delu toliko odličnih slikarskih kvalitete, toliko do popolnosti dognanega hotenja, da mu niti danes še ne moremo usorejati nikogar med našimi slikarji. Kdor bi hotel po kvalitetah razporejati dela Ferda Vesela, bi si naložil težko nalogo. Tudi pri umetninah, ki so razstavljene pri Kosu, se je težko odločiti, kateri bi dali prednost. Čeprav so bile posamezne podobe ustvarjene z razdobjem več desetletij, je v vsaki nekaj, česar ni mogoče opisati z besedičenjem naše običajne kritike. Za spoznavanje vrline Veselovega dela je potreba vsakemu mnogo znanja, prav za prav mora biti gledavec sam pasivni oblikovalec, da uživa iskreno to umetnost, ki je čista in velika, najsibo pri podajanju

Kopalci in turisti!

Uporabljajte 153

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE ZA SONCENJE. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

Dar visokega botra

Hrastnik, 3. junija.

Visok boter se je spomnil svojega krščence in ubožne rudarske družine. Meseca novembra l. 1930. je blagovolil Nj. Vel. kralj Aleksander prevzeti krstno botrstvo 19. otroku rudarja Franca Šušterja v Hrastniku, kar smo takrat poročali. Kralja je zastopal pri krstu g. Ivan Rojnik, polkovnik 39. pehotnega polka iz Celja. Deček je dobil pri krstu ime Aleksander. V teku dveh in pol leta je prišla poleg drugih rudarskih družin tudi Šušterjeva z mnogoštevilnimi otroki zaradi rudarske stiske v veliko bedo. V hudi stiski se je obrnila rudarjeva družina na visokega botra s prošnjo za pomoč.

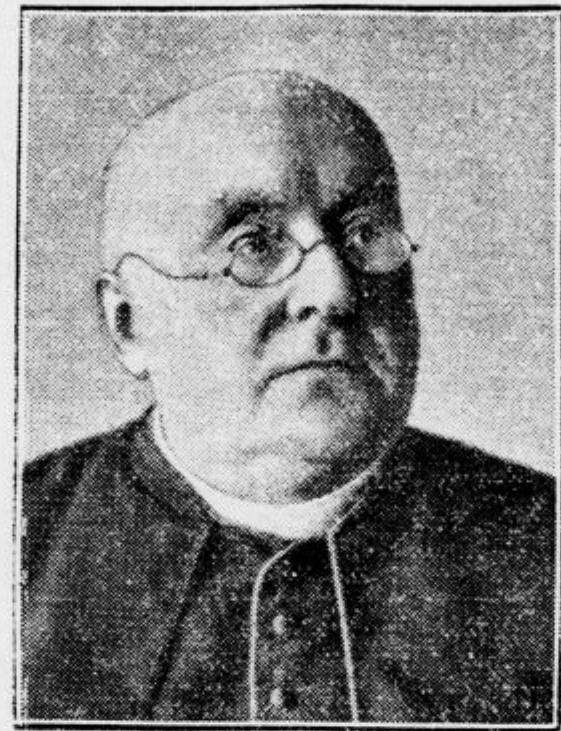
Nekaj dni pred birmo je stopil v siromašno stanovanje rudarja Šušterja pismoša in našel v veliko presenečenje ubožne družine 3000 Din na mizo. Izročil je tudi odrezek nakaznice, označen z malim žigom: Uprava dvora Nj. Vel. kralja. Lahko si mislite, kako veselje je zavladalo v ubožni rudarjevi hiši prav zdaj, ko je beda najhujše trkala na vrata. Rudarjeva obitelj je visokemu botru za dar globoko hvaležna.

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav mlo učinkujoč način »Franz Josefove« vode, ki je zlasti pripravna za nežni rast, ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Andrej Kalan

Včeraj ob 5. popoldne je umrl v Marijanšču v Ljubljani, zadet od kapi, stolni prošt in generalni vikar ljubljanske škofije, prelat g. Andrej Kalan. Z njim smo izgubili blagega narodnega svečenika starejše generacije, ki mu še tako burni politični dogodki in spori nikdar niso mogli niti zastrniti, kaj šele zatreti zavesti in občutkov najlepše svečeniške dolžnosti.

Ves čas svojega življenja je bil kot vzgojitelj in dobrotnik mladine največji, velik in priljubljen pa je bil tudi kot delavec in organizator na polju splošne narodne prosvete. Plodovito se je udeleževal tudi kot ljudski pisatelj, pomembno pa je bilo tudi njegovo politično delovanje, ki je bilo vedno v skladu z njegovimi splošno priznanimi osebnimi vrlinami.

Rodil se je 2. decembra 1858 v Pavnu pri Stari Loki, gimnazijo in teologijo pa je študiral v Ljubljani, kjer je bil posvečen leta 1882. Služboval je kot kaplan v Predosljah, Predvoru, Cerkljah, Trnovem v Ljubljani, l. 1896. pa je postal stolni kanonik. L. 1907. je bil predlagan za stolnega dekana, deželni predsednik pa je s svojim poročilom »načionalnem delovanju Kalanovemu dosegel, da ga cesar ni hotel imenovati. Iz političnih razlogov je bil dunajska vlada pozneje še enkrat odklonila in je bil šele po prevratu imenovan za stolnega prošta. Ko je postal l. 1900 ravnatelj Marijanšča, je v kratkem času prenovil in razširil gospodarska poslopja zavoda in je žrtvoval za to tudi mnogo lastnih sredstev. K prvotni stavbi na Poljanski cesti je pridal velik konvikt za srednješolce. Po prevratu je v Marijanšču otvoril dijaško in akademsko menzo. Nekaj časa je bil prelat Kalan predsednik Kmetijske družbe, s posebno vlogo pa se je udeleževal kot predsednik Čebelarstva društva. Vošč let je bil glavni uradnik »Slovenca«, dolga leta pa tudi vodja »Domoljuba«.

V politično borbo je posegel najprej leta 1889., ko je ustanovil Katoliško politično društvo, ki je nasprotovalo konservativni struji. Nekaj let je bil tudi deželni poslanec in ljubljanski občinski svetnik. Brezobzirna politična borba pa ni odgovarjala njegovemu značaju in se je spet popolnoma posvetil humanitarnemu, kulturnemu in gospodarskemu delu.

Vnovič se je vrnil v politiko l. 1917. in je mnogo pripomogel do tega, da je ob koncu vojne prišlo do lojalnega sodelovanja med slovenskimi politiki. Velik ugled in spoštovanje si je pridobil tudi pri političnih nasprotnikih. V narodni vladi je bil poverjen za kmetijstvo do pomladi leta 1920. Potem se je ponovno umaknil v politično ozadje ter posvetil vse svoje plodne moči v prvi vrsti dobrodelnosti.

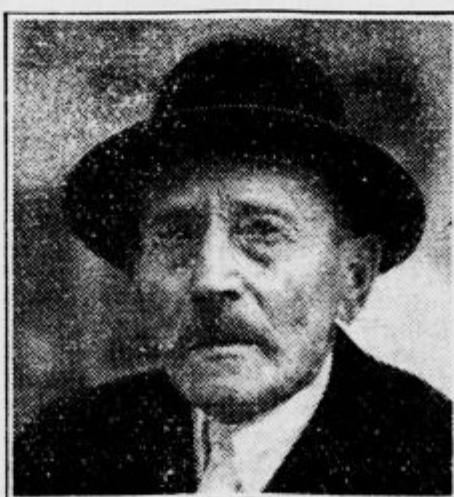
Karkoli je storil, vse je bilo izraz njegove plemenite osebnosti. Njegovo široko umevanje, združeno z zdravim kritiko, ga je ohranilo vedno sprejemljivega in razumevalnega za vse dogodke in je bil tako vedno posebno dostopen vsem težnjam mladine. Na ta način si je pridobil ne glede na vse razlike političnega in kulturnega mišljenja splošno spoštovanje in vsakdo mora priznati, da je bilo njegovo življenje v polni meri posvečeno Bogu in narodu. Ker je vse njegovo delovanje vedno nosilo pečat njegove velikodušne osebnosti, ga bo narod ohranil v blagem in častnem spominu.

Pogreb vzlednega duhovnika in rodojuba bo v torek, ob 9. dopoldne izpred Marijanšča.

Starosta hrastniških kemičnih delavcev

Hrastnik, 3. junija.

V torek bo dopolnil 85 let svojega težkega življenja najstarejši prebivalec spodnjega Hrastnika in starosta hrastniških kemičnih delavcev g. Janez Šoper. Rodil se je

na lepem kmečkem posestvu, ki pa se je že davno pogreznilo v rudnik in ni o njem niti sledu. To posestvo, ki se je po jubilejnom očetu imenovalo Martinškov grunt, je kupil rudnik že leta 1854. Janez je živel ves čas v svojem rojstnem kraju, kar je redkost pri naših ljudeh. Do svojega 26. leta je živel pri svojem očetu Martinu, po-

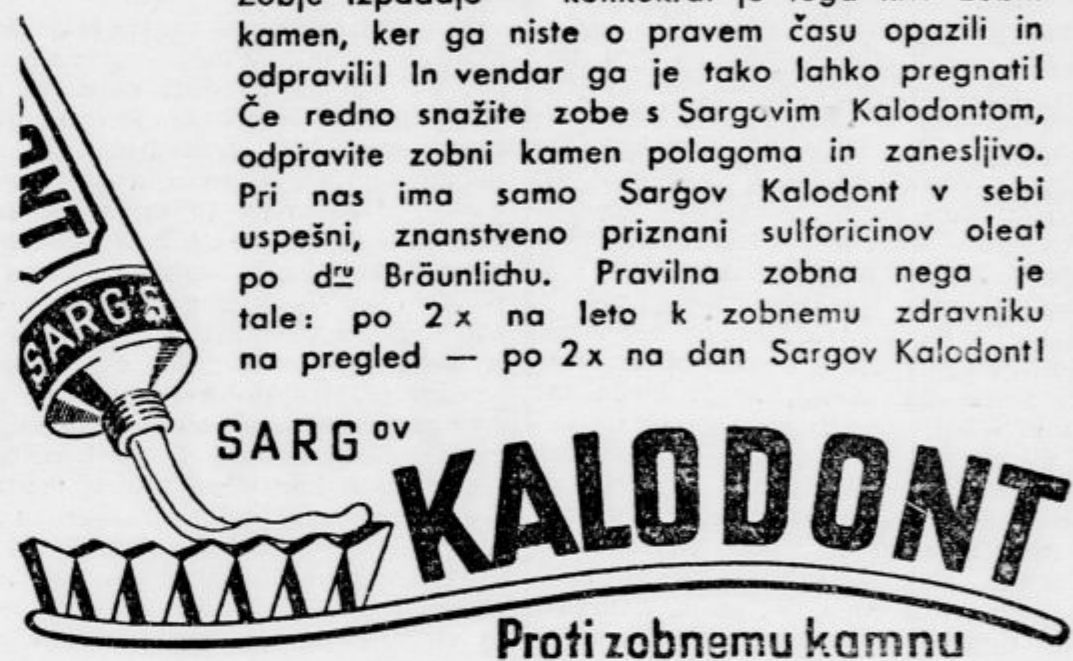
Zobe lahko kupite

-pa ne svojih!

Zobni kamen — velika nevarnost!

Zobje izpadajo — kolikokrat je tega kriv zobni kamen, ker ga niste o pravem času opazili in odpravili! In vendar ga je tako lahko pregnati! Če redno snažite zobe s Sargovim Kalodontom, odpravite zobni kamen polagoma in zanesljivo. Pri nas ima samo Sargov Kalodont v sebi uspešni, znanstveno priznani sulforcinov oleat po dr. Bräunlichu. Pravilna zobna nega je tale: po 2 x na leto k zobnemu zdravniku na pregled — po 2 x na dan Sargov Kalodont!

Proti zobnemu kamnu

tem je pa stopil v službo pri kemični tovarni.

Starček je najboljši kronist razvoja hrastniških industrij. Živo se spominja, kako so gradili leta 1856. malo steklarno, štiri leta pozneje pa kemično tovarno. Spominja se na male vagončke, ki so jih po rudniškem tiru vlekli še konji, rad pa pripoveduje tudi o prvi mali rudniški lokomotivi in o prvem rudniškem strojevodji Bauerheimu. V kemični tovarni je služboval pol stoletja ter opravljal vsakovrstna dela. Bil je navadni delavec, konjski hlapec in tudi kur-

jač. Upokojili so ga leta 1924. in dobiva sedaj za polstoletno delo mesečno pokojnino — 87 Din. Lani je obhajal zlato poroko s svojo ženko, ki pa je letos umrla. Imela sta šest otrok, ki so se vsi za zaslužkom razkropili po svetu. Starček je ostal sam in je še dokaj čvrst v svoji visoki starosti. Njegovo življenje, posebno pa še neznatna pokojnina za pol veka težkega dela je značilen primer delavske bede in zapuščenosti.

40letni delovni jubilej

Jesenice, 3. junija

Iz Bohinja, ki nam je dal že lep kader poštenega delavstva, je 5. junija l. 1893. prišel v tukajšnje tovarno g. Medja Anton. V naporni livarski stroki ga že 40 let spremlja pesem večnega dela in trpljenja. Toda krepki Bohinjec ni klonil pod težo dela. Še sedaj ga vidimo, kako mladostno in korenjaško hiti dan za dnem v črni delovni dom; za vsakdanjim kruhom. Njegova pridna žena Ana se res lahko postavi s takim čvrstim možem. Ob 40letnici dela mu kot našemu somišljeniku in narodnemu možu prav iskreno čestitamo!

Takoj s prvim soncem moramo pričeti s sončnimi kopelmi, tedaj je posebne važnosti maža z NIGEROL OLJEM ali NIGEROL KREMO za sončenje in masažo (patent št. 5922). Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. DROGERIJA GREGORIČ Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Lepo prosvetno slavlje v Lescah

V šoli Nj. Vis. kraljeviča Andreja v Lescah je bila nedavno zaključena gospodinjstva šola, ki je znana že daleč na okrog pod imenom »Selske domačice«. Prirejena je bila tudi pestra razstava gospodinjstvih in ročnih izdelkov. Lepega slavlja so se udeležili kot zastopnik bana načelnik kmetijskega oddelka g. inž. Zidansček, referent za

kmetijsko šolstvo svetnik g. Krošelj, sreski načelnik g. dr. Vrečar, kmetijski sreski referent g. ing. Rataj, župnik g. Avsec, župan g. Azman, šolski upravitelj g. Knez, učitelj g. Rutar ter voditeljice tečaja g. Jegličeva in Čibejeva. Odlični gostje so se laskavo izrazili o velikem uspehu ustanove.

Šatori,

Spalne vreče

Čolni

Vse potrebščine za

Kopanje,

Tenis

in Ping-Pong

Turistiško

nogomet itd. itd.

IZŠEL JE NOV ILUSTRIRAN POLETNI CENIK. RAZPOSILJA SE BREZPLACNO

B. KOLB & PREDALIČ, LJUBLJANA

SELENBURGOVA ULICA 6

Oglejte si taborišče na velesejmu od 3.—12. junija.

7193

Bistvo jugoslovenskega Sokolstva

Uvod v zletni mesec

Jugoslovensko Sokolstvo hoče ostati last jugoslovenskega naroda, združenega v eni uedinjeni svobodni državi! En narod, ena država, eno Sokolstvo!

Deklaracija iz leta 1924. v Zagrebu.

Jugoslovenskemu Sokolstvu je danes predstavljen in osrednje vodstvo Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. Formalno smo se združili v enotno sokolsko organizacijo na Vidov dan leta 1919, ko se je vršil v Novem Sadu I. sokolski sabor. Tu so sklenili zastopniki vseh treh plemenskih sokolskih zvez — slovenske, hrvatske in srbske — njih likvidacijo in njih spojitve v eno sokolsko telo. Na II. sokolskem saboru v Zagrebu leta 1924 smo še bolj poglobili in utrdili svoje idejno in oblikovno edinstvo, a leta 1930 smo v celoti pristojevoljno prešli v novo formacijo, ki jo imenujemo v prvem stavku.

Take — rekli bi — zunanje naše združitve ni bilo mogoče izvršiti pred svetovno vojno, ker smo bili južni Slovani državno, politično in nacionalno raztrgani in razmetani v delce, da je nad nami lahko in nemoteno gospodovala tujeva petla!

Toda slovanski jug je bil po srcu, po duši in po misliju najljubši svojih sinov združen z mnogo prej, to je od časa, ko je pred 70 leti naša zmogovitost pot do nas sokolska ideja, ki jo je začel širiti iz zlate Prage veliki duh prvega Sokola dr. Miroslava Tyrša. Sokolska ideja je izklopala pod trdnjavami sovražnikovih s peklenskimi naklepi uničenja vsega Slovanstva nevidne rove, po katerih se je pretakala od srca do srca živa slovanska zavest, ki je imela in ima v Sokolstvu neizčrpno žarišče.

Ta živa slovanska zavest, izražena in osredotočena v Sokolstvu, je imela v vidu že dobrega pol stoletja pred vojno en edini smoter: da vsemu Slovanstvu na jugu, severu in vzhodu Evrope pribori poglaviti pogoj življenja, napredka in razvoja — svobodo! Temu velikemu smotru je veljalo živeti, za njegovo uresničenje delati z vsemi močmi in sredstvi in zanj žrtvovati vse, tudi življenje. Ni na vsem svetu plemenitejšega in idealnejšega namena, nego je borba za svobodo, borba za srečo naroda, težka in ljuta borba, ker je to borba na življenje in smrt. Morali smo računati s smrtjo poedince, a na smrt naroda nismo nikoli mislili.

Življenja poedincev, darovana sreči naroda, se popenjajo v smeile slavoloke, izpod katerih in skozi katere se vije triumfalna cesta narodove svobode in slave domovine! Poedince umrje — pa de za ideale kakor seme v plodno njivo. Narod ne more umreti, dokler nosijo in prešinjajo njegovo dušo tisti ideali, ki zanje umirajo poedinci. Smrt tisočev je življenje vsem! Smrt je pravica do življenja, kakor je življenje poziv k delu in borbi. Umirati, da drugi žive, delati in boriti se vse življenje, čas in prostor od zibelke do groba uporabiti za srečo drugih, biti sam v zahtevni zadnji in prvi v ustvarjanju dobrin za druge — to je sokolski evangelij, velik, svet, neoskrnjen in neoskrnjiv!

Kaj torej hočemo? — Hočemo vzgajati vse pripadnike jugoslovenske narodnosti in drugih slovanskih narodnosti v Jugoslaviji telesno, pravno in duševno do najvišje dosegljive popolnosti v zmislu Tyrševe sokolske ideje. Ta vzgoja se mora vršiti v narodnem, demokracijskem in naprednem duhu, stremeti za tem, da postane končno ves narod deležen te vzgoje.

Vzgoja v navedenem duhu nam velja, da se držimo z ozirom na narod in narodnost osnovnih sokolskih načel, kakor jih je postavil dr. Tyrš. Zato smo postali po evoluciji Jugoslovenci, stremimo za tem, da ideja sokolskega edinstva prodira v ves naš narod. Sokolstvo je dolžno posvečati posebno pažnjo in največjo brigo pobujanju anacionalnih pojavov in vseh popriščih narodnega življenja in okrepitvi narodne misli v onih delih naše domovine, kjer je narod pod vplivom ekonomskih činitelj in tradicij v nacionalnem pogledu še nezaveden.

Naša vzgoja je demokracijska, ker ne pozna nobene izjeme. Vse življenje naroda mora temeljiti na pravem in telesnem zdravju. Iz tega zdravja izvira njegova elastičnost in delavnost. Sokolstvo mora biti mogočna opora vsemu stremljenju naroda po višjih smotrih, mora biti izraz njegove moči in njegove zavednosti. Vsakega svojega člana in — ker bomo ves narod pod svoje zastave — vsakega pripadnika našega naroda hočemo vzgajati v dobrega, telesno, duševno in moralno razvitega zdravega človeka in zavednega državljan.

Tako vzgojno delo pa more voditi in uravnati samo duh naprednosti, ki ne priznava nobenih utesnjevanj in omejevanj fizičnih in moralnih moči, temveč ki — k svobodni stremi — zagotavlja in brani svobodo poedince in celote. S kuturno in socialno naprednostjo se razvijajo in rastejo tvorne moči naroda v svobodi, ki je narodu neogibno potrebna, ako hoče zmagovito vztrajati v konkurenčnem boju s soslednimi narodi in ako hoče sebi v prid obrniti, kar mu ponuja priroda in kar mu dajejo nove pridobitve znanosti in umetnosti. Brez naprednosti bi ostala gladina duševnega življenja vsega naroda v vedno enakopravnosti, ki bi bila priča naše nezmogljivosti uveljaviti se v kulturnem svetu in v splošnem življenju vseh po-

leg vseh v zmislu hotenja naprej in napred.

Tako razumevamo Sokolstvo je svobodna in samostojna ideja naše lastne nacionalne vzpodbude, na katero ne deluje noben zunanji činitelj, a ki služi edino načelu telesne, pravne in duševne krepitve naroda v znamenju večnega gibanja in načela, da nismo z doseženim nikdar zadovoljni, temveč težimo vedno za onim, kar je boljše in lepše, stopajoč od Jugoslovenstva k Slovanstvu, od Slovanstva k človečanstvu.

Naše naloge stoje jasno pred nami. Tu ni ugibanja, ni omahovanja, ni kompromisov. Ker hočemo mnogo, ker hočemo največ, kar more doseči človeška moč z vsem naporom svojega zdravja, smo uverjeni, da narod kot celota Sokolstvo potrebuje. Kdor Sokolstvo pravilno pojmuje, ta se rad ukloni njegovim vzvišenim nalogam, ta Sokolstvu služi nesebično, ker ve, da je v službi nacionalne kulture v najširšem pomenu te besede. Samega sebe daruje, da z bogatstvom svojega, z lastnim delom pridobljenega in očuvanega zdravja bogati narod, ki mu je član.

V takem delu in žrtvovanju je sokolski duh, ki naj obvlada vsakega poedince! Ta duh naj prečisti vsak kot naše domovine, da se umaknejo vse mračne sence svetli luči spoznanja: Mi sami ustvarjamo svojo usodo in svojo bodočnost! Jugosloven se mora naslanjati sam nase in na ideale bratstva slovanskega Sokolstva, ki nas vežejo v eno mogočno telo. V svoji globoki državljanski zavesti naj vsak išče trdnih tal svojih moralnih in materialnih eksistenci, ki jo daje sokolski duh na razpolago narodu in domovini. Ta duh sokolski, duh mladosti, svežosti, borbenosti, deloljubnosti naj kakor vihar preleti vso našo domovino, da se dvigne k slavi in veličini v delu svojega Sokolstva!

To hočemo! To hoteti je poziv jugoslovenskega Sokolstva, v kojega lepoto in moč naj veruje vsa domovina, da ostane blagoslovljena in zmogovita v brambi naše nacionalne in državne svobode.

E. Gangl

Naši župani zborujejo zaradi novega občinskega zakona

Dne 13. t. m. dobi novi zakon o občinah obvezno moč. Novi zakon vsebuje razne določbe in predpise, ki se bistveno razlikujejo od dosedanjih. Županska zveza v Ljubljani kot strokovno združenje naših županov in drugih občinskih organov je prišla na srečno misel, da bo treba naše župane in druge občinske organe poučiti o novih določbah in jim razložiti, katere določbe zakona bo treba takoj začeti izvajati in kako. Zaradi tega je sklical v teku meseca junija vrsto sestankov, županiških tečajev, na katerih bodo strokovni referenti obravnavali nove določbe občinskega zakona in dajali praktične nasvete, kako je treba te določbe izvajati.

Doslej so se vršili naslednji tečaji: dne 29. maja v Novem mestu za novomeški srez, 30. maja v Metliki za metliški srez in 31. maja v Črnomlju za črnomeljski srez. Sestanki so bili zelo obiskani. Na tečajih je predaval referent banke uprave iz Ljubljane g. Franjo Gorkič o novem zakonu o občinah in o občinski blagajniški in knjigovodstveni službi s posebnim ozirom na občinske račune.

Na vseh zborovanjih so župani pokazali veliko zanimanje za predmete, ki so se obravnavali; stali so nešteto vprašanj, posebno glede na občinsko blagajniško službo. Zanimali so se tudi za zdrževanje občin, ki je urejeno po novem zakonu. Na splošno se je pokazalo, da se združitev ne odklanja več, pač pa obstajajo še nekatera nesoglasja glede poedinih primerov, posebno glede sedežev in imen občin. Upati pa je, da se bodo tudi te ovire odstranile s spoznavnostjo, tako da ne bo nikogar preveč bolelo.

Na zborih so župani izrekli tudi razne želje, ki naj jih oblastva upoštevajo. Na splošno se je izražala želja, da bi krajevna kon-

trola pri dravski finančni direkciji v Ljubljani, ki pregleduje občinske račune, postopala z večjo spoznavnostjo, posebno pri računih za leto 1929. in 1930. Če krajevna kontrola zaradi strogih zakonskih določil ne more postopati drugače, naj se izkuša v Beogradu pri glavni kontroli doseči, da se predpisi za pregledovanje računov za ti dve leti nekoliko omilijo. Gre v prvi vrsti za razne pomanjkljivosti pri kolkovanju, pri odtrgovanju poslovnega in službenega davka in nekaterih drugih taks. To so zadeve, pri katerih ni mogoče našim županom očitati, da bi namerno opustili kolkovanje, odnosno odtrgovanje raznih taks in davkov, temveč edino pomanjkanje poznanja predpisov je temu krivo. Upoštevati je treba, da so taksi in davčni predpisi večkrat tako nejasni, da si tudi strokovnjaki v njih tolmačenju niso vedno edini.

Župani nekaterih krajev so tudi proti sedanjemu načinu pobiranja prispevkov za sreske kmetijske odbore. Želijo, da bi sreski kmetijski odbori na podlagi svojih poračunov sami pobirali doklade na vso v srezu predpisano zemljarino v enotni izmeri v vseh občinah.

Sestankov, ki so trajali povprečno po tri do pet ur, so se povsod udeležili tudi zastopniki sreskih načelstev, po večini sreski načelniki sami, ki so tudi posegali v razgovor.

Skupščina rudarskih in topilniških inženjerjev

Sarajevo, koncem maja.

V velikem številu so se 26. maja zbrali v Sarajevu člani Udruženja jugoslovenskih rudarskih in topilniških inženjerjev na svojem letnem običnem zboru. Iz ljubljanske sekcije se je udeležilo skupščine 16, iz beograjske 7, a okrog 40 iz sarajevske sekcije. Sarajevska mestna občina je ljubezno odstopila zborovalcem v ta namen v mestnem magistratu ob Miljački lepo dvorano, ki je bila že ob pol 10. dopoldne, ko je bila skupščina sklicana, mnogostevno zasedena. Bili so tu zbrani iz vseh krajev naše domovine rudarski in topilniški inženjerji, ki vršijo svojo težko službo daleč stran od kulturnih centrov. Prav pristočno so jih sprejeli sarajevski kolegi iz direkcije državnih rudarskih podjetij in rudarskega glavarstva v Sarajevu. V njihovem društvu je potekel zborovalec čas v lepem Sarajevu in njegovi okolici prav hitro.

Skupščino je otvoril predsednik g. univ. prof. inž. V. Gostiša iz Ljubljane. Po formalnostih otvoritve je bila takoj predlagana in viharno pozdravljena vdanostna brzojavka na Nj. Vel. kralja, kakor tudi pozdravna telegrama na g. ministra šum in rudnikov ter g. bana drinske banovine. Sledil je globoko zasnovan govor g. predsednika, ki je predvsem naglašal dolžnost rudarskih in topilniških inženjerjev do naše domovine Jugoslavije. Apeliral je na vse prisotne, da pokažejo tudi v bodoče toliko solidarnosti in razumevanja do stanovskih interesov, kakor to kažejo obilna udeležba članov. Odločno je kritiziral, da se je pojavil, sicer s strani osamljene osebnosti (nečlana), predlog za cepitev. Dokazal je, da bi taka ločitve ne pomenila regresa za vse za interese članov samih, temveč za vse jugoslovenske rudarstvo vobče.

Sledilo so referati posameznih funkcionarjev o delu v združenju. Tajniško poročilo je podal tajnik g. inž. V. Kersnič iz Ljubljane, blagajniško pa blagajnik g. inž. L. Dular iz Trbovelj. V imenu revizorjev je podal razpisno g. inž. G. Gogala iz Metlike. O delovanju sekcij so referirali, in sicer za ljubljansko g. univ. prof. inž. L. Pehani iz Ljubljane, ki je v krasnem patriotskem govoru ovekovečil Sarajevo, kjer je vzklik sicer grozoten svetovni požar, ki pa je Jugoslovenom pokazal pot v svobodo. Za beograjsko sekcijo je podal poročilo g. inž. V. Müller iz ministrstva za šume in rube, za novo sarajevsko sekcijo pa g. inž. N. Sinkovec, direktor iz Zenice.

Nova pravila so bila sprejeta razen nekoliko sprememb tako, kakor jih je predlagala beograjska sekcija. Iz precej dolge argumentacije za in proti se je določilo, da ostane sedež Udruženja jugoslovenskih rudarskih in topilniških inženjerjev še nadalje v Ljubljani, ker je edino v tem mestu z ozirom na to, ker je tudi sedež rudarskega oddelka teh. fakultete, podana največja možnost, da se združenje še nadalje tako lepo razvija, kakor se je začelo v zadnjih dveh letih.

Za predsednika je bil izbran dosedanj predsednik g. univ. prof. inž. V. Gostiša, za I. podpredsednika g. inž. J. Taušanovič, višji svetnik v ministrstvu za šume in rube, za II. podpredsednika pa g. inž. S. Milošević, inšpektor direkcije drž. rudarskih podjetij v Sarajevu. Za tajnika je bil izbran dosedanj tajnik g. inž. V. Kersnič, univ. asistent iz Ljubljane in za blagajnika dosedanj blagajnik g. inž. L. Dular iz Trbovelj. Dva člana v glavni odbor je ljubljanska sekcija takoj predlagala in sta bila izbrana g. inž. F. Loskot, ravnatelj iz Trbovelj in g. inž. I. Ivanovič, vodja studijskega oddelka v Trboveljah, dočim bosta beograjska in sarajevska sekcija naknadno izbrali svoja dva zastopnika.

Potem je skupščina razpravljala o načinih, da dvigne strokovno revijo »Rudarski in topilniški Vestnik«, ki izhaja v Beogradu, na čim višjo stopnjo. Sklenilo se je, da prevzame odbor v svoj program za bodoče leto rešitev tega vprašanja, kakor tudi reguliranje odnošajev do U. J. I. A.

V znak priznanja za številne zasluge, ki si jih je tokom svojega dolgoletnega delovanja pridobil g. rudarski glavar inž. Vinko Strgar iz Ljubljane za jugoslovensko rudarstvo in topilništvo, za akademični naraščaj in za rudarski oddelek tehnične fakultete, kjer je agilno sodeloval pri ustanovitvi, ga je skupščina soglasno in z odobravanjem izbrala za svojega prvega častnega člana.

Glede mesta prihodnje skupščine se je skupščina izjavila za Zagreb, naka je g. predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje. G. inž. S. Milošević je v imenu sarajevskih kolegov pozval zborovalce na zakusko v restavracijo »Zagreb«, kjer je bilo izmenjanih mnogo govorov z željami čim tejejšega sodelovanja članov v jugoslovenskega rudarstva in za obnovo stare rudarske solidarnosti in kolegialnosti. Se isti dan so pohiteli zborovalci v grupah na krasno razgledno točko vrh Trebevića in naslednjega dne v kopališče Ilidže in k izvoru Bosne. Prežeti nad dobrega razvoja naše rudarske in topilniške stroke so se vračali v soboto 27. maja domov, spremnjeni na kolodvor od številnih sarajevskih kolegov.

Prekmurski dogodki

Napredovanje vsedrjavne stranke — Protirevizionistični shod — Živahno društveno življenje — Trojčki — Nesrečen alkohol

Murska Sobota, 2. junija.

V zadnjih dneh so se ustanovile tri nove krajevne organizacije JRKD, in sicer v Lucovi (predsednik g. Kardoš Alojz), v Adrianih (predsednik g. Kerčmar Aleksander) in v Stanjevitih (predsednik g. Bohar Adam). Lepo uspel shod se je vršil v nedeljo v Martjančih, kjer je številna množica na šolskem dvorišču poslušala izvajanje poslanca g. Benka, predsednika sreske organizacije notarja g. Kodra in predsednika krajevne organizacije g. Vezirja Gezo.

Sploh je bila prejšnja nedelja v znamenju shodov. Dopoldne so imela narodna društva v Murski Soboti protirevizionistični shod. Velika Sokolska dvorana je bila polna. Navzočni so bili tudi predstavniki oblasti s sreskim načelnikom g. Lipovškom na čelu. Zborovanje je otvoril predsednik Narodne odbrane geometer g. Perlot, ki je naglašal, da je zborovanje naperjeno proti onim tujim diplomatom, ki hočejo izprememba mej. Kdor hoče biti sam svoj gospodar, mora braniti svojo lastnino. Kar so nam junaki priborili, bomo vedno znani branili. Z vzklikom naši veliki Jugoslaviji je g. Perlot zaključil svoj govor. Za njim je povzel besedo poslanec g. Benko, ki je med drugim izjavil: Zadnji politični dogodki kažejo, da hočejo politiki zrušiti to, kar je naš narod priboril za nešteti žrtvami. Dolžnost nas vseh je, da se ob tej uri postavimo na branik domovine. Izjavljam, da bo tudi naše prekmursko ljudstvo znalo braniti svojo jugoslovensko zemljo in da soglasno protestira proti vsakemu okrnjenju naših mej. Ko se je poleglo splošno odobravanje, je izpremembi župan g. Kodra med drugim: Patnjast let po svetovnem požaru, ko je na milijone ljudi izkrcavalo na bakiših, se spet rožlja z orožjem. Klje po reviziji je klje po vojni, ker noben narod ne bo odstopil niti pedl svoje zemlje. Prav za prav moramo mi zahtevati revizijo in naj ta beseda ne izgine, dokler bo le en Slovenec še živel pod tujim gospodstvom. Po govoru g. župana, ki je izrazil veliko prijetje, je g. Perlot zaključil zbor.

Pred dnevi je zborovalo učiteljsko tukajšnje sresce v Gornji Lendavi. Zborovanja se je udeležilo nad 60 članov učiteljskega društva z g. nadzornikom Vlnarjem na čelu. Na dnevnem redi sta bili strokovno predavanja arskega kmetijskega referenta g. inž. Eiselta in učitelja g. Horvata, ki

je govoril o peših tukajšnjega ljudstva. Najprivlačnejša točka pa je bil nastop mladinskega pevskega zbora iz Gornje Lendave pod vodstvom tamošnje učiteljice gđe. Anice Zupanove. Splošno mnenje je bilo, da zbor daleč nadkriljuje običajen nivo mladinskih zborov na šolah. K temu se pripominjamo, da bo v sredo 17. t. m. gostoval ta zbor v Murski Soboti. Po referatih je bil ogled vzornega Hartnerjevega veleposstva pod strokovnim vodstvom kmetijskega referenta.

Krajevni odbor Rdečega križa v Murski Soboti je imel občni zbor, na katerem je bil ponovno izvoljen za predsednika sreski načelnik g. Lipovšek, za podpredsednika narodni poslanec g. Benko in g. dr. Valjčeva, za tajnika g. Čížek Gustav in za blagajnika g. dr. Grigor Albin. V odboru so še: dr. Serbec Jože, Heimer Oskar, Čuš Jakob, dr. Brandić Silvij in Arvay Vincenc. Iz letnega poročila posnemamo: Za novo leto je odobral odbor 32 družin s perilom in živil ter je med letom razdelil več denarnih podpor. Na lastne stroške je poslal na okrevanje v Bakarac 6 bolehnih otrok. Tudi letos jih namerava nekaj poslati. Imovina društva znaša okrog 10.000 Din. Odbor namerava 11. t. m. pridrži dan Rdečega križa.

Večje gasilsko slavlje je bilo v nedeljo v Serdici, kjer je tamkajšnje gasilno društvo razvilo prapor ob priliki 25letnice obstoja. Slavnost je ob velikem obisku občinstva in gasilcev najljepše potekla. Čudno pa je, zakaj so pridelitelji morali dobiti godbo iz Avstrije. Tudi je nerazumljivo, da na belniški nekaterih gasilnih društvih še vadno poveljuje v nemškem jeziku. Naj ta opomin zadostje!

V murskosoboški bolnišnici je žena cestnega delavca Hožjanova Ana iz Crenšovca povila trojčke: enega fantka in dva deklici. Novorojenčki pa so kmalu po porodu umrli.

Zopet žrtve alkohola. Bilo je pred dnevi, ko je posetnik Zadravce iz Lipe prišel v vinjenem stanju domov. Svedela to ženi ni bilo prav, zato ga je nekaj omerjala. Mož pa ji ni ostal dolžan in ji je krepko odgovarjal. Ker pa so bile žene vedno vedno ostrejša, je mož v razburjenosti pograbil za nož in ga zasadil ženi v trebuh, tako da ji je trebuh razparal. Nesrečno ženo so sosedje takoj odpeljali v murskosoboško bolnišnico. Njeno stanje je kritično.

Poslanica Rdečega križa

Organizacija RK se mora razširiti po vsej državi. — V juniju proslavimo poletni dan Rdečega križa

Rdeči križ je vedno budna ustanova v službi milosrčnosti in sočutja. V mirni dobi je on prvi na delu, kadar gre za reševanje naroda zaradi katere velike elementarne nime ali epidemije, vsem pa je znano njegovo težko samaritansko delo v vojni.

Da more Rdeči križ to dvostransko, obsežno ter nad vse častno in plemenito dolžnost izvrševati, mu je potrebno sodelovanje, močna in stalna podpora vseh državljanov. Rdeči križ je vprol in je je dežen na vsem svetu, v vseh državah, v vseh stanovih, pri moških in ženah, pri imovitih in revnih, brez oziroma na politično pripadnost, vero, poklic in starost. Vsek ima priliko in obenem dolžnost, da sodeluje v Rdečem križu. Ireda je je imeti sočutja za nesrečnike, usmiljenja s svojim bednim bratom.

Mnogi mislijo, da so z vpisom v članstvo Rdečega križa ali samo dajim darom izpolnili svojo dolžnost do Rdečega križa. To je vsekakor hvala in priznanja vredno, toda ni zadosti, ako se hoče dejansko pomagati Rdečemu križu. Imamo tudi take osebe, ki bi hotele s prostovoljnim delom ali na kak drug način sodelovati v Rdečem križu, toda ne vedo, na koga naj se obrnejo, ker v mnogih krajih še ni odbora Rdečega križa, a tuji kjer obstajajo, niso vni na višini svoje izvršene naloge, da bi izkoristili vsako prostovoljno sodelovanje ali da bi pri vseh občanih zbudili pozornost in zavest o dolžnosti najširše udeležbe v prosep Rdečega križa.

Čas, v katerem živimo, je tečaj in esen. V delu, v požrtvovalnem izpolnjevanju dolžnosti, v samopomoči bomo našli najsigurnejšo pot, da bomo obvladali vse nepravilnosti. Tudi naš jugoslovenski Rdeči križ mora biti čvrst in pripravljen na vse. Potrebno mu je, da ima veliko število sposobnih zaslužnih sester, tisoče prostovoljnih bolničarjev in bolničark za službo v bolnicah, na železniških in parobrojskih postajah. Treba mu je na tisoče samarjanov za izkazovanje prve moči. Vse to osebo je treba organizirati v etnice, ki bi bile sposobne za to v slučaju epidemije, elementarnih nesreč, vojne. Treba je nabaviti in pripraviti znatne količine sanitetnega in lekarniškega materiala za strelbo v pomožnih postajah in v bolnicah. Potrebno se je pripraviti za zaščito civilnega prebivalstva p red zračnimi napadi, organizirati zavetišča itd. Treba je iti

v najbolj oddaljene vasi ter rešiti ljudstvo, kako naj si čuva zdravje, kako naj ne greje dobi in strela bolnikom.

Vse te velike in važne naloge zahtevajo predvsem, da se organizacija Rdečega križa razširi po vsej državi, v vsakem kraju. Nujna je potreba in resna dolžnost vseh rodoljubnih državljanov in državljanek, da v vsakem kraju osnujejo odbor Rdečega križa. Kjer se nabere 20 članov, se more osnovati krajevni odbor. Članarima za rednega člana znaša letno samo 20 dinarjev, za podoporne člame pa 6 Din. Čim prej in na več krajih se razvije zastava Rdečega križa, ta znak milosrčnosti, tem častnejše in koristnejše je to za ves naš narod. Prilika za to se naša v najbližjem času.

V spomin na dan poroke visokih pokroviteljev Rdečega križa, Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in kraljice Marije, se bo v mesecu juniju proslavil v vsej državi poletni dan Rdečega križa, dan ljubnosti in milosrčnosti, dan, ko naj bi se vsak vprašal: Ali sem izpolnil svojo dolžnost do Rdečega križa? Prav ta dan naj ga opominjamo, da s svojim darom izkaze pomoč, kolikor more utrpeti. Naj bi ne bilo nikogar, ne poedince, ne društva, ne ustanove, ne podjetja, ne občine, da bi tega dne pozabil na Rdeči križ. Darove obljube pri krajevnem odboru, kjer ga pa še ni, naj se zbirke pošljejo glavnemu odboru društva Rdečega križa v Beogradu.

Osnujte odbore Rdečega križa, pomagajte mu, kolikor morete! Odrzajte si tega dne od svojih stvari! Najmanjši dar je velika zadožbina, ki jo gradite sebi, svojim otrokom, svoji domovini. Čast in narodni ponos zahteva Vaš dar. Vaša pomoč in sodelovanje, a potreba je nujna.

V imenu nesrečnih in bednih, v imenu braniteljev naše lepe velike Jugoslavije Vas za to prosim!

Glavni odbor društva Rdečega križa.

Poslano

Na »Poslano« Društva zobozdravnikov dravske banovine v Ljubljani v »Jutru« z dne 28. maja, ki sem ga itak pričakoval v teh hudih časih, ko je vsestranska »informacija javnosti« in sličnih oblikah postala življenjska potrebščina mlajših podjetnih posameznikov, pojasnjujem naslednje:

1. Moj zobni atelje je urejen popolnoma v skladu z določili členov 17. in 18. zakona o zobozdravnikih in zobotehnikih. Opremljen je v vsemi modernimi napravami za izvrševanje: dentističnih poslov takov, da svojo strokovno izobrazbo pravi lahko in nemoteno uveljavljam v korist svojih strank.

2. Vabim Društvo zobozdravnikov dravske banovine v Ljubljani, da si po svojih članih ogleda moj zobni atelje in ugotovi na licu mesta istinitost mojih navedb pod točko 1.

3. Stroški za udeležbo na mednarodni razstavi v Bruslju so približno enak stroškom, ki jih je imel zobozdravnik z večkratno objavo svoje reklame na kinematografskem platnu.

4. Dentisti tehniki strogo izvajamo zakonita določila členov 17. in 18. zgoraj citiranega zakona glede našega delokroga. Ugotoviti pa moram ob tej priliki, da prepoveduje člen 3. citiranega zakona zobozdravniku zaposlovati v svoji ordinaciji pomožne osebe za kakršnokoli delo v ustih pacientov razen doktorja vsega zdravljenja.

Z opozorilom na izrek: »Pometaj vsak pred svojim pragom« smatram zadevo za končano. Monopola za nadziranje dentistov tehnikov, ki si ga očitno prisvajajo Društvo zobozdravnikov, pa ne priznavam.

V Ljubljani, dne 3. junija 1933.

Smerkoj Leopold

dentist tehnik v Ljubljani.

BOTRI IN BOTRICE, BIRMANCI IN BIRMANKE!

ČITAJTE!

Zakaj se pa tako smeje prijatelj?

Kaj tega ne veš? Včeraj sem videl v Matici izvrsten film

Smejal sem se do solz vso noč in še danes se smejem neprestano!

Prijatelj ogled si še danes ta film v

Elitnem kinu Matici

Telefon 2124

Na oba praznika ob 3., 5., 7/8 in 10. zvečer

Predprodaja vstopnic dnevno od 11.—12. ure dopoldne.

Globoko znižane letne cene!!

Senzacionalni kovbojski tonfilm po slavem romanu

ZANE GREYA

NEUKROTJIVI

Film o divjem konju, ki ga ni mogla ukrotiti človeška moč in zvišča. Ogorčena borba na življenje in smrt. Brat proti bratu v krajih, kjer prevladuje pravica močnejšega. Romantična svatba v indijanskem sotoru.

Danes in jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri

ZVOČNI KINO IDEAL

S konference Male antante

v prisotnosti diplomatskega zbora pred predstavniki zaveznih držav razgrnjene listine novega pakta Male antante

Hude posledice poplav na Dolenjskem

Škofljan, 2. junija.

Ob zadnji povodnji sta Krka in njen pritok Radulja popolnoma zalili nad deset velikih vasi. Vsa škofljanska dolina je bila podobna razburkanemu jezeru. Ta nesrečen kraj je že osem dni pod vodo in se bo voda držala morda še kakšni štiri dni, ker le počasi odteka. Leta 1919 je bila pri nas silna povodenj, vendar pa je voda takrat mnogo hitreje odtekla in ni povzročila tako silne škode kakor zdaj.

Najlepši travniki so v škofljanski dolini v bližini vode. Povodenj jih je zalila ponekod nad 2 m visoko. Počasni odtekačo voda je pustila vse blato na njih. Posestniki ne bodo imeli s čim krmiti živine pozimi in prihodnjo pomlad. Če bodo pa krmili iz blatno mrvno, bo živina zbolela. Že zdaj nimajo posestniki dovolj kreme in se odpravljajo s čolni v gozdove smukati z vej listje.

Poljski pridejki so uničeni ali pa poškodovani. Pšenica se bo posušila. Na njo je najusodnejše vplivala povodenj zaradi tega, ker jo je voda zalila zdaj, ko dela klasje. Če bi bila pšenica že odcvetela, bi ne bilo tako znatne škode. Koruza, ki je že dovolj velika in se je že malo razrasla, se bo že še opomogla. Ona koruza, ki je pa bila pozno posajena in je prav zdaj vzklila, bo pa uničena. Rži nekateri posestniki že nekaj let zaradi vsakoletnih poplav ne sejejo več v območju vode. Kdor pa jo je sejal, je imel zamažen trud z njo. Najbolj potrpi so kmetje zaradi krompirja in fižola, ki sta glavni žive naših ljudi; voda ju je menda popolnoma uničila. Že lansko leto je bila slaba letina zavoljo prevelike suše, letos pa bo še mnogo slabša. Po povodnji prizadeti posestniki bi radi krompir in fižol spet posadili, ko se bo voda odtekla, vendar pa je tu spet druga nesreča, da nimajo več semena.

Med drugimi so najbolj prizadete vasi Dobrova, Čučja mlaka, Hrvaški breg, Mršecja vas, Zameško, Čisti breg, Koprivnik, Malnice in vse do Kostanjevice, na drugi strani pa Čadrci, Drama, St. Jakob, Draga, Gomila in Spodnje Kromovo. Po vseh teh vaseh je še voda, ki se le počasi odteka. Po hišah tičijo obupani in lačni ljudje in pridejo v čolnih iz hiše le, kadar jim zmanjkuje živčevja za sebe in kreme za govejo živino in konje. Tudi svinj in kokoši nimajo s čim krmiti. V Kostanjevici, kjer je okrog vseh hiš drla voda, je krožilo nekaj dni po glavnem trgu okrog 20 čolnov. V celem je voda zalila nesrečne kraje od Drage pod Belo cerkvijo do Kostanjevice v dolžini okrog 12 km in v širini od 1 do 4 km. Gotovo je nad dvajset kvadratnih kilometrov njiv in travnikov pod vodo.

Celotna škoda, ki jo trpijo uničeni gospodarji, gre v milijone. Nujno potrebno bi bilo, da se tem gospodarsko uničenim vsem prisrčno z izdatno podporo na pomoč vsaj glede na najpotrebnejšo prehrano za ljudi in živino. Ako ne bo pomoči, grozi prizadetim vsem popolna opustitev.

živinoreje. To bi bilo usodno za vso Dolenjsko, ker je splošno znano, da je prav v teh krajih svinjereja in konjereja na višku. Poleg vsega najpotrebnejšega pa groze uničenim posestnikom še rubežni zaradi neplačanih davkov. Ali ne bi bilo na mestu, da se odpišejo vsem tem prizadetim posestnikom vsi zaostali kako tudi tekoči davki? Pogoreci dobijo navadno izdatno pomoč od države! Mislimo, da je poplavljenec pomoč morda še potrebnejša, kajti njive in travniki mnogih posestnikov so popolnoma opustošeni. Prosimo bansko upravo in oba slovenska ministra, da nam pomagajo izposlovati podporo.

Zadnji dnevi litijske topilnice

Povojna gospodarska kriza je posebno hudo zadela Litijo. Dočim se drugod delo omejuje, so se tu delavnice popolnoma zaprle in delavstvo se je razkropilo po svetu. Torišča nekdanjega živahnega dela se celo podirajo. Tako so sedaj šteti dnevi litijske topilnice in bo v kratkem do tal »ostri-

ženo» zemljišče, kjer sta stala nekdanja močna stavba s številnimi objekti in kjer je valovilo pestro življenje, donajajoče lepe za sluzke Litiji in širši okoli.

Topilniška in rudarska obrt je bila na vi-

Rjavo polt ustvarja NIVEA CREME * OLJE

Oboje pospešuje, da vam polt potemni, a istočasno zmanjšuje nevarnost solnčarice. Zavidali vas bodo za vašo rjavo barvo. Toda pazite dobro: nikdar se ne solnite z mokrim telesom, temveč si vedno PREJ vrgnite. NIVEA-KREMA in NIVEA-OLJE sta nenadkriljiva in nedosegljiva, ker samo ta obojica vsebuje Eucerit. NIVEA je poceni: krema Din 3.50, 6.—, 12.—, 25.—.

Za negovanje las

Trilysin
Prhljaj izgine. Lasje ne izpadajo več. Lasje zopet rasejo.

soki stopnji v teh krajih že v rimskih časih. V Sitarjevcu so že Rimljani vrtali in sledili za svincem, v Maljaku, skriti dolini prečnici med Litiijo in Savo, kjer je danes zaraščen gozd, pa je bila nekdanj živahna naselbina, ki je imela celo lastne sejme. Takrat so imeli v Maljaku topilnico in rude na kupe. Vse to je bilo last bogatega Rudarja, ki je bil lastnik zagorskih rudnikov. Ponekdo pa je topilnica bila prenešana v Litiijo. Od časa do časa so to podjetje izboljševali in mnogi Litijski hranijo v spomin na nekaj let pred vojno izvršeno prenovitev srebrne kovance, napravljene iz srebra, ki je bil stopljen v novih objektih. K napredku litijske »smelca« je mnogo pripomogel sosednji Sitarjavec. Po železni žici, izpeljani presko Save, so vozički iz rova pridrseli naravnost v žrelo velikanskih kotlov. Noč in dan je bilo okrog topilnice silno vrvenje.

V kroniki topilnice igra veliko vlogo čebelnja pravda. Prva leta po vojni se je pričelo močno gojiti čebelarstvo in čebelarjem ni bila všeč sopara, ki se je dvigala iz topilniških dimnikov. Trdili so, da zastruplja ajdo. Začele so se pravde z vodstvom topilnice. Kmalu pa je nastala kriza, peči so ugasnile, delavci pa so odšli s trebuchom za kruhom. Le očka Dobravec, čestita korenina, ki je skozi štiri desetletja prižgal v topilnici luč, je še ostal za čuvarja ter gleda žalostno na ruševine.

Podiranje, ki ga vodi g. Joško Tič, po rodu iz Moravč, sicer pa član rudnika v Topuski, bo v kratkem končano. Del strojev so prepeljali v Topusko, gradbeni material pa so pokupili mnogi domačini. Tudi zadnji dnevi topilnice so dali zaslužka mnogim pridnim rokam.

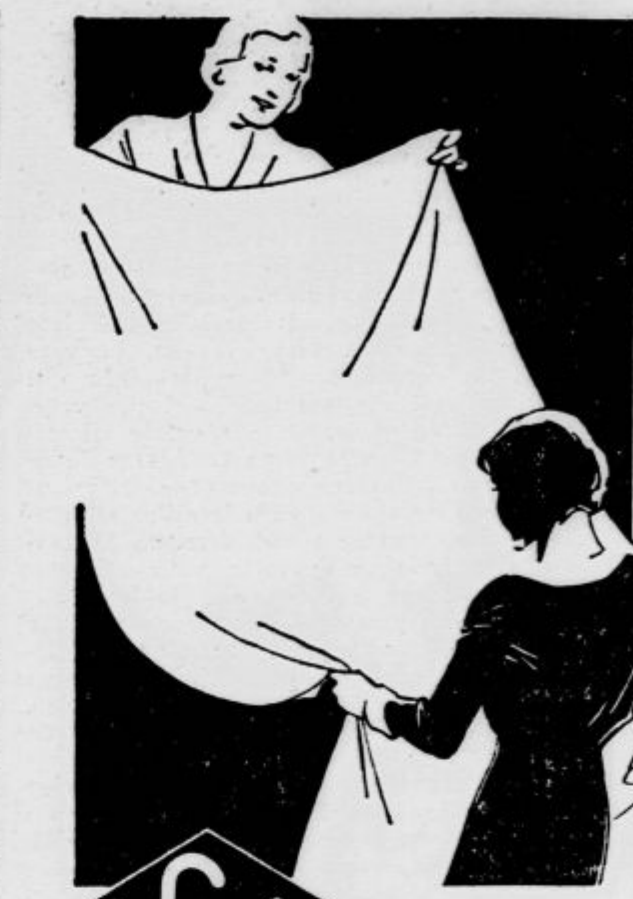
Jubilej dela

Ljubljana, 3. junija.

Ljubljanska mizarska zadruga je praznovala te dni lep jubilej: 25letnico svojega obstoja. Takrat, pred 25letji med našimi obrtništvom se ni bilo posebno razgibanosti. Vendar pa so že tedaj bili ljudje, ki so znali pravilno gledati na prilike in so tudi čutili potrebo po organizaciji. Med našimi obrtniki iz mizarske stroke se je tedaj našel mlad, agilen človek, ki je prišel v Ljubljano z Vrhnike. Bil je to današnji predsednik Mizarске zadruge v Ljubljani g. Ferdo Primožič, ki je ustanovil v družbi svojih tovarišev to zadrugo. Obrtniške organizacije so priznale njegovo delo in njegove velike zasluge s tem, da so mu predčerašnjim izročile lepo plaketo, izdelano prav umetniško v delavnici g. Eberla. Istočasno se je vršil v Kazini tudi prijeten družabni večer, na katerem so spregovorili priznane besede gg. podpredsednik ZTO Rebek, tajnik dr. Pretnar, podpredsednik zadruge Ivan Praznik in mnogi drugi zastopniki raznih obrtniških organizacij.

G. jubilar, Ferdo Primožič, ki še vedno vodi lepo delavnico v Trnovskem pristanu št. 4, je bil vedno napreden mož, navdušen Sokol in dober gospodar, ki je imel med županovanjem današnjega senatorja g. Ivana Hribarja besedo tudi v občinskem svetu ljubljanskem ter je kot tak veliko storil za napredek Ljubljane. Poln volje do dela in napredka pa se vedno odlično udeležuje v svoji stroki. Združenju mizarjev kakor tudi predstavnikom in posebno gospodu jubilaru Ferdu Primožiču veljajo ob tej priliki tudi naše iskrene čestitke.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Vedno zvest prijatelj!

Tako je bilo že prej in tako je še danes: Schichtovo terpentino milo pomaga gospodinjki kakor nobeno drugo, da je v hiši vse lepo čisto!

Torej: Pazite prav posebno na izvirni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se vam ni bati ponarejenih mil.

..ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

SCHICHTOVO TERPENTINOVO MILO

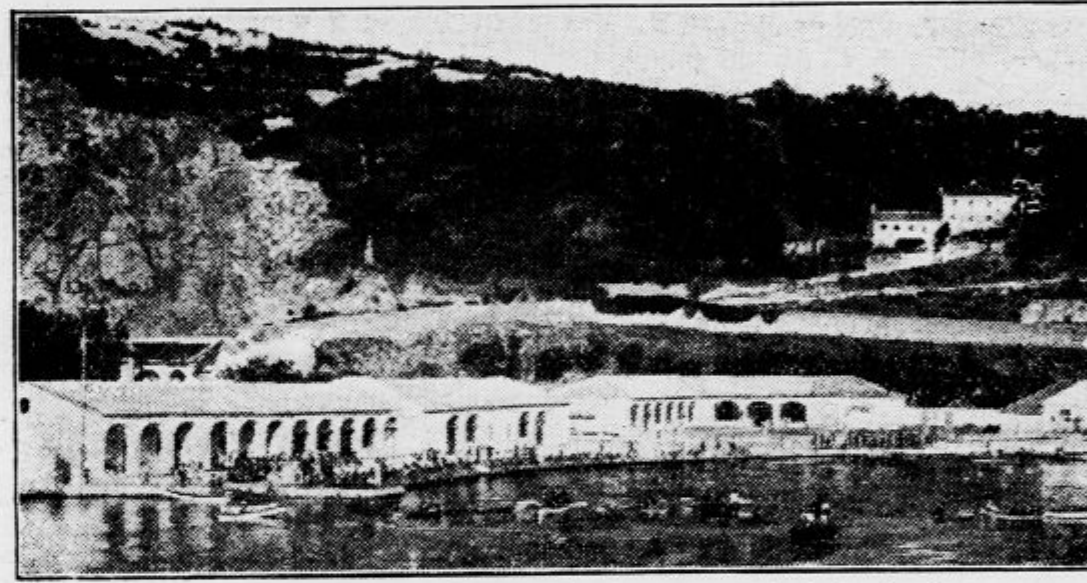
ST. 1-35

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Dijaško letovanje v Martinščici

V zalivu Martinščici pri Sušaku bo tudi letos odprto morsk letovišče za šolsko mladino. Namen letovišča je, da nudi dijakom priliko, da se lahko ob morju odpočijejo in okrepijo. Že s samim bivanjem ob morju ter s kopanjem, plavanjem in solnčenjem se dijaki v enem mesecu dobera opomorejo od desetmesečnega truda v šoli. V kopališču Martinščici imajo dijaki mnogo prilike, da vsak dan ne samo

hrano, in sicer obilo in okusno pripravljeno. Dijaki so v letovišču stalno pod nadzorstvom profesorjev in zdravnikov. Meseca julija se sprejemajo samo dijaki srednjih šol, v mesecu avgusta pa dijakinje srednjih šol in deca obojega spola osnovnih šol. Prva skupina (dijaki) odpotuje iz Zagreba, glavni kolodvor, 30. junija ob 23.15, a druga skupina (dijakinje in deca) 31. julija ob isti uri.

plavajo in veslajo nego tudi da se bavijo z raznimi igrami in sportom v vodi in na suhem. Kopališče ima skupno 32 večjih in manjših čolnov, ki so vsi dijakom na razpolaganje. Nadalje so tam dva igrišča za tenis in primerni prostori za lahkotletiko in razne druge igre. Letos bosta nanovo urejena dva igrišča za odbojko in eno za basket bal. Prirejena je tudi nova skalalna deska v višini 3 metrov, ki bo služila večjim dijakom za vježbanje in skoke v morje. Nadalje so na razpolaganje riža za drsanje (Rutschbahn), gugalnica v morju, več splavov za igranje itd. Vse to daje dijakom in dijakinjam priliko, da se telesno okrepi in poleg razvedrila še možnost, da se telesno vžebajo.

Dvakrat vsak mesec se priredita izleta s posebnim parnikom do Malinske, Krka, Baške, Raba in Crikvenice. Dvakrat na teden zvečer sta v parku kino-predstavi.

Enomesečno bivanje v kopališču Martinščici stane 750 Din. Za izlete, kino in razne sporte ni treba nobenih posebnih doplačil. Petkrat na dan dobivajo letoviščarji

Priporočati bi bilo, da bi razne srednje šole v svojem okvirju organizirale posamezne skupine in bi to razglasil na zavodu. Kakor čujemo, je že Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani organizirala tako večjo skupino za dijakinje svojega zavoda. Za vsa potrebna pojasnila naj se obrnejo zainteresirani na upravo Kopališča Martinščica v Zagrebu, Mirogojska cesta 4 (Skola narodnog zdravilja), ki tudi sprejema posamezne prijave, ki naj se v primeru, da posamezni srednješolski zavodi organizirajo take skupine, pošiljajo tem zavodom.

Naš list je pred par leti organiziral več takih skupin »Jutrovcov« za Martinščico, ki so vse dobro uspeli in s tem seznanile zainteresirane v dravski banovini s tem praktičnim, prijetnim in udobnim morskim kopališčem za dijakine in dijakinje. Sedaj so seveda bolj poklicani za tako organizacijo posamezni srednješolski zavodi v banovini, ki bi s tako organizacijo gotovo našli prav dober in hvaležen odziv pri svojih gojenicah.

Jakon Skorec.

V ozemlju Počitniškega doma na Pohorju

Kakor oklep se vijajo okoli vznožja vzhodnega Pohorja terciarni sedimenti. Njih sončne lege zavzema kulturni vodnik po vsem našem terciarju vinska trta. Prehod iz terciarnega vznožja je očividno po terasi, nad katero začenjajo bohoteti pohorski gozdovi, med katerimi so nasajene pohorske kmetije s sadnimi vrtovi, njivami in travniki. Središča teh samotnih ljudskih selišč so cerkve, okoli njih so se razvile kot središča pohorskega prosvetnega, gospodarskega in verskega življenja male zaselke vasi. V dolgi vrsti obkrožajo, posebno močno izražene, baš južno Pohorje od Sv. Martina preko Tinj in Keblija dalje na zahod in označujejo po svoji legi pokrajinsko za pohorsko zunanost značilno površ, katero so gornji tokovi potokov kakor Poljskava, Devina, Bistrica, Oplotnica itd. razčlenili v nebroj lop, kotlin in grebenov.

Na tej drugi pohorski terasi ali površi, ki se razprostira v višini svojih 700 do 800 metrov, leži zaselka vas Sv. Martin na Pohorju. Vsa je v zelenju, ornamentiranem po pisanem neredu travnikov in njiv, predvsem pa po množicah in sivih samotnih kmetijah. Pred kmetijami sadovnjaki, pred hišami lipe ali drugo povdarek vzbujajoče dreve, na robovih gozdov pa breze in v dolinah ob vodah jeseni. Severni horizont zastira greben Pohorja, na katerem domuje Sv. Arah, na jug in jugovzhod na vodjo potoki Bistrica, Devina in Poljskava v široko odprto Dravsko polje. Vzhodni mejniki Dravskega polja, Slovenske gorice, izginjajo v nižinah Srednjega Podonavja, medtem ko se na jugu za Halozami, Rogasko goro, Bočem in Konjiško goro pri-

kazujejo s svojimi vrhovi Ivanščica, Bohor in izrastki Savinjskih planin. Na zahod pa zelenje pohorskih bukev in temina pohorskih smrek tja do Sv. Treh Kraljev, ki odpirajo pogled prav v Posavje, medtem ko čuva Sv. Urh v samotnem zatišju na frati stoletne lipe, buke in smreke. Vse pa tako sočno in kljub trajni, peklenški delujoči eroziji in denudaciji pohorskih voda bujno in zeleno kakor more biti to le na našem Pohorju!

To zelenje in sočnost so spoznali in cenili že stari Rimljani. Kar nam dokazuje rimski nagrobnik, poznan arheologom pod CIL III 5292, ki je v zidani v južni steni cerkve pri Sv. Martinu. Nad napisnim poljem vidimo motiv z divjačino in nad tem je v reliefu sedeči Orfej v frigijski obleki, okoli nje pa živali, katere obvladuje in vodi s svojim neodoljivim instrumentom. Nebeški muzik Orfej na steni pohorske vaskre cerkve, v katero se zgrinjajo k molitvi ljudje, ki pridelujejo kruh več kot v potu svojega obraza in katerih življenje je od zibelke do groba ena sama in dolga vrsta trpljenja, bi bila cinčna satira na okolič Sv. Martina, ako ne bi moderni razvoj izpremenil lepe pokrajine.

Mariborsko društvo za zaščito dece in mladine je zgradilo v Oslju, 20 minut od Sv. Martina moderno počitniško kolonijo. Sv. Martin in okolica sta z njo oživila in v pokrajino nad Bistrico in Devino je priložilo življenje, ki nas nehoti spominja na Orfeja pri Sv. Martinu.

Počitniški dom leži na pobočju severovzhodno pod košato kopo. Proti severozahodu njive in livade sosednih kmetij, pod

počitniškim domom močvirno korito potoka, ki je šele zlezal izpod zemlje, na jugovzhod pa zopet gozd. V tem gozdu je doma počivajoča mladina, v tem gozdu živi v otročji republik življenje, kakršnega ji ne more dati ves odrasli svet. Sotori iz mah, mostovi, ki so jih zgradili mladi inženjerji, hiše, s katerimi so rešili stanovanjsko vprašanje itd. itd. Tukaj ni večne vsiljivosti starih, ne večnih naukov, ki jih mladež ne razume, ker so izrečeni po vsebini za druge; tukaj je deviška narava z vsem, kar otroka zaposli in napelje k delavnosti, ki je igranje, delo, učenje in samovzgoja obenem. V pohorskem gozdu je mah, dreve, voda, gлина, pa tudi borovnice in jagode in ostrožnice in gobe, sploh vse kar otrok rabi. Tu je godba narave, ki na isti način ravna otroka, ga dviga in vodi, kakor ravna Orfejeva plunka na nagrobniški cerkve pri Sv. Martinu z divjimi živalmi! Kadar pa zapusti deca mahovje pri počitniškem domu, se poda k šumeči Bistrici in opomaša primitivne pohorske mlino, ko postavlja nove in moderne pri malih bistrskih brzicah in šumikih, da tako tudi tukaj nadkrili dela iz preteklosti.

Zraven pa išče življenja v kopanju, skakanju in plezanju po jesenih: kajti na jesenih se ne trgajo hlače kakor na smreki in zaradi tega je tudi nadzorstvo ob potoku bolj kratkovidno!

In ko nudi tudi Bistrica premalo življenja, gre deca na izlete: k Sv. Urhu, k Sv. Trem Kraljem, k Sv. Archu in Sv. Neži ali na Tinje. To ni pot, to je nabiranje borovnic, gob itd., iskanje, kje so debelejša in bolj tečna ali sveže in v tem dozezdno »zajčlenje« aberkovanju sadov stoji pred otroci pohorske cerkev na frati sredni smrek

ali bukev. Žoga je z njimi za prve, drugi gleda lisico, tretji vlečejo most, samo gledalec ni, ker hoče vsak biti med aktivnimi. Planinsko sonce pripeka, pot lije z obrazov, grla delujejo na vso moč in le prehitro je treba s cerkvenih frat zopet v gozd in domov v Osej!

Gospodinja in vodstvo bi pričakuje aprovizacijska bisaga, ki ga prinašajo mladi počitničarji. Zopet bodo gobe ali borovnice! In ko se zginejo mladi počitničarji okoli miz k kosilu ali večerji, ko čebijajo v kratkih presledkih in v posameznih vzklikih, izrazih občutja s prestaneja izleta ali trudapolnega, a zato tem uspešnejšega dela v gozdu ali pri Bistrici. takrat so kot piške okoli gospodinje! Ker mladi želodec so zdravi, sonce, voda, zrak in gozd dajejo teki; in ko ga človek opazuje, se veseli in si zaželi, da bi mogel tudi on posnemati male, iz katerih bo še nekaj, če bodo vedno tako pridno jedli.

Po večerji, molitvi in igri polagoma utihnejo. Spanec jih jemlje v svoje varstvo. Utiha prvi in utihne drugi, utihne prva družba in za njo druga, mladina le še gleda drobno pred se. Ko umira dan in ko umira priroda, umira tudi mladost. Večerno uspanje in sledeči trdi, močni spanec pokliče zopet spomin na Orfeja s plunko tam pri Sv. Martinu. Tukaj usnava neskajeno, mladostno uživanje prirode živahno mladino, tam usnava godba živali. Tukaj vzgaja in vodi mladost prirodo, tam vodi prirodo ne ži umetnost: priroda in umetnost dva večna in neugnana vodnika mladosti!

Slabo vreme je na Počitniškem domu potrebno. Gozdovi in voda pa pohorske kope in cerkvice postanejo kaj kmalu novi dom počitničarjev; spomin na roditelje doma pa

tone... Slabo vreme in z njim zvezano bivanje v domu pa zopet vzbudi spomin domov in mladina pošilja s podvojeno vdanostjo in prisrčnostjo domov občutke, pozdrave, poljube. Mladina najgloblje občuti dom, če ji zapremo prirodo in tako se tudi na Počitniškem domu takrat najmočnejše pojavljajo domotožja. Ko pa tečejo lepi, jasni in sončni dnevi na zelenem Pohorju, takrat je mladina doma na Pohorju in odhod iz počitniške kolonije domov, vzbuja ponovna in trajna hrepenenja: Zopet nazaj na sončne kope, tja k brzici Bistrici tja v mahovje pod smrečjem in v listje pod bukvami, ki tako zelo lepo šumi, tja v lesove z njihovimi dobrotami in tja, tja na Počitniški dom pri Sv. Martinu na Pohorju!

Ne pozabite, kako ste trpeli in hiral pozimi! Pazite na bodočnost!

Radijoemanacijsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE

Vam sigurno ozdravi revmatizem, išijas, ženske bolezni, arteriosklerozo, starostno oslabelost itd. Vse kopališke naprave so izključno na izvirkih in se polnijo z lastnima pritiskom brez vodovodnih cevi in črpalk. Zaradi tega je neokrnjeno bogastvo emanacije in ogljikove kisline. V kopališkem domu so kopeli in sobe pod eno streho. Zaradi tega je stalna zdravilna inhalacija emanacije v vseh sobah in izredno ugodnost pri kurti, zlasti pri slabem vremenu. Pošta, brzojav, telefon. Postaja Straža—Toplice. Zahtevajte brezplačne prospekte! Sezona od 1. maja do 1. oktobra. 179

HELIODONT

jenajpopolnejša pasta za zobe. Napravi zobe snežno bele in osvežuje usta.
Cena Din 5.— za tubo.

182

u— Opozorjamo na vokalni koncert, ki ga priredi pevsko društvo »Slavec« v petek 9. t. m. ob 21. v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu. Spored obsega zbor slovenskih skladateljev. Pevsko društvo »Slavec« je v zadnjih letih pokazalo izredno razveseljiv napredek. Prinaša vedno izbrane programe, izvajanje je jako dostojno. Predprograja vstopnice v Matični knjižarni.

u— Društvo slušateljev filozofske fakultete priredi v četrtek 8. t. m. vsakoletni izlet, in sicer na Dolenjsko: Ortenek-Sv. Gregor-Vel. Lašče-Turjak. Vožnja je četrtniška. Odhod iz Ljubljane ob 6.01. prihod ob 19.29. Prijave sprejema in podrobne informacije daje društveni tajnik Bertonec Alojzij v torek in sredo do večera v klasičnem seminarju na univerzi. V primeru slabega vremena se izlet preloži.

u— Seja Taborskega okrožja JRKD bo v torek 6. t. m. ob pol 9. uri zvečer v restavraciji Glavni kolodvor. Krajevne organizacije tega okrožja naj povabijo na sejo tudi člane odsekov za to okrožje in svrhu konstitucije in razgovora o delovnem programu. Krajevna organizacija Kolodvorski okraj ima pred tem istotom kratko odobrovo sejo ob pol 8. zvečer. Točnost potrebna.

u— Ženski Pokret poziva svoje članice, da se sigurno udeležijo sestanka 7. t. m., na katerem so poročala ga. Govekarjeva o kongresu Jugoslovenskega ženskega saveza.

u— Rezervni oficirji in obvezniki konjeviki, ki morajo po zakonu vzdrževati lastne jahalne konje z opremo, morajo konje privediti osedlanega na pregled v soboto 17. t. m. na Ambrožev trg, sicer jih bo klicalo vojaško oblastvo na zasovor ter jih bo kaznovalo po vojaškokazenskem zakonu.

Fant od fare je moj mož, ker je naročil Lutz peč v prav moderni sivo-rudeči. Torej poleti: zdrava lepota — pozimi: zdrava toplota. Vsak naj se prepriča na veleselju. Paviljon F. 6536

u— Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani se za dobro uselo akcijo ob materinskem dnevu zahvaljuje vsem darovalcem in dobrotnikom, ki so s svojo velikodušnostjo pripomogli, da se je dosegla lega vsota 9208.75 Din, s katero se je obdarovalo 146 revnih družin in starih žensk, ki so potrebovali od 50 do 100 Din. Več mernikov kramirja smo razdelili med najrevnejše sloje. Kolo obenem vabi sodelavce, da oddajo svoje otroke za časa poletne v prekrasni »Dečji dom« Franje Tavčarjeve v Kraljevici ob morju. Otroci bodo pod skrbnim nadzorstvom po 4 tedne v juliju ali v avgustu (2 koloniji). Vožnja tja in nazaj in vsa oskrba stane za posameznega otroka (dlačka) po 700 Din. Pisemne prijave na naslov: Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani, Rimska cesta št. 9; kritičje. Ustmeno ob četrtkih od 16. do 18. istotam.

u— Sprejemni izpiti za I. razred bodo na prvi realni gimnaziji v Ljubljani. Vegova ulica 4. 23. 24. 26. in 27. t. m. Prošnja je treba oddati v ravnateljevo pisarno 20. 21. ali 22. t. m. Pred tem rokom in po njem se prošnja ne bodo sprejemale. Prošnje je treba kolkovati z 5 Din in jim priložiti rolistne in krsne liste in šolske izkaze. Sprejemni se bodo samo izenili, rolisti in letih 1920, 1921, 1922, in 1923, ki so brez elane obne dovršili 4. razred osnovne šole.

u— Volelmi »Leseni križ« (Croz de bois), največji francoski vojni film, ki preobuja vse grozote vojne, predvaja ZKD danes in nadaljnje dni preko binokosnih projektorjev. Film je tehnično na visoki in drži gledalce ves čas v napetem razpoloženju. Povsod je imel ogromen uspeh. Predvaja se danes in jutri ob 11. dop. v Elitnem kinu Matiči.

u— Prosvetno društvo »Zorac« v šiški bo priredilo v nedeljo 11. t. m. v popoldanskih urah veliko veselico na vrtu restavracije »Frankovanski dvor« v šiški. Nastopi društveni pevski zbor, sodeluje dramski odsek društva »Tabore«. Člani, prijatelji in bratske emigrantske organizacije iskreno vabljene.

Botrčkom Slamič pripravlja obilo vin prvovrstnih in slastno kosilo. Birmancem pa tako fine slaščice, da jim od sreče žarelo bo lice!

PAVLA MARIJA KOCJANČIČ

ordinira

od 10. junija dalje od 8. do 12.45.

Telefon 34—72. 7241

Izreden popust dobite

za časa veleselja v manufakturi in modni trgovini.

„PRI ZVONU“

J. Strojanski, Ljubljana.

Pred Škofijo 21. poleg magistrata-rotovža. Izrabite izredno priliko! 7265

„Preiskava proti špekulantom s hraničnimi knjižicami“

V »Jutru« št. 124 z dne 30. p. m. je bila priobčena na strani 4 notica pod gornjim naslovom, v kateri opisana dejanja se ne nanašajo na našo tvrdo, ki nima z njimi nobene zveze. 7274

Komanditna družba M. JANKOLE, Ljubljana

Selenburgova ulica 6-II, telefon 3052

u— Velika javna tombola za otroke bo neprekinjeno 11. t. m. Lepi dobinki! Kupujte tablice po 2 Din.

u— Podmladek Jadranske straže na ličjski osnovni šoli priredi v sredo, 7. t. m. ob pol 16. v Delavski zbornici zanimivo mladinsko prireditev. Poleg petja in telovadbe igrajo otroci štiri prizore Marij-Grošljeve: Šolski prag in metla, Upor v šolski torbici, Dva navihana čevljar, in prizor s petjem: Šola kmalu bo končana. Vsakoletne uspele prireditve iz šole na polno vedno dverano, zato tudi letošnjo najtopleje priporočamo. Cene sedezov 10, 8, 6 Din.

u— Pregled konj in konjskih voz za ljubljanske posestnike bo v soboto 17. t. m. na Ambroževem trgu. Prične se točno ob 6. zjutraj po abecednem redu. Posestniki naj privedejo svoje konje in vozove pred 6. na pregledovališče ter naj se vrstijo po rediteljevih navodilih. Dobro na pregledovališče bo po Poljanskem nasipu mimo bivše cukrarne, odhod pa mimo parka na Ambroževem trgu. Vsaka odprava in zamenjava konj in voz do časa pregleda je nedopustna in kazniva. Kdor bi ne spravi zahtevanega v redu in pravočasno na pregled, bo kaznovan po vojaškokazenskem zakonu.

u— Vode so upadle. Na Barju so vode večerj povsem upadle in so se vsi potoki vrnili v struce. Zda je šele vidno, kako ogromno škodo je napravila povodenj na njivah in travnikih. Poljski pričeiki so do 75 odst. uničeni. Stanje barjanskega kmeta je obupno. Potrebna je res nujna pomoč. Množi kmetje ne zmorejo niti toliko, da bi si nabavili nov semenski krompir. Uničen je tudi fižol. Veliko škodo je povzročila tudi pri koruzi.

PROTI SONČNIH PEG? ORISOL CREME!

u— Falfificirani malinovec tudi v Ljubljani zaplenjen. Kakor smo poročali v petkovem »Jutru«, je zdravstveni referent pri sreskem načelstvu za ljubljansko okoliščino pred dnevi odredil zaplenbo umetno barvanega malinovec pri proizvajalcih in trgovcih na vsem svojem področju. V petek je nato tudi mestni fizik dal zapleniti falfificirani malinovec po vsem mestu. V Ljubljani je kakšnih 10 tvorničarjev malinovec in izdelek vseh, razen ene znane tvrdke, je bil protizakonito proizvajan. Tako je glede produkcije in prodaje malinovec tudi v Ljubljani napravljen red.

u— Težka nesreča. Z Rakeke so večerj dopoldne pripeljali v občo bolnico v Ljubljano 65letnega posestnika Andreja Knapa, očeta letalskega podporočnika Knapa, ki je postal nedavno žrtev letalske nesreče. Mož je večerj peljal iz Cerknice na Rakek voz drv pa je prišel pod kolesa voza, in sicer baš pred kolodvorom na Rakeku. Zlomilo mu je obe nogi, obenem pa je dobil tudi več notranjih poškodb.

Iz Maribora

u— Tekmovalci in gostje se zbirajo. Med drugimi odličnimi gosti in tekmovalci za prvenstvo v sabljaškem in teniškem sportu je prispela večerj v Maribor svetovna in olimpijska prvkinja v fletetu gđ. Ellen Preisova v spremstvu svoje profesorice g. Minne Werdnikove-Neraličeve, znane profesorice sabljanja na Dunaju in vdove po znamenitem našem rojaku g. Miči Neraliču ter sva kinje g. Neraliča, ravnatelja mariborskega mestnega atletskega podjetja. Danes zjutraj bodo prispeli v Maribor tudi minister za telesno vzgojo g. dr. Hanžek, ban g. dr. Marušič, podban g. dr. Pirkmajer in drugi odlični gostje.

u— Ljudska univerza. Nedavno predavanje našega rojaka misijonarja p. Jožefa Kerca o njegovih veleznimih doživljajih med Kitajci je bilo tako privlačno, da ga bo Ljudska univerza na splošno zahtevo ponovila v četrtek 8. t. m. ob 20. istega dne dopoldne pa bo predavanje tudi za šolsko mladino. Spremljale ga bodo krasne skioptične slike.

Trgovina mestnega elektr. podjetja se je preselila na

Aleksandrovo c. št. 13

pod imenom

Mestna podjetja

telefon št. 2523

Oglejte si veliko izbiro elektrotehnične materijala, žarnic, ukalnikov, lestenecv, svetilk, ventilatorjev, motorjev, plinskih aparatov, stredilnikov itd. 7229

u— Uspehi dinarske akcije PTL. Dosedanja akcija za gradbo protituberkuloznega azila v Mariboru je prinesla do konca meseca maja že 44.512.45 Din PTL izreka vsem darovalcem natiskrejšo zahvalo, prost pa vse najemnike. Iz izročijo v začetku meseca svoje dinarske prispevke hišnemu lastniku, ki jih bodo nato s svojimi vred izročili lignemu inkasantu.

u— Iz kazniški službe. Upokojeni so: podnadnik Bizjak Anton in pazniki-zvaničniki Bračko Rudolf, Vetrh Franc in Ferjančič Miroslav. Iz Sremske Mitrovice je bil premeščen v Maribor paznik-zvaničnik Balenović Lovro, za pazniške pripravnike pa: Tovornika Osvalda, zasebnega uradnika iz Krčevine pri Mariboru, Pistotnika Jožka, mizarskega pomočnika iz Maribora in Lešnika Otona, električarja iz Maribora.

u— Temperatura na Mariborskem otoku. Večerj dopoldne je bila zabeležena naslednja temperatura: veliki bazen 18, srednji 19, otroški 20, zrak 21 stopinj Celzija.

u— V zavodu šolskih sester v Mariboru bo 4, 5, 6, in 7. t. m. razstava ženskih ročnih del in risb. Odprta bo vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 19. Razstava bo nameščena v prtilišču šolskega poskopa (v treh sobah) in v risalnici v I. nadstropju. Starše gojenk in učenk in vse, ki se zanimajo za delo na zavodu, vlijudno vabimo.

u— Čestni vozni red ob birmi. Predstojništvo mestne policije je določilo za danes v sporazumu z zadrujo izvoščkov pri stolnici naslednji čestni policijski red: iz I. okraja desno od Slovenske ulice, iz II. okraja levo od Aleksandrove ceste, iz III. okraja brez izjeme in iz IV. okraja desno od Samostanske ulice je dovoz po Slovenski, Gosposki in Šolski ulici, odvoz pa po Gledališki ulici. Za birmance iz II. okraja desno od Aleksandrove ceste, iz V. okraja brez izjeme in iz IV. okraja levo od Samostanske ulice pa bo dovoz po Glavnem trgu in Stolni ulici, odvoz pa po Orožniški ulici. Ta vozni red velja tudi za avtomobile in druge zasebne vozove.

u— Ukradeni tele. Iz Zagreba je prispel v Maribor nakupovalec teleta trgovca z živlino Andrej Tomas. Poln tovorni avtomobil s teleti je postavil na dvorišče Zoharjeve gostilne na Tržaški cesti. Pri odhodu pa je presenečen ugotovil, da mu je neznan tat odpeljal 500 Din vredno tele.

Sigurnost pri vsakem britju...

Izpopolnjevanja in izkušnje decenij jamčijo za vsak »GILLETTE« aparat in nož. Vsak nož je v vsakem zavistku je nenadkritiv. Najboljše je vedno najceneje. Nova »GILLETTE« britvica z dolgim prezomom se prilaga vsem »GILLETTE« aparatom stavec in novega tipa. Samo prave Gillette britvice nosijo registriran zaščitni znak

Iz Celja

u— Celjski občinski svet bo imel prihodnjo redno sejo predvidoma v petek 16. t. m. ob 18. v sejni dvorani na mestnem magistratu. Dnevni red bo vseboval poročila odsekov.

u— Mnogo zagrebških izletnikov je prispelo večerj dopoldne v Celje in potovalo takoj dalje v Logarsko dolino, kjer pričakujejo za praznike tudi mnogo obiskovalcev iz raznih krajev dravske banovine.

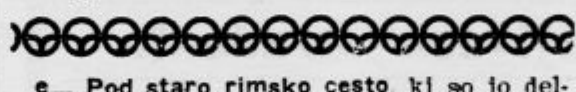
Cenjenemu občinstvu vlijudno naznanjam

Preselitev mizar. delavnice

v lastno hišo v ZAVODNO ter se priporočam za nadaljnja naročila, katere bom izvrševal najsolidnejše in po zmerni ceni.

URŠIČ FRANJO 7236

strojno mizarstvo, CELJE-ZAVODNA

u— Pod staro rimsko cesto, ki so jo delno odkopali v petek pri gradnji kanala tik ob Mariborski cesti poleg Mestnega mlina, so našli tudi ostanke starega zidu iz opeke. Po legi ceste so ugotovili, da je bila zgrajena v drugačni trasi nego sedanja Mariborska cesta. Ker bodo odkopavali zemljo samo v doloceni kanalski trasi, seveda ni misliti na obširnejše raziskovanje najdb iz rimske dobe, ki so 2 do 3 metre pod površino ceste. Vsekakor pa bi bilo dragoceno, če bi bilo mogoče dobiti primernih denarnih sredstev za strokovno raziskovanje tega terena. Finančna sredstva na žalost ne dopuščajo temeljitega raziskovanja rimskega in keltskega Celja, ki hrani v sebi gotovo mnogo doslej neznanih historičnih zanimivosti.

u— Nabavite si nove srečke državne razredne loterije takoj v podružnici »Jutr« v Celju.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura 4. relativna vlažnost v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

3. junija

Ljubljana 7, 765.3, 12.8, 79, NE1, 9, —, —; Ljubljana 13, 764.1, 21.0, 55, S2, 7, —; Maribor 7, 761.4, 16.0, 50, NNW1, 9, —; Zagreb 7, 764.1, 17.0, 50, NE4, 9, —; Beograd 7, 762.0, 15.0, 50, N2, 8, —; Sarajevo 7, 763.3, 12.0, 80, mirno, 10, —; Skopje, ni depeše. Split 7, 761.0, 18.0, 50, NE2, 9, —; Kumbor 7, 758.9, 19.0, 50, ESE1, 1, —; Rab 7, 763.8, 15.0, 50, NNE6, 8, —; Vis, ni depeše. — Temperatura: Ljubljana —, 10.4; 23.0; — Maribor 21.0, 13.0, Zagreb 20.0, 16.0; Beograd 22.0, 11.0; Sarajevo 22.0, 9.0; Skopje 21.0, —; Split 23.0, 16.0; Kumbor —, 13.0; Rab —, 13.0.

u— V celjski bolnici so umrli v petek 2. t. m.: 42 letna kuharica Marija Turnškova iz Velike Pirešice, 48 letni usnar Fr. Rupnik iz Lemberga pri Novi cerkvi in 59 letni posestnik Mihael Kok s Homca pri Novi cerkvi. V Gaberju (Kovinarska cesta 4) pri Celju je umrl večerj 66 letni tovarniški delavec Franc Kotin.

u— Samo 66. Din par moških ali ženskih čevljev, garantiranih iz samo pristnega usnja. STERMECKI, CELJE.

Obiskovalcem zagrebškega veleselja se priporoča slovenska gostilna

VLADIMIR ČERNE, Zagreb Radičeva ul. 1 (dvor.) tik Jelačičevega trga

Iz škojfe Loke

u— Mizarsko razstavo v stari loški šoli so izpopolnili z mnogimi novimi spalnicami, kuhinjami in je dlanicami. Vstop prost.

Iz Tržiča

u— Potujoča kmetijska razstava pride v Tržič na binkoštni ponedeljek z jutranjim vlakom ob tričetrt na 8 in bo takoj odprta za obiske. Zanimanje za razstavo je veliko.

u— Četrti razred meščanske šole je zaključil redni pouk. Uspehi so prav lepi. Od 19 dijakov imajo samo 3 ponavljalne izpite! Ostali so dovršili razred s prav dobrim uspehom. Mala matura se začne 10. in bo končana 16. t. m.

Iz Kranja

u— Potujoča kmetijska razstava in šola v Kranju bo stala na kranjski postaji ves dan 4. t. m. Binkoštna nedelja je kakor nalašč primerna za tako veliko prireditev, posebno še, ker bo ta dan tudi zlet kranjske sokolske župe. Otvoritev razstave bo ob 9. dopoldne. V vsakem vagonu bo tolnaš. Sodelovalca bosta pri pojasnjevanju razstavnih predmetov sreski kmetijski referent in njegov pomočnik in dva stalna predavatelja. Popoldne in zvečer bodo filmska predavanja iz raznih kmetijskih panog. Priporočamo številni obisk razstave in predavanj!

u— Za zlet kranjske sokolske župe, ki bo danes in jutri v Kranju, je dovoljena četrtinska, odnosno polovična vožnja z običajnimi pogoji. Za legitimacijo se zgledajo pri svojih sokolskih društvih. Početke mogočnega manifestacija gorenjskega Sokola.

u— Zvočni kino v Narodnem domu bo predvajal na binkoštno praznike Hansa Alberta film divjege tempa, elementarne sile, ljubazni in atrasti »Zmaga ljubznice«. Kol dodatke najnovejša risana veseloigra s priljubljeno miško Micky.

MED. UNIV.

Dr. A. Novoseljski

redno ordinira

v KRANJU, Savsko predmestje 63.

Z Jesenice

u— Sresko tajništvo JRKD za radovljski srez s sedežem na Jesenicah sporoča krajevnim organizacijam v srazu, da bo v nedeljo, 25. t. m. v Beogradu v 10.00 manifestacija zborovanje naše stranke in da je

Sokolsko društvo Jesenice

Danes zvečer ob 8. uri in na binkoštni ponedeljek ob 1/2 3. uri pop. burleskna opera

Orfej v podzemlju

Za popoldansko predstavo žel. zveze na vse strani ugodne. 7280

odobrena za delegate iz sresa brezplačna vožnja vse krajevne organizacije naj pošlje najkasneje do 6. t. m. prijave enih, ki se žele zborovanja udeležiti, srceknim tiskom v Lovro Humru, Jesenice-Fužine. Na poznejše prijave se ne bomo ozirali.

Iz Kamnika

u— Francoski krožek. Pravila društva prijateljev Francije v Kamniku so bila pred kratkim potrjena in ustanovni občni zbor bo v torek ob 20. v krožkovi sobi na šutni.

Iz Zagorja

u— Zdravstvena predavanja g. dr. Slavka Gruma v Sokolskem domu se bližajo koncu. G. predavatelj je obravnaval mnoga zdravstvena vprašanja na tako razumljiv način, da so vsi poslušalci domneli splošno korist teh predavanj. To so dokazali tudi številni in redno udeležbo, kar je za požrtvovalnega predavatelja pač najlepše zadostčenje.

u— Posledice praznovanja v rudniku so vedno hujske. Rudarske družine hodijo kakor v vojnem času z nabirniki po hribih prosit za živila. Vsa sreča je, da je letos mnogim posestnikom ostalo precej krompirja, s katerim pomagajo, kolikor se da, revnim rudarjem. Pri rudniku sta bila ta teden že dva šibta, od petka do torka pa je sneg dolg praznik. V tej 15dnevni periodi bo samo šest šibtov, v drugi pa četi toliko. Na občino prihaja vedno več brezposelnih, ki hočejo dela in kruha. Prihranijo pa se jim tudi zaposleni, ker z neznanstnimi zasluzki ne morejo živeti. Brezvestno pa je to, da nekatere osebe hujškarje ravne ljudi, ko bi moralo biti vendar vsem znano, da je občina v polni meri

storila svojo dolžnost. Veliko razočaranje so v četrtek doživeli rudniški upokojenci, ki so kakor po navadi ob blizu in daleč prišli po pokojnino k bratovski skladinici, ki pa jim ni mogla redno kakor doslej izplačati bormih pokojnin, ker se ni bilo denarja.

u— Dentist I. Hribovšek v Zagorju ne ordinira do 10. julija.

Iz Trbovelj

MLEKARNA LETNIK

priporoča cenj. občinstvu po zmerni ceni mlečne izdelke kot čajno maslo, sir in prvovrstno mleko. O kvaleteti naj se cenj. občinstvo prepriča samo. 7223

Iz Hrastnika

u— Brez pokojnine. Rudniški rentniki ter novi in stari upokojenci niso prejeli 1. t. m. rente, odnosno pokojnine, ker krajevna bratovska skladična ni prejela denarja od glavne bratovske skladičnice iz Ljubljane. Baje se bo izvršilo izplačilo šele drugi teden, kar se bo sporočilo prizalctim s posebnim razglasom.

u— Trošarino na vino in žganje morajo zdaj po odredbi banske uprave plačevati občini poleg gostilničarjev tudi priv. tnik. Vsako v obično uvoženo vino in žganje se morata prijaviti v teku 24 ur finančni kontroli, sicer sledi petkratna globa.

u— Rudnik je obratoval pretekli teden samo dva dni.

u— Nepravidno ravnanje z orožjem. 15letni Miha Koritnik, delavec steklarne, stanujoč v Podkrajju, se je igral s samokrekom, ki se mu je zdajci sprožil. Kr. gla je šla pri kolencau v nadlaket in je izstopila pri rami. Prvo pomoč mu je nudil g. dr. Neuberger.

ZVOČNI KINO »TEST« KOČEJVE

priredi dne 5., 6. ob 4., 7. in 9. zvečer

krasno Abrahamovo opereto

„Pustolovina ene noči“

Film je eden najlepših

Iz Konjic

u— Velik shod JRKD v Ločah bo v nedeljo 2. julija po jutranji maši pred Valandovo gostilno. Na shodu bodo govorili narodni poslanci in delegatje sreske organizacije JRKD.

u— Iz občinske uprave. V petek se je vršila seja občinske uprave. Proračun je odobren. V krajevni šolski odbor se je namesto umrlega odbornika g. Prorazila izvolil trafikant Vrhovec Ciril. V občinskem upravu je bil namesto pokojnega občinskega svetovalca g. Prorazila imenovan ob banske uprave posestnik g. Potočnik Franc, za podžupana pa g. Petek Anton. Za pomožnega tajnika se je sprejel g. Markež Franjo ml. in je nastopil službo 1. t. m. Za gradbeni odbor je poročal o nekaterih važnejših zadevah, med drugim o sestavi regulacijskega načrta za trško občino Konjico, g. dr. Mejak Ervin. V gradbeni odbor se pritegne kot posvetovalni član stavbenik g. Gologranc France.

u— Za občinske siromake našega trga je naklonila banska uprava 1500 Din in je predsednik naše občine s tem zneskom nakupil živeža 25 siromakom, ki so podpora z veliko hvaležnostjo sprejeli.

Nič več ni potrebno krtačiti zob!

Vaši zobje so lahko bili dolgo let rumeni in počrneli, pa jim bo dala KOLYNOS zopet njihovo prirodno barvo in njihov prirodni blesek. Zadoštuje, da uporabite en centimeter na suhi ščetki dvakrat na dan. V treh dneh izginejo zopni madeži, usta so ozdravljena, dlesni so ojačene, dih zopet diši. 302

KOLYNOS

antiseptično sredstvo najzdravnejše sredstvo za negovanje zob. — En centimeter zadoštuje.

»Kolynos« pasta je najbolj ekonomična. Ena tuba traja delj ko dve drugi katerekoli paste.

Sokolstvo

Okrožni zlet v Logatcu

Danes na prijazno Notranjsko, kjer praznuje logaški Sokol svojo 25-letnico

Četrto stoletje mineva te dni, odkar je razprostrl Sokol svoja krila nad Logatcem, tem koščkom Notranjske, ki je bil deležen zgodovinske sreče, da se je rešil v zadnji uri tujega robstva. Zato se pripravljajo Sokoli in Sokolice, da pohite v Logatec. Od povsod bodo prišli, iz vsega okrožja — samo od zapada jih ne bo, zakaj tam so Sokoli krila strla...

Obsto našega društva sega nazaj v leto 1908. Prva želja, da bi se tudi v Logatcu ustanovil Sokol, je vzklikla ob priliki nekakega zleta idrijskega Sokola koncem prejšnjega stoletja, ko se je sešlo v Logatcu prvič večje število Sokolov, končno pa je prodrla leta 1908, pod vrisom kratkega vsesokolskega zleta v Pragi in v pričakovanju I. zleta notranjskih sokolskih društev, ki bi se naj vršil v Logatcu. Nameravani zlet je imel namen, ponovno zbuditi zanimanje za sokolsko stvar in pripraviti ugodna tla za ureditve želje in potrebe. Logaščani pa so sklenili, da mora imeti Sokol svoja krila v Logatcu že razprostrta, ko bodo slavila bratska društva iz Notranjske tu svoj praznik. Tako so se z vsem v njem in z veseljem lotili dela.

V marcu je povabil načelnik idrijskega Sokola br. Julije Novak napredne domače fante na prijateljski sestanek v hotel Kramar, jim govoril o sokolstvu in jih tudi navdušil za sokolsko stvar. 12. aprila istega leta se je sešel in konstituiral pripravljani odbor ter sklenil nemudoma sestaviti pravila in jih predložiti v odobritev vladi. V svrhu, da se domačini seznanijo o ciljih in nalogah Sokolstva, sta se priredili pri Kramarju tudi dve predavanji in sicer »O pomenu telesne vzgoje« in »O zgodovini Sokolstva«, ki sta bili dobro obiskani.

BOTRICE

S telovadbo so takoj pričeli. Na Tollazjevem vrtu so postavili železen drog in se vadili zlasti v redovnih in prostih vajah. Telovadili so trikrat na teden. Telovadci so namreč sklenili, da bodo na dan zleta že nastopili s svojo vrsto na orodju in pri prostih vajah.

Med tem časom je oblast po večkratnih zavrnitvah predložena pravila končno odobrila. Pripravljalni odbor je izdal 24. junija na prebivalstvo rodoljubni razglas in 27. junija 1908 ob 20. na predvečer Vidovega dne, se je vršil v gostilni pok. Hladnika, pozneje Jelenčevi hiši na Brodu, ustanovni občni zbor »Telovadnega društva Sokol v Logatcu«. Zbor je otvoril in tudi vodil načelnik pripravljalnega odbora br. Dr. Tomo Tollazji, takrat mladi jurist česke univerze v Pragi, danes visok uradnik v našem notranjem ministertvu, duša našega Sokola.

Na ustanovnem obnem zboru so bili izvoljeni bratje: Hodnik Franc, starosta, pok. Hladnik Franc (Brod), podstarosta; Tollazji Tomo, načelnik; v odbor pa pok. Rihar Ivan (Gorenji Logatec), pok. Gostiša Miho, pok. Korenčan Franc, pok. Kunc Anton, Tollazji Jože, pok. Mullev Gustav, Sebenik Janez in pok. Zavrtnik Mirko; za namestnika pok. Mihevc Ivan (Dolenja vas) in Rutar Franc; za preglednika računov: Bajc Anton (Trševce) in Hladnik Franc iz Čevce.

Društvo je po ustanovitvi lepo uspevalo, med svetovno vojno je delo počivalo, po vojni je sledilo dve leti in štiri mesece trajajoče kritično poglavje okupacije. Slednjice je Logatec dobil nazaj svojo sokolsko zastavo 26. februarja 1921, potem ko je prešla svoji začasni azil pri Sokolski župi v Ljubljani, kamor jo je spravil na varno br. Kraigher.

Leta 1923 je Sokol otvoril svoj lep, pomemben dom, žal, da je še danes v velikih gmojnih skrbih...

Tako, bratje in sestre — na svidenje danes, na binkoštno nedeljo v Logatcu! Vabimo vas bratski, da se udeležite naših jubilejnih prireditev, da bomo z zdravim optimizmom skupno manifestirali za vzvišeno sokolsko idejo miru, ljubezni in bratstva. Posvetili bomo tudi spomin na kraje in kraj naših meja, kjer so Sokolu krila strla...

Brat Jože.

Vsem bratom in sestram! Na binkoštni ponedeljek, dne 5. t. m. se vrši kot uvod v velike sokolske slavnosti I. predzletni dan, na katerem nastopi dijaštvo srednjih in učiteljskih šol iz Ljubljane. Da bo imel ta prvi predzletni dan čim bolj svečanost, se pozivamo vse brate in sestre iz Ljubljane in okolice, ki bodo posetili prvi predzletni dan, da se udeležijo v slavnostnih krojih. Pričakujemo, da bo sleherni brat in sestra, ki poseduje slavnostni krog smatral ta poziv, da bo brezpozorno prisostvoval javnemu nastopu v slavnostnem kroju. Sokolstvo je dežele opozarjamo, da ima za I. predzletni dan 75-odstotni popust na železnice. Ponovno vabimo vse brate in sestre, da se polnoštevilno udeležijo prvega predzletnega dne in s svojim posetom pokažejo priznanje naši mladini.

Uprava sokolske župe Ljubljana.

Zlet kranjske sokolske župe, združen s tekmi, bo danes in jutri v Kranju. Ob 9. se prične tekme za žlane in članice, ob pol 11. za oba naraščaja. Zvečer ob 21. bo telovadna akademija pred Narodnim domom, odnosno v njem. Na binkoštni ponedeljek bo dopoldne izkušnje, ob pol 11. zbor za sredo na letnem telovadišču, ob 11. pozdrav pred mestno hišo. Savezno upravo bo zasedel namestnik zveznega staršine br. Lacko Križ iz Zagreba. Ob pol 16. bo nastop na letnem telovadišču. Nastopili bodo vsi oddelki z vajami za pokrajinski zlet (nad 1300) in vojniki (okrog 600) planinskega polka iz Škofje Loke, ki bodo izvajali Potokovkove vaje s planinskimi palicami. Moška deca in moški naraščaji bosta nastopila š pri razmetavalnih članstvu in naraščaju pri oredni telovadbi, sodelavljena vzorna vrsta na drog. Zaključila bo nastop skupina vseh nastopajočih, ki nanjavoja začetnici Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in kraljice Marije. Sodelavala boeta godba 40. polka Triglavskih in godba gasilnega društva v Šenturju. Za zlet je dovoljena za članstvo četrtinska, za druge udeležnike polovična. Po nastopu bo narodna zabava.

Iz miranskega okrožja. Vsa društva hite s pripravami za zlete in nastope v juniju in juliju. Po zadnjih prijavah bo zastopa-

lo naše okrožje v Ljubljani 85 članov, 35 članic, 31 moškega, 16 ženskega naraščaja in 66 moške dece ter 62 ženske dece. — Vseh telovadečih okrog 300, za tekme pa je prijavljenih 33 članov in 10 članic v srednjem in nižjem oddelku. Tako bo naše okrožje prav dostojno zastopano v Ljubljani, za katero se prav pridno pripravlja. Prvi praznik v okrožju bo v Trebnjem 4. junija, po ljubljanskih svečanostih pa priredi na Mirni 16. julija svoj tretji okrožni zlet.

Ustanovitev nove sokolske žete. V nedeljo priredi pljuški Sokol pšizlet v Dornovo, kjer se ustanovi nova sokolska postojanka. Za pešce bo zbirališče ob 13. pred srečnim načelstvom. Vozil pa bo tudi mestni avtobus po znižani ceni in je za te udeležnike zbirališče ob 14. pred mestnim magistratom.

Sport

Druga nočna tekma na igrišču Ilirije

Po lepo uspehi prvi nočni tekmi na igrišču Ilirije, kjer je domače moštvo doseglo neopredeljen uspeh, bomo zopet imeli v gostih madžarsko profesionalno moštvo. Ilirija se je dogovorila z enajstoročico I. madžarske profesionalne lige Somogy, ki bo nastopila v Ljubljani proti Iliriji v sredo 7. t. m. v nočni tekmi. Somogy igra sedaj v Italiji in se bo na povratku iz Reke ustavil v Ljubljani. Ugodno presenečenje, ki nam ga je priredila enajstoročica belozelenih, ki so zaigrali tako, kot Ilirije že več let nismo videli, nas pa ne sme prevzeti. Forma domačega moštva je bila izredna, morali jo pa bodo potrditi pri ponovni tekmi. Tekma z bivšim amaterskim prvakom Madžarske, ki je sedaj prestopil v profesionalni tabo, bo nova preizkušnja za Italijo. Če bo tudi v tej tekmi moštvo zadovoljilo, smemo pričakovati, da bodo tudi ostale mednarodne tekme, ki jih ima Ilirija na sporedu v poletni sezoni, prav dobro obiskane.

BOTRI

Službene objave LNP

(Seja u. o. dne 31. maja 1933.)

Prisotni gg.: Stanko, Kuret, ravn. Šeti, ma, Jugovec, Novak, Dorčec, Buljevič D., Kralj, Logar, Malovrh, Drufova, Vospernik, Upravično odsotni gg.: Ribaf, dr. Kosič, inž. Debelak, inž. Kuljiš, Mešker, Pevalšek J.; neupravično odsotni gg.: Friedl in Jenko.

Na znanje se vzame dopis Domžale št. 17-33. Z ozirom na poročilo Mo Trbovčje št. 91-33 od 29. maja in ker niso klubi prijavili odigravanja tekem, se kaznujejo z ukorom: Zagorje, Litija in Rudar. U. o. LNP opozarja vse klube, posebno one iz Mo Trbovčje, da postujejo po pravih in izogib kazenskih posledic.

Sporočila se klubom, da je u. o. LNP uređi tajništvo LNP v smislu sklepa redne skupščine LNP iz l. 1932. Poslovanje v novem lokalu, v poslopju nebotičnika, Dunajske ceste, bo objavljeno, enako tudi uradne ure, za klube, ki bi potrebovali informacij.

Ugodi se prošnji Javornika št. 41-34, od 30. maja ter dobi klub tozadevno še pismen odgovor. — Sprejme se predlog Mo Maribor, zapisnik 31. seja od 22. maja, ter se isti predloži JNS v potrditev, da se namreč izreče bojkot nad Rapidom, Celovec. Vzame se na znanje poročilo delegata LNP, g. Kureta o poteku konference podsavezov, dne 21. maja t. l. v Beogradu. ISSK Maribor se opozarja na sklepe seje u. o. JNS od 21. maja t. l. — Odobri se enomesečni dopust predsedniku g. Ribafu. Na znanje se vzame dopis g. Saksida Fr., da odloga odborniškoto mesto v p. o.; na njegovo mesto se kooptira pods. arhivar g. Simonič Rudož. — Vzame se na znanje,

da je prevzel posle I. tačnika g. Kureta. — Tajnik I.

Službeno iz LNP. Pomotoma za 5. t. m. napovedana prv. tekma Trbovčje: Rudar se bo odigrala 11. t. m.

Nacionalno teniško prvenstvo dravske banovine bo o binkoštnih praznikih na teniških prostorih ISSK Maribora. Zbrali se bodo predstavniki prvaki vseh mest, da celo državna prvakinja je prijavila sodelovanje. Številne prijave jamčijo za prvo vrsten sport z napetimi borbami za naslov prvaka v tenisu. Pokrovitelj ban g. dr. Marušič bo kot vnet prijatelj sporta osebnostno obiskal odločilna tekmovalja.

Današnji program državnega lahkootletskega prvenstva je: Stafeta 4 x 100 m, troskok — met kopja, tek 200 m, met kladiva, tek 1500 m, skok ob palici, tek 10 km. Pričetek ob 15.

ASK Primorje (lahkootletska sekcija). Vsi lahkootletci morajo biti danes na igrišču najpozneje ob 14. zaradi vezbanja štafetnih predaj. (Kolesarska sekcija.) Redni občni zbor bo v torek 6. t. m. ob 20. v restavraciji »Pri Levu«, Gosposvetska cesta.

SK Ilirija. (Težkootletska sekcija.) V torek ob 19.30 stogro obvezen sestanek na igrišču zaradi dogovora o banovinskem prvenstvu. V Maribor se pozivajo: Ullsperger, Di Battista, Azman, Abulnar, Kunaver, Presetnik, Romanjak, Vrečko, Tičar, Hunčik, Gorjanc, Stare, Zupan.

SK Grafika. V nedeljo ob 16.30 naj se javijo na igrišču Korotana (Rakovnik): Trpin, Anzele, Mekinc, Pipan, Strohmajer, Ustnik, Vernik, Bežan, Katavič, Potrat, Gantar, Pavlica, Martinič, Burič.

SK Reka. V ponedeljek ob 9. morajo biti na igrišču Hermes: Pikič, Bojan, Nani, Korle, Drage, Nino, Eržen, Zinke, Broni, Ane, Pino, Dane.

Iz življenja na deželi

Iz Novega mesta

Informativni sestanek obrtnikov se je vršil preteklo nedeljo ob lepem številu članov Obrtnega društva za novomeški okraj v Sokolskem domu. Sestanek je vodil predsednik Obrtnega društva g. Andrej Agnitsch, ki je podal obširno poročilo o gospodarskem položaju obrtniškega stanu. Obširen referat o delovanju Zbornice za

NAJVEČJE VESELJE

TOL, ki se kar najodločneje zavzema za obrtniške koristi, je podal zbornični svetnik g. Josip Windischer ml. O zadevah okrožnega odbora je poročal načelnik g. Matko Malovič. Občinski svetovalec g. Jože Paučič pa je navzočnim seznanil z občinskimi zadevami in v vprašanju elektrifikacije Dolenjske posebno kar se tiče mesta samega.

Kaznovan kokošji tat. Pred sodniki okrožnega sodišča se je zagovarjal star tat kokiši, 57 letni Virant Anton iz Slamčega vrha pri Škocijanu. Obtoženec je neke noči vdrl v zaprt kokišnjak posestnika Josipa Lindiča iz Jeperjke, kateremu je ukradel sedem živili. Sodišče, ki že dolgo pozna starega ljubitelja pitanih kokiši, je obtoženca obsodilo na 1 leto robije.

Prijet komunist. Pretekli dni je prišel mirnopski orožnik v roke že dolgo iskani komunist 25 letni Stanko Radič, doma iz okolice Zagreba, ki se je dalje časa zadrževal v Avstriji. Aretiranec je bil odveden z orožniško eskorto v Zagreb. Radič je pred časom v Zenici pobegnil orožnikom, ko so ga vodili tja v zapor.

Iz Laškega

Sokolska tombola. Dvojni užitek boste imeli na binkošti, ako napravite izlet v Laško. Poleg mnogega razvedrila, ki ga nudijo to mično letoviščno mesto, bo dana ob enem možnost, da odnesete za spomin iz Laškega lep dobiček s sokolske tombole na binkoštni ponedeljek ob 15. pred šolo na Orožnem trgu. Od številnih dobitkov naj omenimo samo: vrečko srebrnirov (1000 Din), kravo, novo moško kolo, stanovanjsko opremo, sod vina, sod ja-bolenika, svinje in še nad 200 drugih lepih dobitkov. Ne zamudite!

Kako sem shujšala za 15 kg v sedmih mesecih brez škodljivega stradanja

Dobre dietetske Slatinske tablete za hujšanje.

Brez škodljivega stradanja in brez gimnastike sem shujšala za 15 kg v sedmih mesecih na ta način, da sem uživala po trikrat na dan po dve Slatinski tableti Bahovec, ki se dobe v vseh lekarnah. Tem Slatinskim tabletam sem imam zahvaliti, da sem izgubila odvisno maščobo in da se mi je zopet vrnila mladostna moč in energija, ki sem ju pogrešala že več let.

Želim ostati neopoznana, slikala sem se pred in po dovršeni kurti s Slatinskimi tabletami.

Kako delujejo?

Sedaj se popolnoma lahko in naglo rešite nezdrave maščobe in obvarujete svoj obraz gub in nevskega izgleda, kar je posledica neprimernega stradanja. Vzrok odebeltve je navadno nepravilno delovanje organizma. Ne da bi oslabele vaše telo, izgubite debelost, ako uživate Slatinske tablete Bahovec. Pričnite se danes in vrnil se bosta zopet vaša mladostna moč in energija. Počutili se boste bolje kakor v prejšnjih letih, a na teži boste izgubili vsak mesec 2 do 3 kg. In zopet boste vitki in lepi. Zdjaj vas pa dela ta maščoba nesrečno. Radi bi skrili svojo zajetnost, pa ne morete. Sedaj vam ni treba več skrbeti. Slatinske tablete Bahovec pomagajo vam, da shujšate brez škode za zdravje. Slatinske tablete Bahovec so prirejene iz najboljših mineralnih soli in naravnih rastlinskih ekstraktov.

Slatinske tablete Bahovec morete dobiti v vseh lekarnah. Nad učinkom teh tablet boste vzradoščeni. Zahtevajte samo originalne, prave, neškodljive Slatinske tablete Bahovec, odklonite vse nadomestke, ker ni nič uspešnejšega od teh tablet.

Zdjaj je čas, da se rešite svoje prekomerne teže in vsega, kar imate preveč na telesu.

ENA DOZA (100 slatinskih tablet) stane Din 46.—

VELIKA DOZA (200 slatinskih tablet) stane Din 74.—

Slatinske tablete izdeluje:

LEKARNA M. BAHOVEC LJUBLJANA, Kongresni trg 12.

Kjer druga sredstva odpovedo, dosežejo Slatinske tablete uspeh, ki očara.

Hubertus terpentinov in navadno milo

NSK Sparta. Danes ob 15.30 na igrišču Hermes: Hmar, Dolinar Wohlfart, Pogacar, Krašovec, Janez, Ganc, Zupanc, Jerber, Jenko, Zadnik. Jutri na glavnem kolodvoru na se javijo: Hmar, Ban, Dolinar, Pogacar, Klančar, Srše, Jenko, Perko, Krašovec, Grabrijan, Jenko in Janko. Igra se v Domžalah z Diskom.

TKD Atena (hazenska sekcija). V ponedeljek ob 9. obvezen trening za vse članice.

SK Svoboda, Tržič, priredi na binkoštno nedeljo ob 16. na domačem igrišču nogometno tekmo s SK Sv. Peter iz Celovca. Ker bo tekma zanimiva, vabimo občinstvo!

Iz Ptuja

Tečaj za spoznavanje in pobijanje čebelnih kužnih bolezni priredi Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani pod okriljem tukajšnje podružnice na binkoštno nedeljo ob pol 9. dopoldne na osnovni šoli na Bregu pri Ptuj. Dopoldne pa o praktično predavanje v čebelniku. Predavaa bosta g. Peternel iz Celja in g. dr. Hribar iz veterinarskega bakteriološkega zavoda iz Ljubljane.

Ptujske občinske zadeve. V četrtek se je vršila pod vodstvom župana g. Jeršeta občinska seja. Župan je poročal med

BIRMANCEV

drugim tudi, da je gremij trgovcev vložil prošnjo, da se prepove v mestu krošnjarenje. Prošnja se bo odstopila ministertvu za trgovino in industrijo. Trošarina za vino, ki se toči po vinotocih, se bo v bodoče pobirala tudi od količine nad 50 litrov. Kraljnik Lovrencu se je priznala potreba za avtotaksi. Prav tako se je priznala Stuhcu Ivi kraljevna potreba za prodajo toplih jedil. Vodnikova ulica se bo v dolžini 35 m na novo tlakovala. Nabava škropljenega avta se bo izvršila v lastni režiji. Avtobus »Fiat« se bo preuredil in dobil vodni tank, držeč 2000 litrov, ki bo stal približno 5000 Din, tako da bo vsa preureditev stala samo okrog 8000 Din. Sportnemu klubu »Dravice« se dodeli igrišče na levem bregu Drave, ki ga je doslej rabil stari SKP. Za sprejem potujoče kmetijske razstave se je imenoval poseben odbor. Javno stranišče na rotovzu se iz higijenskih ozirov ukine. V domovinsko zvezo je bila sprejeta Kokaljva Ana. Odselki, ki so se konstituirali leta 1928, so se preuredili in so se izvršile v vse odseke nove volitve. Med slučajnostmi se je razvila ostra borba glede preložitve sedanjega žilvilskega trga na novi trg. Občinski odbornik dr. Šalamun je predlagal, da se sedanji žilviliški trg že naposled premesti na Tyršev trg, kar je že iz prometnih in higijenskih ozirov nujno potrebno. Trg se mora premestiti do 14. t. m. Vprašanje pa je še, če bo ta sklep obveljal, ker se je nekaj odbornikov vzdrazilo glasovanja, nekaj pa jih bilo proti predlogu, medtem ko mora po statutih glasovati večina navzočih odbornikov.

Kino bo predvajal na binkoštni ponedeljek ob pol 19. in pol 21. filmsko opero »Tetka Gustika komandira«. Dodatek Ufin tednik.

Iz Ljutomeri

Ij — S pošte. Poslovni krogi so dosegli, da je poštna direkcija s l. t. m. uvedla na tukajšnji pošti pri telefonu tako zvano C-službo, ki traja v času od 1. aprila do 30. septembra od 7. do 21. ure, v času od 1. oktobra do 31. marca od 8. do 21. ure. S tem je ustrezno že davni želji izvoznikov in ostalih trgovcev.

BLANCA. Marjive Kolašice so nas letos preteklo nedeljo že tretjič prijetno razvedrile, ko so v proslavo materinskega dne priredile igr »Izgubljeni raj« in nastop žolske mladine. Vse priznanje! Posebno mnogo dobrega je društvo storilo siromašni šolski mladini (75 po številu), ki ji je nudilo preko zime poldansko okrepčilo. — V nedeljo 28. maja se je vršil ustanovni zbor kraljeve organizacije Narodne odbrane. Polnoštevilna udeležba je pokazala, da vlada pri nas zanimanje za to društvo. Delegat oblastnega odbora NO g. Vargazon je obrazložil ideje in svrhe Narodne odbrane. Nuvodizvoljeni odbor je v dobrih rokah. — Tudi gasilno društvo se uspešno udelejuje. V nedeljo 4. t. m. priredi letno veselico.

BLED. Na binkoštni praznik bo kino Bled predvajal zvočni monumentalni relief s ob h delih. Poslednji dnevi Pompejev.

ČRNOMELJ. Danes priredi oktat pavskega društva »Ljubljanski Zvon« v Črnomelju koncert slovenskih umetnih in narodnih pesmi. Priporočamo toplo Črnomeljcem obisk koncerta. Dopoldne pa poie oktet na Vinici pri slavnosti po pokoi, naduteltju Lovšinu. ST. JANZ NA VINSKI GORI. Gasilska prireditev ob 11. t. m. ob priliki blagoslovitve Gasilskega doma. Spored: ob 10. ev. maša pri Gasilskem domu, govori in deklaracije, skupen obed, šaljiva igra »Ne kliči vrazac«, pevski koncert, nato prosta zabava z ribolovom, šaljivo pošto in drugim. Svirala bo domača godba. Čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilskih potrebščin. Poseti-te prireditev!

DOBRNA. Preteklo nedeljo je bil ustanovni občni zbor strelske družine, v katero se je vpisalo lepo število članov. Ob enem smo ustanovili na pobudo sreskega veterinarskega referenta g. Šribarja iz Celja organizacijo JRKD, za katero vlada med prebivalstvom veliko zanimanje.

LESCE. Šolska uprava je prejela od dragih nam posestnic in posestnikov iz naše bratske Českoslovaške ob priliki obiska Bleda za siromašno šolsko mladino znesek 1631.73 Din. Za ta bratski dar se šolska uprava v siromašne šolske mladine najpristrajše zahvaljuje.

MALA NEDELJA. Sokolska godba priredi v nedeljo 25. t. m. veliko tombolo. Cenjeno občinstvo se naproša, da gre nabiralcem do bitkov na roko ter pripomore do čim lepšega uspeha tombole.

PRESERJE. 28. maja se je vršil dobro obiskan shod JRKD, ki ga je otvoril g. Kovač Jakob. Nato je poslanec g. Komar Albin obrazložil naša pereča vprašanja a posebnim ozirgom na kmeta in obratunal tudi z na-

je dalo za binkošti lepo, belo in čisto perilo, za to ga tudi vse gospodinje hvalljo.

Dobi se v usaki trgovini.

eprotniki. Njegovo izvajanje je doseglo veliko odobravanje. G. dr. Cepuder je pa prikazal idejne smernice jugoslovaške politike. Umestno je poudaril, da manjkata najširšim slojem slovenskega naroda zadostna politična zrllost in državljanska zavest. Tajnik sreskega odbora JRKD g. Borštnik je nastopil kot tretji govornik. Poročal je o stanju stranke v srazu in pozival zbrane ljudi k pristopu. Pozval je člane in prijatelje, da se udeležijo 25. t. m. velikega manifestacijskega zbora v Beogradu.

REČICA OB SAVINI. Kraljeva organizacija JRKD je imela občni zbor preteklo nedeljo. Udeležba je bila prav lepa. Z eno izpremembo je ostal še nadalje stari odbor: predsednik Matek Ivan, podpredsednik Tišek Anton, tajnik Repensek Jože, blagajnik Repensek Franc; odborniki: Kosi Ludovik, Počivalnik Karl, Hren Jože in Pornat Ivan; nadzorni odbor: Gajšek Martin in Vertančnik Jože. Občnega zbora se je med drugimi udeležil tudi narodni poslanec g. Rasto Pustoslavšek. Na novo je pristopilo 10 članov. Pri obširni debati je vse članstvo pozivalo odbor k nadaljnjemu krepkemu delu, kar bo odbor tudi storil. Po zboru se je vršil na prostem prav številno obiskan shod.

OGLED VELESEJMA

STUDENEC - IG. Gasilno društvo priredi 25. t. m. veliko javno tombolo in opozarja javnost na lepe dobitke, ki so: nov ženski šivalni stroj, novo moško kolo, brzovalnik, vozček, podplati, usnje, čevlje, blago za moške in ženske obleke in mnogo za gospodarstvo in gospodinjstvo praktičnih predmetov v vrednosti več tisoč Din. Tablice so po 2 Din in jih je še nekaj na razpolago. Društvo praznuje letos tudi 50letnico obstoja, združeno z zletom izanske gasilske župe, ki bo 13. avgusta. Leteža dne bo tudi blagoslovitev nove motorne brigadne s celodnevno prireditvijo. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel minister g. Ivan Pucelj. Društva izanskega okoliša in sosednjih žup vabimo, da se te proslave udeležijo v čim večjem številu.

SV. JERNEJ PRI LOČAH. Sokolski dečji je bil za nedeljo 28. maja objavljen pšizlet v Konjice. Zaradi deževnih dni pa je splavalo veselje po vodi. Prvo lepo nedeljo dopoldne bo deci izpolnjena želja. — Četa ponovno opozarja prijatelje Sokola na naš kmečki praznik 18. t. m. — Na številno obiskanem sestanku JRKD 28. maja v prostorih g. Vališerja sta govorila narodni poslanec g. Gajšek in tajnik sreske organizacije v Konjicah g. Zagar. — Nedavno je umrl sedemdesetletnik Ivan Leskavar. Kratko so naznanili zvonovi prerano smrt Ivana Lovca, posestnika iz Vrha. Obema je sledila Ivana Radejca, žena cestarja iz Brezja. Blag jim spomin! — Pripravljalni odbor strelske družine v Ločah je preteklo nedeljo izbral pripravno strelišče kake četrte ure daleč iz vasi. G. Čuček je dovolil strelski družini razne ugodnosti na svoji zemlji, župan g. Ojsterč in g. Waland pa sta prijazno pogostila udeležence obhoda.

STORE. Sokolsko društvo je izgubilo marjivega in zlednega sokolskega delavca brata Mihaela Ramšaka. Umrl je v zaključni bolezni, od koder so ga prejeljali v Laško in položili k večnemu počitku. Blagi pokojnik je še dan pred odhodom v bolnišnico pomagal ograditi letno sokolsko telovadišče. Ostal bo vsem v blagem in častnem spominu.

Repertoarji

LJUBLJANSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Nedelja, 4.: Tartuffe. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 5.: Okence. Izven. Znižane cene. Torek, 6.: Produkcija operne šole drž. konservatorija v Ljubljani. Izven. Znatno znižane cene.

OPERA

Nedelja, 4.: André Chénier. Izven. Znatno znižane cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek, 5.: Grofica Marica. Izven. Znatno znižane cene od 30 Din navzdol. Gostuje g. Zarko Sanein iz Maribora.

Torek, 6.: Zaprtlo. Binkošti v drami. Danes bo Molierova komedija »Tartuffe« v ponedeljek pa Schvignugove veseloigra »Okence«. Obe predstavi sta prav izvršni, prav režira dr. Gavella, drugo prof. Šest, Znižane cene.

Binkošti v operi. Danes se poje v operi »André Chénier« z go. Gjungenca, Gostišem in Primožem v glavnih ulogah. »André Chénier« je izvrstna opera, polna prekrasnih melodij,

KULTURNI PREGLED

Epilog dubrovniškemu kongresu

Po kongresu lahko nekoliko kritično premetujemo njegov potek in posledke. Vnanja stran je bila kar zadovoljiva. Čeprav bi si človek s srednjeevropskimi (nemško, germanskimi) pojmi o organizaciji in vodenju v podrebnosti tega in onega, je vendar vnanja organizacija kongresa dosegla velik odstotek pričakovanega idealnega učinka. V sorazmerno kratkem času

H. G. Wells, predsednik kongresa PEN-klubov

so gostje iz inozemstva spoznali našo Dalmacijo na njenih najvažnejših točkah. S komurkoli si govoril, vsak je bil presenečen ob Dubrovniku, če ga ni spoznal že prej. Predstava »Dubravke« na prostem, tam, kjer so jo igrali pred več kot 300 leti, je navdušila vse brez izjeme, celo signora Marinetti. Posebno je zadovoljila zastopnike narodov, pri katerih ima tradicionalnost kulture in nje etnografska barvitost že od nekdaj spoštljivo veljavo. Brošura o »Dubravki« in nje predstava je povedala tujcu o Dalmaciji in njenem slovanskem jedru mnogo več kakor sicer izvirna Karamenova knjiga. Če so pred več kot 300 leti igrali »Dubravko« na istem mestu in v istem jeziku, tedaj je to dokaz, da je slovanska kultura že pred tremi stoletji asimilirala tuje vplive in jih podrejala svoji jezikovni in s tem tudi dušni svojstvenosti. Uporizoritev »Dubravke« je bila resnično doživljiva, z njo se je v Dubrovniku mogoče manifestirala stara tradicionalna jugoslovanska kultura, obvladujoča vso vzhodno obalo Adrije. Ne literarni vplivi in ne beneški Levi ne morejo zakriti njenega jedra.

Poleg vseh lepot Dubrovnika, poleg njegove mediteranske flore in južnomilega neba, poleg njegovih cerkva in palač in razgleda na nedogledno morje, pa njegovih otokov in okolice (izlet v Cavtat!), je zapustila mogočen vtis tudi vojna v Korčulski zvezici in izletom na Cetinje. Bila je srečna misel, da so ta izlet priredili za vse udeležence kongresa. Mogočen vzpon z avtomobilom po drznih serpentinah Lovčeva, daljni pogled na morje in razgled po Boki, zelenast odsev Skaderskega jezera na drugem obzoru, patriarhalno Cetinje s svojim bivšim dvorom, vse to je zlasti pri tujcu stopnjevalo doživljanje in občutek neke legendarne dežele, polne ostrih lepote, epičnih motivov in etnografskih posebnosti. Ob obrežju stara kultura, v bližnjih planinah patriarhalni narod, ves v boju za obstoj, išče sredi bridkih pogojev pridirajoče civilizacijske možnosti svojega življenja. Latinskoslavanski Dubrovnik in korenito dinarska črna gora, ta rasna spojina Slovanov s prastarim življenjem. Dva kontrasta, ki sta s svojo ostrino dražila duha kakor planinski veter naša oblija. In potlej Split s Trogirom, divna avtomobilska vožnja okrog Marjana, prijazni, širokogrudni in uslužni domačini. Pa otoška tisična Raba in slikovitost njegovih ozkih amfiteatralnih ulic. Pa Sušak z absurdno mejo ob Rijeci — živa ilustracija k resnici o reškem vprašanju. To je le nekoliko točk, katerih vsaka je pomenila zlasti za one, ki so tod prvikrat potovali, doživljala svojstveno lepe zemlje, ki ima v njeni in delu lepo bodočnost.

Ne bi bilo prav, če ne bi ob sklepu te vnanje slike kongresa omenili onega momenta, ki je zgolj človeški in vendar za civiliziranega potovaleca tako važen kot mnoga duševna doživljanja, namreč bivanja na pernkih »Jadranske plovidbe«. Tudi razvijati potovalci so bili polni hvale o vzorni snagi na ladjah, o odlični kuhinji, o fini postrežbi, o prijaznosti in uslužnosti vsega osebja od kapitana do zadnjega natakara. V tem pogledu smo se lahko postavili pred vsakim inozemcem in ne dvomim, da je »Jadranska plovidba« ob tej priložnosti izvršila svoje največje propagandno dejanje, ki utegne še dolgo podtalno ozivljati naš tujski promet. Lep je bil večer, ki ga je dubrovniška občina pridelala v stari trdnjavi na Lovrijencu, katero pravkar preurejajo v restavracijo: prijeten večer po burji in plohi, z viharim morjem globoko pod nogami in daljnimi zvezdami med oblaki, z vonjem vode in mirte, s presretno živim zborom dubrovniških pevcev in pevke. Najboljši vtis je zapustil tudi sprejem v Splitu z obedom na Bačvicah in z dobrim prenosom na terasi Marjana, tik židovskega pokopališča z njegovim senčnim zatišjem in razgledom na našo »Londro«, naš sedanji in bodoči veliki Hamburg.

Po teh medijih in nepopolnih obrisih »kongresne« strani kongresa nekoliko besed o vnanji in notranji sliki njegovega poteka. Kongres je prvotno imel lep program, ki pa se zaradi nastalih zaprek ni izvršil. Tako nismo slišali predavanja ge. Sekuličeve o smotrih PEN-klubov; Jules Romains je opustil napovedano predavanje o individualizmu in kolektizmu, izostalo je predavanje o odnosu med pisateljem in tiskom, ki je bilo prepovedano Nemcem, pa tudi Poljak Kaden Bandrowski ni podal napovedanega referata. Vsa idejno zasnovana zgradba kongresa se je kmalu sesula pod naprotij, ki so pljusnili v kongres kakor veliki val, ki ga je dvignil ciklon. Že ob prihodu v Dubrovnik so se širile vesti, da bodo službeni zastopniki Nemčije predložili kongresu neko, v »novem duhu« sestavljeno resolucijo, ki naj podminira zmerni in blagodejni internacionalizem Penklubskega gibanja. S predlogi njujorskega PEN-a so bili Nemci nenadno stisnjeni v skripe, ki sta ga Jules Romains in Benjamin Cremieux še ostreje napela; deklaracija Anglije, Argentine, Belgije, Bolgarije, Škotske, Francije, Poljske, Rumunske, Češke, slovenskega centra, Letonske, Estonske, Grške, flamskega centra, Katalonske, Palestinske, Finske in jidiškega centra ga je končno zadrgnila, tako da je s Tollerjevim nastopom počilo.

Od ožjih vprašanj, kakor so kolektivizem in individualizem in podobno, je svetovni kongres književnikov nenadno zdrknil na področje današnjega političnega boja za bodočo usodo narodov in človeštva. V idiličnem osredju Bondinega gledališča, kjer so dubrovniški gosposi in njih malo-meščanski nasledniki nekoliko prej poslušali ognjeto Carmen Anice Mitrovič, so zdaj književniki zaigrali dramo mednarodnega sporazuma in nesporazuma. Vsebinska je znana. Zastopniki hitlerjevske Nemčije so bili moralno prisiljeni, podpisati načela, ki je zaradi njih PEN-klub nastal, ki pa jih fašistično usmerjeno »tretje cesarstvo« zamuje in tepta. Mislili so, da se bo kongres zadovoljil z njihovimi besedami. Kongres pa je hotel zvedo konkretnije razčistiti. Londonski PEN-klub je z Ouldovim vprašanjem omogočil Tollerja in Toller je izrazil največji dogodek: eksodus Nemcev njihov moralni poraz pred kongresom. Zakaj nihče ni imel poguma, da bi bil pred svetovnim kongresom književnikov pacifične in strpne smeri zagovarjal kulturno intoleranco fašizma (hitlerjevstva), preganjanje pisateljev, sežiganje knjig in druge izraze nacionalističnega fanatizma in sovražnosti. Kongres se je pretvoril v spontano manifestacijo za duhovno svobodo, v Nemčiji enako kot povsod na svetu, za načela, ki naj oblikovalce človeškega duhovnega življenja — pisatelje, znanstvenike, umetnike — varujejo pred tiranijo sile. Zoper načela, ki narodno svojstvenost spreminjajo v naduto ekskluzivnost in sramoto humaniteto kot nazor slabomnih. Kaj je bil v primeri s tem odporom zoper zatiranje duhovne demokracije in nacionalistični fanatizem, ves poslovnik kongresni program in ostali red? Preko formalnega besedovanja je zavel osveščujoči veter aktivne volje, volje do boja, do odpora, do obrambe svobodoljubnih idealov. Ogorčenje literatov v mesecu, ko so na Nemškem gorele grmade knjig in oznanjevale svetu širjenje barbarizacije, ki mrzi duha in obžuje silo, je bilo več kot umljivo; neumljivo bi bilo, če bi se dubrovniški kongres omejil na »normalen« program. »Die Stimme der Wahrheit war niemals bequeme«, je vzkliknil Toller zbranim pisateljem.

Zato pa se dubrovniški kongres formalno ni zaključil tako kot bi se bil moral. (Sklep pri slabi večerji v Kuparih, kjer je štiri sto ljudi ropotalo z noži in vilicami in kjer ni bil nihče razpoložen, da poslušajo govornika, ni bil dovolj dostojen sklep takega kongresa!). Pred vprašanjem dne so — iz hudomušnosti, ka-li? — naprosili njega, da prevede v nemščino neki tekst, ki ga je bil pisal Jules Romains. Vsi smo mu privoščili blamažo: kopal je drugim jama in se jecljavo, okorno sam zvalil vanjo!

Najboljša govornika na kongresu: Benjamin Cremieux in Ernst Toller. Oba sta napadala: toda prvi je lokav in se smeje kakor Shylock, drugi je neposreden in bojevit, toda njegova beseda bolj užiga kakor prepuščje. Wells govori slabo, kakor bi žvečil gumi; glas mu je hripav. Njegovo francosčino z angleškim naglasom so uživali s slastjo samo filološki sadisti, ki jih je nekaj na vsakem zboru književnikov.

Dunajski pisatelj Felix Salten je bil v zelo neugodnem položaju: Zjutraj je zbral zvestobo Avstrijev nemški kulturi, popoldne so ga mučila čustva židovske solidarnosti z Aschem prihodnjega dne je ploskal Tollerju Bil je živa podoba današnjega avstrijskega omahovanja in morda je haš omahovanje zgodovinska naloga Avstrijev.

V Greto von Urbanitzky smo bili mnogi nekoliko zaljubljeni, dokler nismo izvedeli, da jo zamenjujemo z njeno tajnico.

Jo van Amers Küller se je ob eksodusu Nemcev tako razburila, da nam je bil žal za vlogo mirne, dostojanstvene ženske-pisateljice, ki jo je dotle igrala Zakaj neki je tako navdušen za hitlerjevce? Nekdo je pravil, da je to eden redkih inozemskih avtorjev, čijih naklada pod Hitlerjem vidno raste. Kazmerje med pisatelji in

nasilja in duhovne svobode, t. j. pred spontano manifestacijo za prave in resnične cilje PEN-klubov, je zares moralo popustiti vse, pa tudi notranja organizacija kongresa. Za bodočnost PEN-klubov ni storil kongres nič drugega kot to, da je bil izvolil eksekutivni odbor in utrdil stare idejne temelje. V tem razvrzanem in potresnem času pa je tudi to uspeh. Idejno tak posledek kajpak ne pomeni mnogo. Značilno in nič kaj razveseljivo je že samo dejstvo, zakaj in kako je prišlo do konflikta v vrstah mednarodne organizacije, ki ji je obramba tega načela poglavitni smoter. Manifestacija za duhovno svobodo, za demokracijo in humaniteto je lepa, vendar bi bili pisatelji dolžni, da dajo tem načelom ostrejšo času primernejšo formulacijo. Problema svobode ni mogoče socialno ločiti od problema avtoritete, in prav tu se lomi svet. V času težke gospodarske krize in socialnih pretresov je zares treba varovati stare človečanske ideale, toda današnji svet ne pričakuje tu dejne rešitve od prevzvišenih idealov, marveč od konkretnih form in stvarnih dejanj. V tem pogledu je »svetovni« parlament pisateljev povedal samo najsplošnejše in se omejil na čustveno reakcijo zoper pojave, ki so nevarni slehernemu resnično kulturnemu človeku. Dosegel je, da so zastopniki hitlerjevske Nemčije odšli in da je Marinetti činično ploskal temu internacionalizmu, vse drugo pa je ostalo nerešeno. Da sta zid Asch in socialist Toller na tem razpihanem ognju grela vsak svoj pisler, ni motilo, ker je židovski v socialistično vprašanje do te mere in meje in v tej formi zares človeško in splošno kulturno vprašanje.

Opaziti je bilo, da je med udeleženci kongresa močno stopal v ospredje židovski rasni tip; tako je francoske interese najogreviteje zastopal Cremieux, medtem ko je nemške v odsotnosti pooblaščenih delegatov skušal braniti Felix Salten, oboja žida.

Slovanski narodi so se na dubrovniškem kongresu premalo uveljavili, čeprav je bil letošnji zbor na slovanskih tleh. Vprašanje je, ali ne bi kazalo, da bi se v primerih, ko je kongres na slovanski zemlji, vsaj malo upošteval kakšen slovanski jezik. Drugo vprašanje je, kateri; o tem bi se kajpak morali sporazumeti Slovani sami. Drugi narodi ne bi mogli tako samoljubno zapostavljati slovanskih kultur če bi si bile naše sorodne kulture dočele n. pr. ruščino za skupni internacionalni jezik. Dejstvo je, da je danes slovanska beseda na mednarodnih kongresih tako prezirana kakor, denimo, finka. Medtem ko je položaj finskega jezika brezupen, ki bi si lahko Slovani pomagali iz izolacije, če bi vsaj v takih primerih priznali široko pojmovano slovansko skupnost. Ali je tudi to času neprimerno?

V Dubrovniku je bila lepa prilika, da bi ustanovili podzvezo slovanskih PENklubov, ki bi ji nemara lažje vidnili kaj življenja in volje do gibanja kakor pred leti v Varšavi mrtvo rojeni Zvezi slovanskih pisateljev. Tako »grupiranje« v okviru Penklubov ne bi bilo malo škodovalo zdravemu internacionalizmu te organizacije, marveč bi ga z večjim strnjevanjem sorodnih edicij samo podpiralo. Brezupno je misliti, da se svet bliža kulturnemu izenačenju. Njemu se upira narava sama, čije stvarjalno načelo nasprotuje industrijskemu načelu standardizacije. Vsaka kultura je v bistvu odklon od prespišnih, izenačujočih oblik. Toda jezikovna sorodnost, kakor obstoji med Slovani, ni samo nadležen ostanek iz davnine, čeprav ni odločilna in ne prvenstveno važna za narodne stike in kulturno usmerjenost, je vendar sila, ki bi utegnila ob dobri ureditvi vzajemnih stikov med sorodnimi narodi obroditi kaj sadu tudi celotnemu človeštvu. Kaj bi pač napravili iz take skupnosti Latinci ali Germani, če bi si bili jezikovno tako blizu kakor smo si vzhle vsemu Slovani?

In vendar — internacionalno štetje Slovanov samo toliko, kolikor stopamo pred svet s tujo besedo!

Dubrovniški kongres je bil v dolgi vrsti mednarodnih kongresov vseh vrst, ki so skušali po svetovni vojni zblizati narode, prav tako epizoden kakor vsi kongresi specialistov in vsi sestanki propagatorjev lepih programov. Udeleženci ga niso zapustili s silinejo vero kot so jo imeli prej v srcih; vzhle vsemu hrupu ni bilo nikjer prave plamenice, ki bi pri nji posameznik lahko prižgal skromno romarsko svečo svojega upa v boljšo bodočnost narodov.

B. Borko.

ZAUPANJE!

Da boste imeli na potu ali kadar dežuje sigurno upravljanje in čvrsto direktivo vozite izključno s

Super balon gumami!

Englebert

ki Vam nudijo polno zanesljivost

Englebert

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Telefon 30-01

Tavčarjeva ul. 1

Dva razgovora

Elizabeta Bagrjana

Ena najizrazitejših sodobnih bolgarskih poetes. Lani nam je čitala pesmi iz svojih zbirk. V spominu mi je ostal njen žametni glas in ž njim melodično pregibanje bolgarskega ritma, mehki udarci rim, ki so se dotikale duše kakor akordi Chopinovih sonat, barvite slike bolgarske pokrajine, motiv o »sleknem« pticu, ki leti v Pariz, melanholična izpoved duše, ki čuti v krvi davno nomadske nagibe. Ta fina dama nosi v očeh in v izrazu obličja daljni odblesek Orienta.

Najin razgovor je potekal ob pozni uri, v vsaji družbi, med petjem slovanskih narodnih pesmi in glasovi harmonike.

— O svojih vtiških iz vaših krajev naj Vam pripovedujem? Trenutno so vsi vtiški, vsa doživljanja preveč sveža in tako nakopičena, da nimam prave perspektive. Kako čislam slovansko zemljo, priča to, da sem že drugič med vami. Od lanskega leta so mi ostali bolj nežni, skoraj filmski vtiški: šla sem na kongres v Dubrovnik s trdnim namenom, da obiščem tudi Slovanijo. Nameravam ostati še nekaj dni v Ljubljani. Na sedanji ekskurziji se nisem mogla podrobneje seznaniti z vašimi razmerami in stopiti v stike z ljudstvom. Posebno bi si želela neposredno spoznati slovenskega kmeta. Morda poidem celo na Triglav. Pesniško me je močno zamikala legenda o Zlatorogu.

Vprašal sem gospo Bagrjana, kaj je po njenem opazovanju najbolj značilno za slovensko pokrajino in ljudstvo?

— To, kako ubrano se pri vas izpopolnjuje priroda in civilizacija; pri nas si človek in narava v krajinski podobi in v splošni civilizaciji stojita ostra naproti. Vsako tuje oko mora opaziti pri vas red, snago, disciplino. Silno mi ugajajo majhne slovenske vase, kakor sem jih le bežno spoznala na Gorenškem. Tiste lesne hiše z balkoni, preko katerih se lije cvetje, me spominjajo starih planinskih vasev v moji bolgarski domovini. Velika prednost vašega zemlja je to, da je tako snažna, sveža in sočnodelena.

In literatura, gospa?

— Tudi v nji se že malo spoznam in Vam lahko povem, da pripravljam večji izbor iz slovenske lirike v bolgarskem prevodu. Dneve, ki jih bom zdaj prebrala v Ljubljani, nameravam izkoristiti za to, da izberem gradivo in se prebiem preko jezikovnih težkoč: že tu moram imeti vse pesmi v grobem, dobesednem prevodu. Preko zine jih bom pesniško izoblikovala in dovršila. — Katero mislim sprejeti v ta izbor? Priznava vsekako, da Otona Župančiča: živo me zanimajo tudi vaši povojni pesniji. Za sedaj pridno čitam vse, kar dobim iz rok; tudi slovar sem si kupila, da mi bo v pomoč tedaj, ko ne bo okrog mene dobrih slovanskih svetlovalcev. Prevela bom kajpak samo najznačilnejše pesmi, one, ki bom iz njih sama občutila svojo vso vašo zemljo, nje naravo, in dušvno posebnost vsakega naroda. Prevodi bodo izšli prihodnje leto v antologiji.

— Kaj mislim o kulturnih stikih med Jugoslavijo in Bolgarijo? To, da jih je treba čim bolj pospeševati, saj se bomo na kulturnem področju najprej in najlažje zblizali. Pri nas vidno rase zanimanje za kulturno življenje v Jugoslaviji. Sama sem že kot dijakinja na univerzi pravljala iz srbske poezije, ki je pri nas že dolga znana; kakor vidite, nameravam sedaj seznaniti Bolgare s slovensko poezijo, ki jo v moji do-

movini vse premalo pozna. Med najmlajšimi književniki v Bolgariji jih je čedalje več, ki se zanimajo za literarne razmere v Jugoslaviji. Upam, da se bodo naši kulturni stiki razširili in poglobili...

Jon San — Giorgiu

Svetski gospod, rumunski pesnik, dramatik in znanstvenik, profesor germanistike na univerzi v Bukarešti. Pozna »Jutro« in je ljubeznivo ugodil časnikarski zvedanosti.

Vtiški Rumuna o Jugoslaviji?

— Rad Vam odkrito priznam, da mi je Jugoslavija bila doslej samo geografski pojem in da sem jo poznal zgolj kot zavzečeno svoje domovine. Sedaj se mi je nudila prijetna prilika, da prepotujem znaten del njenega ozemlja in moram priznati, da sem presrečen kakor le redkokdaj. Romantična lepota Dalmacije me je navdušila, alpaska močnost in civilizacijska višina Slovenije napolnila z občudovanjem. Imel sem priliko spoznati skoraj ves Parnas jugoslovanskih pesnikov; knjige, ki smo jih dobili na pot, so pri meni že zdaj opravile svojo nalogo, to se pravi: obrnile in napotile so moje literarno zanimanje tudi v vašo književnost. Prevodi gospe Lili Nowy iz slovenske lirike so me tako ogreli, da bom na njihovi osnovi prevajal v rumunščino večje število vaših pesmi. V jeseni nameravam v Bukarešti javno predavati o literarnem življenju v Jugoslaviji. Sicer pa Vam povem brez laskanja, da sem bil v Jugoslaviji od dne do dne bolj začuden, kaj vse premorete in kakšna bodočnost se vam obeta. Prav vesel sem, da sem lahko spoznal poleg južnih lepot Dalmacije tudi slovenske planine, pa vašo staro, vedno rastočo civilizacijo. Teh nekoliko ur na Bledu se mi je za vedno vtisnilo v spomin. Sem star in strasten potovalec, toda povem Vam, da doslej še nisem našel v Evropi tako imetnega letovišča kot je Bled. Njegova originalnost me je tako navdušila, da bom prihodnje leto prebil več tednov na Bledu. V vaši deželi sta se narava in civilizacija divno izrazili in uravnovesili.

— Hoteli bi vedeti, kaj sodim o kongresu PEN-klubov v Dubrovniku? Zdi se mi, da je vladala v njegovem vodstvu malce preočitna nerazumnost in da njegov nemirni potek nikakor ni v skladu s pomirjalnim, blagodejno zmernim in ubranim okoljem častitljivega Dubrovnika. Mister Wells je vodil kongres z nekim suhim, specifično angleškim humorjem, ki se na tem mestu in v takem položaju ni nič kaj obnesel. Mislim, da je bilo tudi tu mnogo hrupa za nič, vesel me pa, da je zmagal duh PEN-kluba!

— Še o mojem literarnem delovanju? Delujem v dveh smereh: literarno in znanstveno. Literarno kot lirik, dramatik in prevajalec. V liriki priznavam modernega duha, vendar v razumni formi; v tem pogledu bi skoraj rekel, da sem klasičen. Spajati klasičnega in modernega duha — to se mi zdi edina pravilna pot med staro in novo poezijo. Kot prevajalec pravkar pripravljam rumunsko antologijo Goethejeve lirike. Kot dramatik sem pričel nastopati l. 1923. z ekspresionističnimi poskusi, odtod sem prešel h karakterni dram in komediji, kakor ju gojim v zadnjih letih. Najnovejši, časa so upazirjali v Bukarešti dve moji komediji; eno teh »Mož dneva«, bo najbrž prihodnje jesen uporizorilo zagrebško gledališče. Znanstveno se udeležujem v modernem raziskavanju literarnih pojavov in vrednot, pri čemer mi je kot germanistu najbližja nemška literatura. Spisal sem celo vrsto romanskih in nemških razprav o nemških pesnikih. Že nekaj let pripravljam večje delo o Goetheju, ki se bliža dovršitvi in bo izšlo ob istem času v rumunskem in nemškem jeziku.

— O kulturnem zblizanju med Romunij in Jugoslavijo mislim to-le: Ne bi bilo odvisno za vas in ne za nas. Medsebojno spoznavanje bi nam utegnulo odkriti marsikaj, česar nam zapad ne more nuditi. Mislim, da bi naše politično zavezništvo bilo trdnije, če bi ga položili tudi na osnovo duhovnega zblizavanja in sodelovanja...

B. Borko.

Drobne beležke z velikega kongresa

Na poti v Dubrovnik. V Korčuli je izstopila večja skupina članov zagrebškega PENkluba. Za literaturo navdušeni otočani so jo sprejeli z godo in vzkljanje kar ni hotelo pomehati. Med izstopajočimi je bil tudi dr. Josip Badalič, znani esejist in prevajalec iz ruske književnosti, ki je močno podoben Ivanu Meštroviču. Nenadno vzklikne nekdo iz množice: »Živel naš veliki kipar Ivan Meštrovič!« Množica se mu burno pridruži in dvojnik Ivana Meštroviča sredi spontanega navdušenja zaman dokazuje error in persona...

Na otvoritvenem zasedanju PEN-klubskega kongresa bi imela ob programu govoriti o ciljih kluba ena najkulturnejših jugoslovanskih žena, dr. Izidora Sekulič. Vsi smo pogrešali njeno fino in globoko premišljeno besedo, samo Rade Drainac je telefoniral svojemu listu vsebino njenega predavanja in vest, da je bila »na kraju« svoj izlaganja burno pozdravljena. »Ge Sekuličeve pa sploh ni bilo v Dubrovniku, predavanja ni nihče čital in je seveda tudi ni nihče burno pozdravljalo.

Ali ni tako poročevalstvo več kot surrealizem? Zdi se ne čudimo da je g. Raka videl med Slovenci toliko tirolskih klubov in slišal toliko jodlarskih pesmi!

Sproti prevajati improvizirane govore v tujih jezikih na tuje jezike, je od sile te važna zadeva. V tem sta nam Jugoslovena dr. Andriassi in zlasti A. Vidaković »osvetlala lice«, kakor bi rekli njuni rojaki. Toda neki nemški delegat ni bil zadovoljen s prevajanjem in je delal medklice. Popol-

A. Gabršček:

Vekoslav Spinčič in goriški Slovenci

Veliki pokojnik prof. Spinčič je živahno deloval tudi med goriškimi Slovenci, da je ohranil med njimi za vedno hvaljen spomin. Goriško osrednje semenišče je delovalo tudi za Trst in Istro, in tu se je pripravljalo za duhovniško službo tudi Spinčič. Njegovi sošolci so pripovedovali, kako kipeče naroden je bil mladi semeniščnik Spinčič. V semenišču je imel kar svoj slovenski klub, v katerem je mlade slovenske tovariše navduševal za hrvatsko knjigo in slovensko misel, posebno pa za zvezo med vsemi južnimi Slovani, ki smo en narod.

V knjigi »Goriški Slovenci« je na strani 152 poročilo o njegovem prvem javnem nastopu v Gorici dne 21. junija 1871. Ta dan je bila v semenišču slavnostna »beseda« na čast papeževe 25letnice. Prostorna obednica je bila spremenjena v gledališko dvorano. Po vseh oknih so bili prosjaki napisi v staroslovenskem, novoslovenskem, hrvatskem in italijanskem jeziku, na odru pa se v latinskem, grškem in hebrejskem. Med raznimi točkami sporeda omenjam le, da je imel bogoslovec Fran Vidic slovenski govor. Vekoslav Spinčič pa je govoril o temi: »Koliko je stanovitnost papeža cerkvi koristna«. — Naš sloveč Andrej Marušič je pisal o tej slavnosti v »Novicah« in je dejal med drugim, »da je venec lepega večera odnesel hrvaški govornik Vekoslav Spinčič. To vam je bila mila, sladka hrvaščina, tekoča z govornih ustnic jako priključnega mladčnika. Takega ploskanja, bogme, nisem še slišal nikdar kakor le med in po tem govoru«.

Nekje sem te dni čital v nekrologu o Spinčiču, da je šel jeseni istega leta na Dunaj in šele potem v Prago na vseučilišče. To pa ni res, kajti že isto jesen je bil na vseučilišču v Pragi. V »Spominih« Ivana Hribarja čitamo na strani 59 iz leta 1871, tudi tole: »Stega leta je prišlo na vseučilišče tudi nekaj hrvaških dijakov, med njimi Matko Mandić in Vekoslav Spinčič. Shajali smo se v kavarni »Angerer« na Porčiči... Mnogo navdušenja za narodno delo je vladalo takrat med nami. Zlasti sta bila navdušena imenovana dva hrvaška dijaka ter sta delala načrte, kako prubiti Istro. Nam, ki nismo od blizu poznali razmer, se je to zdelo nemogoče, vendar jima nismo jemali poguma, temveč smo ju bodrili na delo. Kasnejši dogodki so pokazali, kako pravilno sta sodila...«

Leta 1875. je bilo ustanovljeno v Kopru (po zaslugi slovenskega dež. šol. nadzornika Antona Klodiča-Sabladoskega) moška učiteljska v slovenskim, hrvaškim in italijanskim učnim jezikom. Ker tam ni bilo niti slovenske niti hrvaške ljudske šole za vadnico učiti kandidatov, so na hitro nalovili za prvo leto štiri otroke jetniških stražarjev, a pozneje je postala ta vadnica važen zavod za naše kopske rojake. Ta šola je bila narodu marsikakega narodnega delavca. Na njo so poslali za učitelja Benedikta Poniza, skrajno narodnega in nepopustljivega moža, ki je bil ob enem izvrsten pedagog. On je poučeval tudi slovensko v prvem tečaju učiteljske (Poniz živi še danes v pokopju v Ljubljani).

Ali na to učiteljske je prišel takoj tudi mladi profesor Vekoslav Spinčič, ker je lahko poučeval v vseh treh učnih jezikih. Tu je imel Spinčič pod svojim blagodejnim vplivom veliko število poznejših učiteljev tudi na Goriškem, da največje število je bilo ravno za Goriško. Tu je bil tudi moj profesor. Predaval je zgodovino in zemljepis. In kako je predaval! Kar pozirali smo njegove besede, ko nam je predaval o minulih zgodbah slovenskih narodov. Tako nam je znal vse to povedati, da se je prijel naših mladih duš! Znal je razplamtiti mlada srca za razne zgodovinske značaje, znal je z zgodovinskimi podobaми taklo globoko posaditi v resno poslušajoče duše vzvišeno ljubezen do domovine, da njegovi učenci nikoli ne pozabijo lepih ur zgodovinske pouka. Dijaki brez izjeme so ga jako spoštovali in ljubili, in bil jim je nekak vzor rodoljubnega in za svoj narod gorečega moža.

Kadarkoli mu je dopuščal čas, je bil na deželi med narodom, kjer stanujejo sami Slovenci. Ves okraj je kar prerodil. Zato ni čuda, ako ga je koperski okraj l. 1882. izvolil v deželni zbor, kar se je ponovilo tudi pri splošnih volitvah l. 1883. (Koperski dijaki so bili v vsaj okolici Kopra njegovi najboljši agitatorji). Laska večina pa je brez slehernega razloga razveljavila njegovo in Mandičevo izvolitev. Toda hvala narodu in Mandičevi volji.

L. 1882. je bil imenovan za okrajnega šolskega nadzornika v koperskem in voloskem okraju, kjer je bil Lahonom trn v peti, velika srca pa za slovensko in hrvaško kolstvo. Neprestane intrige lahonstva, oprte ob namestniško palačo v Trstu, so doslele, da je bil ob začetku l. 1889. premeščen na žensko učiteljsko v Gorico. Vsa

Istra je bila razburjena. Kastav in Buzet sta ga izvolila za častnega občana. Vsa društva, občine, vplivni možje so mu pošiljali zaupnice in zahvalnice.

Zahrbtni namen je bil pa ta, da bi ga s tem odpravili iz deželnega zbora, čes, s službo v Gorici je izgubil domovno pravico v Istri in s tem pasivno volilno pravico. Ta namen pa se je izjalovil, kajti s častnim občanstvom je dobil vse pravice v Istri.

Gorica pa mu je zaklicala: Dobro nam došel! — Komaj se je tu dobro oddahnil, že so mu napravili predsedstvo Čitalnice in načelstvo podružnice CMD. Takoj je ustanovil tudi žensko podružnico. Družabno življenje se je s Spinčičem nenavadno poživilo. Čitalnica in obe podružnici sta jako živahno delovali. Čitalniške »besede« so bile sijajne, kajti Spinčič je znal pridobivati sodelavce in posebno vrlih sodelavcev. Kjer je potekal on, je našel povsod prijazen odmev.

Koncem leta je bil Spinčič izvoljen celo v istrski deželni odbor, za kar mu je dal goriški dež. šolski svet — odpust. Neki goriški krogi so želeli, da bi bil Spinčič premeščen, ali ta poboda želja se jim ni splnila. Ali spletkarji niso mirovali in spleli so mu pozneje še večjo neprivjetnost. Preden je odšel, je še vodil občni zbor Čitalnice. Njegov govor je bil plamteč, podzičaj, in ostal je vsem udeležencem v globokem spominu. Na njegovo mesto je bil izvoljen za predsednika prof. Ant. Santelj, oče prof. Saše v Ljubljani, in za tajnika Andrej Gabršček. Na občnem zboru moške podružnice (CMD) se je Spinčič definitivno poslovlil od goriškega delovanja. Predsedstvo je prevzel po njem dr. Anton Gregorčič, jaz pa tajništvo. V »Soci« je priobčil Spinčič svoje slovo od Gorice: Pozivlje goriške Slovence in Slovence, naj delujejo na dosedanjih podlagi ter ga ohranijo v blagem spominu, kakor se jih bo vedno najgloblje spominjal tudi on.

V jeseni l. 1891. so izvajevali Istrani ogromen uspeh proti lahonim metodam »osar tutto«. Izvolili so namreč po neizmerno hudih bojih za državni zbor dr. Matka Laginjo proti kandidatu namestnika Rinaldinija — markizu Polesiniju. Rinaldini je takrat s svojim postopanjem kompromitiral državno avtoriteto. Ljudstvo je bilo nad njim silno ogorčeno. Spinčič je ljudstvo miril pred vsakim nepremišljenim korakom in obljubil je, da pošlje pritožbe ljudstva naravnost na Dunaj. On je bil takrat že drž. poslanec. To je storil Spinčič v obširno brzojavko, ki je bila poslana Rinaldiniju v običajno poročilo. Toda Rinaldini ni pozval Spinčiča, da se opraviči, marveč se je maščeval nad njim in našel v takratnem dež. šol. svetu goriškem zveste sodelavce. Tu je pozval Spinčiča na odgovor zaradi besed, ki jih je govoril podružnici mesec poprej v Zagrebu. Rinaldini je za vse to takoj izvedel, saj je točno poročal takratni Jakicjev list »Il Diritto Croato«. Maščevanje Rinaldinijev je torej kronal dež. šolski svet goriški na poročilo svoje odbornika dr. Nikolaja Tonkliča. Vsi ostali člani so si meli roke in rekli: Ako slovenski odbornik predlaga, da Spinčiča odslavimo iz službe radi veleizdajalskih besed v Zagrebu, zakaj bi si mi delali težko vest?... Spinčič je bil kar kratkomo brez pokojne odpuščen iz državne službe. Goriški Slovenci smo se sramovali.

V deželnem zboru goriškem je bila takoj podana ostra interpelacija, ki so jo podpisali le štirje poslanci, kajti večino je imel do leta 1895. še vedno Tonkli. V državnem zboru je sledila ostra interpelacija češkega poslanca Eima, ki sta jo poleg mnogih Jugoslovanov podpisali tudi Masaryk in Kramar. Spinčič sam je podal po poslancu dr. Pattai pritožbo na državno sodišče proti ministru baronu Gautschu. Na javni razpravi je govoril tudi Spinčič sam (bil sem tudi jaz navzoč). Govoril je briljantno, ostal je moralni zmagovalac, ali sodišče se je izmuznilo, da ni kompetentno soditi v tej zadevi.

Češki poslanec in poznejši minister dr. Pačak je podal v državnem zboru nato predlog, naj se izreče o tej žaljeni imuniteti državnega poslanca. Namesto obolevke Pačaka je govoril o njegovem predlogu prvi dr. Herold. Iz njegovega govora je svet šele izvedel, kaj je Spinčič zagrešil. Navajal je razloge dež. šolskega sveta, čes da je v Zagrebu govoril tudi to: »Dal Bog, da mesto zagrebško, ki je danes moralno glavno mesto vseh Hrvatov, čim prej postane tudi v materialnem oziru glavno mesto našega naroda. Zivel Zagreb, živel Hrvat-ska!... Da, ali meni dež. šolska oblast goriška, da naj se raztrže in razdeli Hrvatska? Je dodal dr. Herold, ki je nadaljeval: »Spinčič je rekel tudi te grozne besede: Postavili so med nas ograje, da bi delili naše dežele in jih držali razdeljene, ali

te ograje ne bodo nikdar mogle v nas zadušiti skupnost misli in čustev. — Zelim, da kakor ste nas danes v tej dvorani združili župan in mestni zastop, da se združimo vsi v širšem smislu pod jedno streho!

Za Spinčiča je govoril z žgočo satiro tudi poznejši dunajski župan dr. Lueger, tako, da je bil večkrat klican k redu med splošno veselostjo v dvorani.

Toda za predlog Pačakov takrat ni bilo večine v drž. zboru. Poljska slahla je šla z vlado. Toda vlada je le uvidela, da je bila napravljena usodna pogreška in je potem Spinčiča upokojila s polno pokojnino.

Slovensko ljudstvo je dalo l. 1895. odgovor pri volitvah v deželni zbor, ki je Tonkličeva stranka propadla na vsej črti.

Med nešteti ponesrečenci

Jutrovega nezgodnega zavarovanja ni bilo niti enega, kjer bi od zavarovalnice »Triglav« isplačana zavarovana vsota po Din 10.000.— ne pomenila za preostale veliko, če ne vsega. Naročite »Jutro«, zagotovite svojem podporo.

Ulični promet v prestolnici

Beograjska mestna občina je v zadnjem času precej žrtvovala za povzdigo prometa mestnega občinskega tramvaja. Otvorili sta se dve novi progi, na Čukariki in na Dedinju. Prva, ki vodi v industrijsko predmestje, je bila že zdavnaj potrebna zlasti delavstvu, ki je zaposleno tamkaj, pa stanuje v drugih mestnih predelih, druga pa je, dasi v veliki meri rabi prebivalstvo ob cesti na Dedinju, vendarle v prvi vrsti nekaka izletna proga, ker Beograjčani zelo radi zahajajo na Dedinje, najlepšo točko prestolnice s kraljevim dvorcem, ki s svojo mično okolico in lepim razgledom venaokoli dan za dnem privablja tja gor stotine in stotine domačinov in tujcev.

Zelo neugodno pa je bilo doslej poskrbljeno za zvezo med središčem mesta in saskim pristaniščem. Edina tramvajska proga, ki je vodila mimo pristanišča, je bila krožna proga št. 2., s katero se je morala iskati zveza ali na »Slaviji«, ali pa na Kalemegdanu, seveda za plačilo novega listka, ker beograjski tramvaj ne pozna »prestopanja«. Tako je vožnja iz središča mesta, n. pr. s Terazij do pristanišča, trajala vsekakor dober četrt ure in stala najmanj 2,50 Din ali 3 Din, torej toliko, kolikor vožnja s parnikom iz saskega pristanišča do Zemuna. Ker v Beogradu ni tramvajskih čakalnic, je zlasti ob slabem vremenu zelo neprijetno čakanje na zvezo na »Slaviji« in na Kalemegdanu.

Uprava mestnega tramvaja je že takoj tedaj, ko se je regularna Prizrenska ulica, ki vodi izpred »Moskve« navzdol k trgu na Zelenem vencu, in se je tudi urenila terasa na vogalu ulice Prizrenske in Balkanske, položila dvojni tramvajski tir, ki vodi po Prizrenski mimo Zelenega vena, po Jug Bogdanovi in Crnogorski v Karagjorgjevo, ki vodi mimo pristanišča. Toda ta nova, tako potrebna proga se ni mogla izročiti prometu, ker se zaradi telefonske in brzojavne mreže, ki je razpeta tod, ni mogel namestiti zračni tramvajski električni vod. Šele sedaj se je prenesta telefonska in brzojavna mreža, nakar je tramvajska uprava nemudoma namestila svoj električni vod, tako da je sedaj mogoče otvoriti progo.

Kakor rečeno, je proga dvotirna, toda za sedaj se more uporabljati samo en tir. V gornjem koncu je doslej preprečeval uporabo drugega tira hotel »Balkanc«, ki pa se je sedaj začel podirati in bo torej ta zapreka v kratkem odstranjena. Ostanje pa še zapreka v dolnjem koncu, v Crnogorski ulici, kjer dve hiši zapirata tir. Kakor marsikje drugje, zlasti pri zemunskem mostu, se je dogodilo tudi tu, da je mestna občina začela graditi hišo s streho, ne pa s temeljem, da ni poskrbela pravočasno za odstranitev najvišjih ovr, da ni izvršila pravočasno razlastitve zasebnega zemljišča, ki je glavni predpogoj za izvršitev njenih javnih del. Mestni očetje beograjski mislijo pač nekoliko prehitro, ko gledajo samo v cilj, ne pa tudi na pot pod nogami, ki vodi do njega.

Oskrbljena (stan, hrana in postrežba) dnevno: Din 75.—

Zdravnik: DR. FR. DERGANO
šef-primarji v p.

na potovanju z ladjo ob obali.

Pomorski promet se razvija tiho, čisto brez hrupa in navala. Oni dan se je tu ustavila lepa jahta »Rion« Seveda smo jo ogledali kar moč natančno. Bog zna, kateri angleški siromaki se vozijo z njo, so veliki ljudje. Pa je bil samo en Anglež, en Francoz, trije Grki in dame s njimi. Pa petnajst ali dvajset mož posadeke in postrežbe. Za tujakomni svet, ki zna v sili živeti tudi z enim samim dinarjem, je kajpada vendarle pravcaro čudo, da si mala družba turistov najame jahto in krizar z njo po morjih, koder jo je volja.

Italijanski parniki seveda še vedno vsakdanje redni promet ob naši obali. Prazni so. Porazno prazni. Deficit kar očito rase v milijone. Ali italijanska trgovlavoat je naravnost počuna. Ni mogoče trditi, da bi zato naši parniki bili kar preobčleni. Tudi se ni prava sezona. Vendar pa je na naših ladjah še vedno vsaj po nekaj potnikov zlasti se tujci vozijo po naših parnikih. Tovorni promet se po malem oživlja. Od časa do časa odotvorijo s seboj kak naš ali italijanski tovorni orjak svojih 700 vakonov lesa ali bauxita. Vendar še vedno čakajo boljših časov nekateri veliki naši tovorni parobrodi, zasidrani drug ob drugem tam gori za ribarniko, rjavijo in umirajo v imenu krize... Včasih se močno razgiblje gladina šibenškega zaliva. Na krajši poset prirojejo naše sive vojne ladje, zasidrane se nato v bližini ljubkega polotoka Mandelina, kjer gospoduje sredi krasnega barvnega parka slavna naša morna-

Dogodki za mejo

Fašizem na Goriškem

Na poslednjem zborovanju fašističnih oblastnikov na Goriškem, ki se je pred kratkim vršilo v Gorici, je znani pokrajinski tajnik Avenanti podal dalje poročilo v položaju fašistične stranke na Goriškem. Med drugim je uvodoma cinično podaril, da »ljudem in tudi duhovnikom v nobeni deželi ni dana tolika svoboda kot baš v Italiji in še posebej v goriški pokrajini, pa da so minili veseli časi, ko je v neki tuji in bližnji državi neki prelaz skušal sprožiti proti fašizmu politično kampanjo zaradi dozevnih krivic, ki naj bi se bile zgodile goriškemu ljudstvu in duhovščini slovenskega pokolenja. Dotični prelaz je moral celo priznati, da se je zmotil, ko je krivdo pripisal fašistični Italiji. S tem je menil pastirski list iz leta 1931. in zagrebškega nadškofa dr. Bauerja.

O številni moči fašističnih organizacij pa je iznesel naslednje podatke: »Soška« legija fašistične milice šteje 1282 črnih straž in 180 častnikov pod vodstvom miličarskega konzula Di Pasquala. Poleg nje obstajajo oddelki obmejne, gozdne, železniške in profilatelske milice. Ženska fašistična organizacija šteje 37 sekcij in 6 krožkov v goriških mestnih okrajih. Zanimivo je, da o moški in mladinski »borbni« fašistični organizaciji ni iznesel nikakih podatkov.

V »Balihi« je organiziranih 1932. l. 18 tisoč 848 avangardistov (1394). moške dece (8272), »mladih« Italijank (736) in »mlahe« Italijank (8046). 1931. l. 12.967. 1930. l. pa 4949. Avangardisti in moška deca so razdeljeni v 6 legij, ki jih vodi 41 miličarskih častnikov, 42 fašističnih zaupnic in 397 učiteljev.

V fašističnih strokovnih organizacijah (statalni in parastatalni nameščenci) je včlanjenih 4298 ljudi, v kulturnih (»Dopolavoro«) pa 6712. Vseh »dopolavorov« je 79. V sindikalnih organizacijah je vpisanih nad 20.000 ljudi, od teh v kmečkem sindikatu 1184. Zadrug (med katere prištevata tudi slovenske zadruge op. ur.) je 218, od teh 152 mlekarških, 8 drugih produktivnih, 25 konsumnih in 33 kreditnih (kmečkih posojilnic in hranilnic).

Končno so v svojih društvenih organizacijah še bivši prostovoljci, vojni invalidi, vojni odlikovanci, bivši alpinci, financarji, karabinjerji, »bersalierji« in topničarji, družine v vojni padlih bojevnikov in vojne sirote, skupno okrog 5000 ljudi.

Pomorsko letališče v Trstu

Na 18. obletnico vstopa Italije v vojno so priredili fašisti tudi v Trstu razne manifestacije in zborovanja, ki v ostalem ljudem že do skrajnosti presedajo. Med drugimi so se vršili tudi javni nabori fašističnih avangardistov. Nekoliko bolj zanimiva pa je bila nedvomno otvoritev velikega pomorskega letališča v prosti luki. Pravijo, da bo letališče služilo izključno civilnemu letalskemu prometu. Letalski promet v Trstu kakor vsak drug promet — žal tudi po zaslugi rimskega režima — nima bodočnosti, letališče pa je tako zelo obsežno (2800 kvadratnih metrov), da nihče ne more dvomiti, da sega njegova svrha tudi preko civilnih potreb. Letališče so gradili celih 20 mesecev in je opremljeno z vsemi modernimi pripravami.

V trški ladjedelnici so o priliki omenjene obletnice splovili v morje novo 640-tonsko podmornico »Nereide«. Posvetil jo je administrator goriške nadškofije mons. Siroti.

Vojaška komisija v Tolminu

Ze nekaj dni se muči v Tolminu velika vojaška komisija, sestavljena iz okrog 150 italijanskih generalstabsnih častnikov, med katerimi so trije generali in cela vrsta polkovnikov. Nastanjeni so v posameznih tolminskih hotelih in prenočiščih. Častniki pripadajo vsem vrstam vojske, predvsem pa gorski in poljski artiljeriji, pehoti, letalskim četam, alpincem itd. Komisija je razdeljena v več odsekov. Častniki se stalno odpravljajo v hribe na mejo, kjer proučujejo strateške položaje, pregledujejo ceste, mostove in razne vojaške naprave. Častniki si ogledujejo tudi nekdanjo fronto pred 18. leti. Pred dobrim tednom dni so imeli v prostorih tolminskega občinskega urada plenarno konferenco, na kateri so površno proučili zbrano gradivo in se posvetovali v nadaljnjem delu.

Tudi v Sv. Luciji je nastanjenih nekaj teh častnikov. Na razpolago imajo okrog 25 vojaških luksuznih avtomobilov. Posebno mnogo se vozijo na šentvriško gorsko planoto in na Cerkljansko.

Vojaška avtomobilska tekma

Italijanske vojne oblasti so priredile pred dnevi vojaško avtomobilsko tekmo, da bi tako preizkusile eventualno mobilizacijo motoriziranih vojnih sil Tekem se je ude-

ležilo 166 vojaških tovornih avtomobilov, in sicer po pol sekcije vsakega izmed avtomobilskih centrov v Turinu, Alessandriji, Milanu, Veroni, Trstu, Bologni, Florenci, Rimu, Bariju, Napolju, Vidmu, Palermo in Cagliariu. Cilj je bil v Trzišču. Vsak avtomobil je moral v polni vojni opremi prevoziti 1000 km. Rezultati pa so bili zelo slabi. Med potjo so imeli avtomobili mnogo defektov, tako da so morali njihov v naprej določeni istočasni prihod v Trzišč odgoditi za celih 24 ur.

Izpred sodišča

Pred sodišči na Goriškem se je v zadnjih dneh vršilo spet več procesov proti Slovincem, ki so bili obtoženi zaradi bega čez mejo, zaradi orožja, naborov in vseh mogočih sličnih razlogov.

Zaradi bega čez mejo je bil 23letni Josip Bolhar iz Prelesja pri Anahovem v Kanalu obsojen na 6 mesecev zapora, 4000 lir denarne kazni in sodniške stroške. Sojen je bil v kontumaciji. Iz enakih razlogov sta bila v kontumaciji obsojena Julija Bren iz Duplega pri Vipavi na sodišču v Ajdovščini na 6 mesecev zapora, na sodišču v Gorici pa 30letni Avgust Martinuzzi iz St. Petra pri Gorici na 9 mesecev zapora in 4500 lir denarne kazni.

Sodišču v Ajdovščini so karabinjerji izročili 23letnega Viktorja Kreka iz Ribemberka, ki so ga aretirali, ker se ni odzval pozivu k naboru.

V Slapu ob Idriji so finančni stražniki na ovadbo nekega policijskega konfidenta aretirali kmeta Franca Kofola, ker je baje na svojem domu skrival orožje. Pri hišni preiskavi so na dvorišču pod nekim hodom res našli zarjavel sažer za naboje, kakršne so rabili za stare avstrijske puške. Kakor vse kaže, so mu neznanici to »orožje« podtaknili. Financarji pa so Kofola kljub temu izročili sodišču, ki ga bo v kratkem sodilo.

Končno je didaktično ravnateljstvo (solsko nadzorništvo) v Ribemberku prijavilo sodišču v Ajdovščini 10 posestnikov, čes da so svojo dečo odtegovali fašistični asimilaciji v šoli. Obtoženci so Leopold Kavčič, France Hmelak, Ivan Ščuka, Ivan Birs, Josip Mihele, France Vodopivec, Andrej Skrt, Anton Birs, Anton Čebbron in Jakob Čebbron, vsi iz ribemberske občine.

Smrtna nesreča z granato

Blizu Vodic sta se ponesrečila pred tednom dva delavca iz Grgara. Našla sta staro avstrijsko granato, ki sta jo skušala demonstrirati, a jima je v rokah eksplodirala. Eden izmed njiju, ki doslej še ni bil identifikiran, je bil na mestu ubit, drugi, po imenu Lojze Škert, star 44 let, pa je bil težko ranjen. Prepeljali so ga v smrtno nevarnem stanju v goriško bolnišnico. Oblasti so uvedle preiskavo.

Avtomobilska nesreča idrijskega odvetnika

Idrijski odvetnik dr. Vogrič je bil pred tedno sobotno s svojim osebnim avtomobilom po opravihi v Sv. Luciji. Na ovinku ceste, ki vodi proti postaji za železniški tovorni promet, mu je nenadoma privozil nasproti neki drug avto, ki je trčil vanj z vso silo. Vendar dr. Vogrič ni bil poškodovan. Dobil je le neznatne ureze od drobec razbitega stekla. Toliko večja pa je materialna škoda na njegovem avtomobilu.

Obiščite letovišča na našem morju!

MAKARSKA

Morsko kopališče in letovišče na podnožju Blokova (1762 m). Divna plaža (1500 m), kristalno čisto morje, krasen borov gozd ob plaži. Izvrstna studenčnica, električna razsvetljava, dnevne zveze s parobrodci s Splitom in Metkovicem v dveh urah. Kopanje brezplačno. Prospekte in informacije dajte brezplačno. Kopališče povjerenstvo. 167

Baška, hotel Grandić

morsko kopališče. Pomeni bivanje. Prospekte gratis. 179

Hotel Lončarić, Selce

pri Crkvenici. Renomiran. Obiskan od Slovincov. Vsaka soba s teraso. Električna. Voda. Domača in dunajska kuhinja. Pension Din 65.—, Prospekt. 168

OMIŠ PRI SPLITU

HOTEL BELLEVUE, nova stavba, tekoča voda. Pension Din 80.— do 80.—. Za daljše bivanje zahtevajte posebno poudbo. 120

Omišalj — Hotel Učka

z dependenco »VILA LOVORKA« z lastnimi kopališči in prhami. Zmerne cene. Zahtevajte prospekt! 177

Zapravljive Kanadčanke

Sodišča v Montrealu (Kanada) so se bavila te dni prav resno z vprašanjem, da-li bi ne odrekla poročenim ženskam, ki zapravljajo gospodinjinski denar na stavarh pri konjskih dirkah, pravice do izpustitve iz preiskovalnega zapora proti primerni kavciji. V zadnjih letih se Kanadčani čedalje pogosteje obračajo na policijo in sodišča, da bi vzela v strah njihove žene, ki zapravljajo zadnje pare z omenjenimi stavami. Policija je pred kratkim izvedla poskusno racijo na žene, ki delajo svojim možem na ta način sive lase, in je izvršila tudi celo vrsto nenadnih hišnih preiskav. V neki hiši v Montrealu je presenetila kar 17 poročenih žensk, ki so sedele pri telefonu in sklepale stave. Oblasti so sklenile sedaj proti temu zlu energične ukrepe.

Spet je lepo na Jadranu!

Šibenik, konec maja.

Umirilo se je morje, spet je gladina vsa mehka in blaga. Svetlika se kakor svila. Vsi odtenki modre barve — od najtemnejše do svetle, skoro že belkaste — se prelivajo na njej v čudovito samosvoji igra-vosti oblakov. Toplo je spet. Ali oblaki ne dajo sonca, da bi razlilo svoj čar na Jadran. Zmagalo pa bo — če prej ne, za Binkosti gotovo.

Da boste vedeli doma in da vam bo v tolažbo: dežja je bilo letos tudi v Dalmaciji (več kakor se spodobi za solidno hroščevo (in vrtu tega še sveto) leto. Tamle okrog Velike noči sonce in pomlad kakor v paradizu — ves čas nato pa vremenske neveselnosti, kakor si jih na Jadranu le ne morete želeli. Občuten hlad kakor jeseni; burja, da so se krepko majali tudi parniki večjegega kalibra; še grmel je nekajkrat. Vse do zadnjih dni je nebeski vromenar zdaj pa zdaj odpir zatvornice. Zaman ves ud popotnikov, ki je ubežnil iz Ljubljane pred barjanskim vesoljnim potopom, da bi na Jadranu planil naravnost v topli objem sončne toči in slanega morja. Vso pot same povodnji. Slovenske reke in potoki polni do roba; od Karlovcov sem je Mrežnica zalila tiste doline; in nazadnje — prošim vas — povodenj še v Liku: pod Gračcem se je voda jedva odtekla, odnotno prostrano polje je vse rjalo in opustošeno. V Dalmaciji povodnji ni bilo, ali — kakor rečeno — nebeske naga-

jivosti takisto dovolj. Pa o tem bodo itak še udeleženci kongresa Penklubov kaj napisali, da bodo letošnje kaprice svetega Petra na Jadranu razlagale po vsej Evropi. Zbog je glavno, da se vse obrača na bolje.

Spet je čaroben pogled s terase zelene-ga Šubičevca. Po celo popoldne lahko tu sediš in se ne nagledaš bizarne lepote, ki jo tu skroplja in razmetala svojeglavna natura. Tu spodaj pod starimi trdnjavami starinsko mesto s svojo slavno katedralo. Slikovita zmes treh dominantnih barv: bejo kamenje hiš in ograd, živo rdeče strehe in vesevodno zelenje, močno in sočno zelenje vrtov, borovcev, cipres. Po vrtovih se vprav zdaj po deževju bohoti vse obilje plodove. Zelo obilnoze smokve (petrovke) bodo že čez mesec dni dale zrel sad. Tudi je odcvetelo; ni več onega finega re-sednega vonja, ali zato zdaj prijazno in mnogo obetajoče bingljajo številni grozdi-ki, dolgi že domala celo ped.

Intenzivno opojno dehti prekrasni periv-ovj Ves je nanovo ozelenel. S spomenikom starega Tomasevca vred spokočno zori doli na šibenjski zalvi in sprejema vsakega gosta z ladje brezprimerno gostoljubno. Nikesar ne more lepše izpopolnjevati harmonije morja, kakor ta ljubki mali park. Zato je vedno poln čebeljajcih svojih vsakdanjih obiskovalcev in vsak gost od srca rad počiva v njem vsaj nekoliko osvetojučega od-dih. Nu, zaenkrat je gostov hudo malo. Ali prihajajo vendarle. Vsaj mimogrede,

Kraljestvo mode

Prvi znaki poletja

Navadno nas solnce opozarja na bližajočo se poletje: ko pričnejo solnični žarki z enakomerno toploto ogrevati našo od zime oblečeno kožo, si pravimo: kmalu bo poletje! Letos pa nas solnce vara, verjeti bi, da sploh ne bo poletja, če nas ne bi nanj opominjala zelenje na prostem in pa — moda.

Večinoma bodo nove obleke svetle in prijazne, prave glasnice poletja. Poudarjale bodo rafinirano enostavnost, katere učinek bo še povečala ta ali ona originalna podrobnost. Tvoriva poletnih oblek so prav različna in se ravna po okolnostih. Fino platno fulard ali pike pristevamo k najbolj priljubljenim, moderna pa so tudi prozorna volnena blaga, ki jih je moda prinesla nalašč za poletne modele. Videli bomo tudi mnogo temnejših oblek, zlasti v popoldanske svrhe, vendar pa zahteva moda, da v tem primeru okrasimo obleko s svetlo garnituro.

Oblaka razširjenih ramen je še vedno priljubljena: dosežemo jo z majhnimi kepi, raglanskim krojem ali s širokim »Bertinim« ovratnikom. Popoldanske obleke so precej dolge, često jih okrasimo s cvetličnimi venci, da se zde bolj praznične. Zanimivo je, da ostanejo moderni izrezi, zapeti tesno ob vratu, ter dolgi, oziroma vsaj na pol dolgi rokavi.

V trotturske svrhe je najbolj prikladen kostum z majhnim bolerom, ki ga izdelamo iz lahkega poletnega blaga. Krilo je povsem gladko, bolero pa ima mesto reverjev in na robu trčket dolgih rokavov progo iz belega pikeja. Pisana bluza je iz prostagastega pikeja in ima dolge rokave (l. skica).

Sploh se bel pike s pridom uporablja za okras bolj sportnih modelov. Nazobčan ovratnik, isto takšne manšete in proge na žepih izvrstno pristojajo k elegantni obleki iz grobo tkanega temno rdečega platna. Posebna zanimivost te obleke so rokavi, ki jih moremo nositi dolge ali kratke. Dolgi rokavi so namreč pritrjeni pod kratkimi rokavi na ramenih tako, da jih moremo vsak hip sneti. Na ta način imamo dvojno obleko, ki je dandanes jako praktična (predzadnja skica).

Tudi poleti je črna-bela kombinacija najbolj elegantna. Za popoldne si ne moremo misliti bolj okusne obleke, kakor je črna-beli model na naši drugi skici. Obleka je iz črne satena in ima zanimiv stranski del v obliki serpentine. Iz belega svilene pikeja je enostranski rever, ki se takisto postrani končuje v zanimivo kravatno, iz istega tvoriva pa so tudi izredno originalni nabrani balončki na koncu poldolgih rokavov. Balončki se pričenjajo na komolcih s

Od leta
1813
odlično
belo platno

Stefančič:

Lujo

Težak je izviran greh. Še posebno težak za današnje dni. Vsa teža njegovega prokletstva, njegovo uresničenje je z vso silo zadelo našo dobo. Zemlja je skočila iz tečajev in se je ustavila. Zdi se, da je obstala k nesreči ravno na glavi... Kar je bilo včeraj belo, je danes črno; včeraj se up — danes obup. Tesnoba in obup sta zavladala vsepovsod — vsak človek je Babylon zase...

Mojster Jakob je bil vdovec in je imel tri sinove. Vsi trije so bili še prav mladi, ko jim je umrla mati; najstarejšemu, Luju, je bilo tedaj komaj dvanajst let.

»Kaj storiti sedaj,« je pomislil mojster Jakob. »Kako naj vzgajam paglavce sam, ko pa imam tako malo časa za take posle?« In mojster Jakob je pri tej misli nagubanil čelo, oči pa je uprl v tla, kakor da bi bil od neke spodaj pričakoval odgovora.

»Bo že kako,« je sklenil mojster Jakob svoje razmišljanje in zamahnil z roko po zraku, »ni vrag, da se jih ne bi iznebil!« Najmanj je oče maral Luja, ki je bil po njegovem mnenju nekoliko prismojen. Ista čustva je gojil sin do očeta. Tega pa mojster Jakob nikakor ni mogel razumeti, čeprav je o stvari razmišljal na vse pretege. Posledica tega razmišljanja je bilo samo še večje sovraštvo med njim. In Jakob je svojo očetovsko dolžnost še vse bolj te-

progo iz pikeja, ki se končuje v ljubko pentlo.

Popoldanska obleka, ki jo moremo obleči tudi v večerne svrhe, je obleka iz svilene gaze na naši zadnji skici. Tudi ta obleka nam nudi zanimivo barvno kombinacijo, izdelana je namreč iz temno rdečega gaze, dočim so cvetlični venci na kepu in na žepkih ter ozki pasek iz svetlo modrega organdija. Obleka je sicer povsem gladko ukrojena in je prav zaradi te svoje enostavnosti tako elegantna.

Kombiniran kostum

je zaradi svoje živahnosti priljubljen za izlete v svežo naravo. Posebno posrečena je sestava enobarvnega in karirastega tvoriva, in sicer tako, da sešijemo jopico iz enobarvnega tvoriva, opremo pa jo s

karirastimi reverji, ki soglašajo s karirastim krilom. Čepica iz karirastega tvoriva še poveča učinek tega ljubkega kompleta. Izdelamo ga iz enobarvnega platna in karirastega kretona.

Domača obleka

Poznamo različne domače obleke, vendar pa se v glavnem delijo v dve vrsti: v do-

mače halje, ki jih oblečemo jutraj in ki niso za oči gostov, in pa v domače obleke, ki so tako elegantne, da lahko v njih tudi

sprejemamo obiske. Zanimivo obleko te vrste vidimo na naši skici. Posebno originalni so na obleki široki, kockasto izvezeni rokavi. Kocke izvezemo z voino, in sicer v diskretnih kontrastnih barvah. Zanimiv način vezanja je vezanje v luskinastem vzorcu, ki ga kaže naša skica.

Zdravniška posvetovalnica

Šivilja. Če izvira odebelenja spodnjega dela života od preobilne podkožne masti, se ta lahko zmanjša z masažo in primerno telovadbo. Steznik Vam bo postavil gotovo izboljšal, samo mora biti dobro ukrojen, da ne bo pritiskal na notranje organe.

St. B. Ker je pri pasji steklini inkubacijska doba, t. j. čas od infekcije pa do izbruha bolezni, jako različen, zato se — vsaj teroretično — ne more izključiti možnost infekcije, čeprav pod opisanimi okolnostmi ni verjetna. Da boste pa popolnoma sigurni, Vam priporočamo, da psa uradni živinozdravnik preišče in Vam izda tozadevno potrdilo.

Jelena. Sredstva, ki se priporočajo za povečanje dojk, vsebujejo večinoma redilne snovi in kjer je vzrok malih dojk v slabi prehrani, tam tudi pomagajo. Kjer je pa vzrok v splošni zmanjšani funkciji ženskih organov, tam so pa bolj na mestu hormoni teh organov (ekstrakti jajčnikov). Zaradi masaže je pa najbolje, da se obrnete na dobro izvežbano maserko, ki eventualno po zdravniškem navodilu primerno masira.

Revmatizem. V Čateške Toplice greste lahko brez skrbi. Zaradi krčnih žil se pa posvetujte še s tamošnjim zdravnikom. Vsekakor Vam pa priporočamo, da nosite elastične nogavice.

S. M. G. Operacija odebelenih kosti na nogi se lahko izvede v vsaki bolnici ali privatnem sanatoriju. V prvem slučaju bo operacija in oskrba nekaj cenejša, v drugem nekoliko dražja, zato je pa celo zdravljenje bolj udobno. Natančni cen Vam pa seveda ne moremo povedati. Pri normalnem poteku lahko zapustite bolnico v 8 do 10 dneh.

Kragujevac. Ni izključeno, da je od kapavice, ki ste jo imeli pred 10 leti, četudi ni bila infekcijskega značaja, še ostanki, ki povzročajo omejeno periodično nastopajoče vnetje. Dobro bi bilo, da se izcedek mikroskopično preišče. Umijte se večkrat z redko rastopino hipermangana, in namažite vneto mesto s kakim nevtralnim mazilom (borzavolin). Za notranjo desinfekcijo se pa priporoča helmitol.

H. B. Zgaga, t. j. prevelika množina kisline v želodčnem soku, je v našem slučaju gotovo v vročini zvezi z rano v črevesju. Treba je torej predvsem to zdraviti. Hrana naj bo mešana, bogata na beljancevine in masti. Priporočajo se kure z oljem, majoneza z rumenjaki, mesnate jedi. Ogljati se je treba kislih jedi, spinače, sladkorna. Kot pijačo Vam priporočamo rogaško slatino.

Bolečine v kolku. Opisane bolečine so lahko prav različnega izvora in je zdravljenje mogoče samo na podlagi točne zdravniške preiskave. Priporočamo Vam predvsem rentgenološki pregled z bolnici.

M. H. Če ste dolgo dojili, je prav lahko to vzrok, da se ni nastopilo perilo, posebno, če ste še slabokrvna. Skrbite torej za krepko hrano, priporočamo Vam tudi sedelce kopeli. Če pa kljub temu še ne bi dobili perila, morate k zdravniku, ker je mogoče kakšna organska napaka po sredi.

B. M. iz S. Opisane bolečine na ramenu in okolihi so lahko revmatičnega izvora. V tem slučaju Vam priporočamo vroče obkladke. Ker so pa te bolečine lahko tudi znak kakšnega notranjega obolenja, Vam svetujemo zdravniško preiskavo, posebno če imate zvišano temperaturo, če kašljate in če hujšate.

L. A. Da preprečite nadaljnji razvoj krčnih žil, Vam priporočamo, da nosite elastične nogavice. V koliko bo večtedensko terensko delo škodovalo, zavisi tudi od splošne konstitucije; na vsak način pa glejte, da se lahko večkrat vlečete, da si odpočijete nogo.

I. E. M. Mozolce in črne zajedavke na obrazu odpravite na sledeči način: Umijajte se večkrat temeljito s toplo vodo in alkalizirani milji, kakor je treba kožo z grobo brisačo dobro zbrisati. Razen tega vbršite prizadeta mesta večkrat na dan z alkoholom. Črne pike pa odstranite s sledečo mastjo: Vodikovega oksida 5 gr, vode 15 gr, lanolina 30 gr.

K. L. Z. Na rdeče lise na obrazu in rokah vplivajo zelo energično alkoholne raztopine solne, dušikove in salicilne kisline. Koža izpočita pordeči, potem pa kmalu poblede. Pri uporabi moramo biti previdni, ker povzroča to zdravljenje včasih bolečine. Dobra zmes je: 3 gr solne kisline, 25 gr vinskega špirta, 25 gr rožne vode, 2 gr raztoplj. gumij arabikum. To pripravljeno zmes namažemo s krtačo na pordele mesta polti in jo narahlo natremo, da ostane le fina plast raztopine na koži.

A. Z. Imenovane pilule so gotovo neškodljive, v koliko bodo pa tudi koristile, je odvisno od bolezni, za katero jih mislite uporabljati. Parne kopeli z mrzlim tušem

doma takisto prijazno življenje. Oče jima je pripeljal domov maceho, sam pa se je še zmerom potikal ko poprej po gostilnah in se družil z raznimi lahkoživimi ženskami, medtem ko sta sinova hodila za svoj. jim klavirnim sportom — beračenjem, da si napolnita prazen želodec. Taka je bila vzgoja mojstra Jakoba.

Leta so tekla, časi so se izpreminjali in sinovi mojstra Jakoba so postali možje. Brez poklica. Kaj bi jim poklic — danes bi jim bil morda v spotiko.

Mojster Jakob je bil mečem že v drugič vdovec in se je v tretje oženil. Samo dva meseca manj je bilo njej od Luja. Luju je danes devetindvajset let in je brez posla, na cesti. Kakor je še toliko drugih doma in po svetu. Mojster Jakob pa živi s svojo tretjo ženo življenje sige in s samim seboj zadovoljnega moža. V vinskem razpoloženju rad pripoveduje o Luju, da je malo prismojen in še, da je pijanec, zato da nima sreče... Mojster Jakob ga je bil zato poslal v pobojskevalnico, Luja se pa dobro vzgoja in hotela prijeti, nikakor ne. Čisto vest ima Jakob, kar se vzgoje tiče, če pa Lujo ne postati človek, ni to njegova stvar!

Mojster Jakob bi rad pomagal Luju, pa ni v njegovi moči: samo sedemsto dinarjev da zasluži na teden.

Oni dan so sprehajali v Tivoliju zdržali mladega moža baš v trenutku, ko je nameraval skočiti pod brzli vlak. Gotovo se je bil naveličal življenja, ki je danes to-

Slatinske tablete
hujšanje odstranijo vso preobitno toščo in Vas napravijo vitke, mladostne in lepe.
Apoteka BAHOVEC, Ljubljana

poživijo obtok krvi in so pri sicer zdravi konstituciji priporočljive. Predvsem mora pa biti srce zdravo.

Z. C. Otekline na nosu, ki je nastala zaradi poškodbe, odpravite najbolje z masažo in diatermijo. Zatekle veke so znak očesnega katarja, posebno če se zjutraj sprimejo. Preiskava po okulistu bi bila na mestu. Kamilčne kapljice so za ohranitev svetle harve las prav dobre in popolnoma neškodljive.

Radio

Nedelja, 4. junija.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30: Azija se probuja. Inž. Lupša. — 9: Prenoš iz stolnice. — 10: Prenoš skupštine JRKD iz Sarajeva. — 12: Čas, plošče. — 15: Kmetijsko predavanje. — 15.30: Fantje na vasi, vmas harmonika. — 16.30: »Roksi«. — 20: Pevski koncert g. Julija Beletta. — 22.45: Koncert orkestra balalajk z velesojma. — 21.30: Čas, poročila, radio-jazz.

Ponedeljek, 5. junija.

LJUBLJANA 9: Vereško predavanje. — 9.30: Prenoš cerkvene glasbe. — 10: O ženski emancipaciji in ženskih službah. — 10.30: Mednarodni dolgov in svetovna gospodarska konferenca. — 11: Radio-orkester. — 12: Čas, poročila, plošče. — 15: Kmetijska ura. — 15.30: Prenoš z velesojma. — 16.30: Zabavno štivo. — 17: Radio-orkester, vmas samospevi g. Zupana. — 19.30: Sokolske telovadne vaje. — 20: Prenoš opere iz Beograda. — 22.50: Čas, poročila, plošče.

BEograd 12.05: Radio-orkester. — 15: Orkester balalajk. — 16: Pesmi. — 16.30: Orkester. — 20: Prenoš opere iz gledališča. — ZAGREB 12: Nabožna glasba na ploščah. — 17: Plesna glasba. — 20: Prenoš opere iz Beograda. — Lahka glasba. — PRAGA 19: Pesmi. — 19.30: Prenoš opere »Halka« iz gledališča. — 22.30: Plesna glasba. — BRNO 19: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 17: Koncert solistov. — 20: Orkestralni in pevski koncert. — 22.15: Godba za ples. — DUNAJ 9: Orgle. — 9.30: Vojška godba. — 12: Orkestralni koncert. — 15.15: Komorna glasba. — 16.40: Popoldanski koncert. — 19.05: Klavirske skladbe. — 20: Opera »Orlov«. — 22.15: Godba za ples. — BERLIN 20.10: Mešan program. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 19.05: Koncert na orgle. — 20: Prenoš opere. — Plesna glasba iz Berlina. — MCHLACKER 19: Vesela medlira. — 20: Prenoš opere iz Frankfurta. — 23: Plesna glasba iz Monakovega. —

Torek, 6. junija.

LJUBLJANA 11.15: Solška ura: Potovanje po Jugoslaviji (V. Pirnat). — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18.30: Koncert balalajk z velesojma. — 19.30: Naša mala letovišča. — 20: Sokolske telovadne vaje. — 20.30: Prenoš iz Zagreba. — 22.30: Čas, poročila, plošče.

BEograd 12.05: Radio-orkester. — 15.30: Klavirski koncert. — 16: Lahka godba. — 19.30: Jugoslovenske pesmi. — 20.30: Prenoš iz Zagreba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Koncert ruskega pevskega zbora (cerkvena glasba). — 21.30: Koncert komornega tria. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 19.10: Koncert iz Brna. — 20.25: Galantne sonate starih španskih mojstrov. — 21: Orkester. — 22.15: Moderna muzika. — BRNO 19.10: Pesmi. — 20.25: Prenoš programa iz Prage. — VARŠAVA 17: Švedska glasba. — 18: Lahka in plesna godba. — 20.10: Opera »Chopin«. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.30: Otroški koncert. — 17.25: Pevski in klavirski koncert. — 19.10: Koncert dunajskega simfonjskega orkestra. — 20.45: Moč Babenbržanov. — 22.15: Ciganska godba iz Budimpešte. — BERLIN 20.55: Zborovsko petje. — 21.10: Lahka glasba. — 21.40: Respihni: Concerto Gregoriano za violino in orkester. — Nočni koncert. — KÖNIGSBERG 20.50: Zabaven program iz Gdanskega. — MCHLACKER 20: Ansokole. — 20.55: Zabaven program na ploščah. — 23: Pesmi. —

Sreda, 7. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Otroški kolček. — 18.30: Angleške plošče. — 19: Junaki današnjega časa. — 19.30: Literarna ura. — 20: Na pragu novih glasbe. — 20.30: Večer sodobne slovenske glasbe. — 20.40: Prenoš iz Beograda: dr. Vošnjak »Iz istorije jugoslovenskog zadrugetstva«. — 21.30: Čas, poročila, radio-orkester.

likim ljudem samo še v breme. Bil je Lujo. Pomislite ljudje, dobro premislite: ali je prav, zadržati človeka, ki mu ne puste živeti, zadržati ga v trenutku, ko se hoče s skokom pod vlak rešiti silnega gorja, ki ga prinaša naša doba in ko je moral še prej izvojevati v sebi težko borbo za tako odločitev? Zakaj mlademu človeku, polnemu moči in nad se ne da kar tako umreti da se ta moč zlomi in da se ubijejo vse nade v mladem srcu, je pač treba zvrhano mero v krvi. Zadržati ga, ljudje, in ga na novo prepustiti usodi brezposelnega na cesti, v vsej zapuščenosti, umirajočega gladi in prezbajajočega, ne da bi mu kdo pomagal, je »svojevoljnost«.

Mojstra Jakoba je malce dirnila novica. Marsikatero uganko je še rešil mojster Jakob s svojo bistro glavo, da pa je njegov sin Lujo tak navedrež, tega pa mojster Jakob ne more razumeti.

Višinsko zdravilišče-kopalnišče Klein Kirchheim na Koroškem,

v višini 1100 m, z radioaktivnim vrelcem, ki je po radioaktivnosti in zdravilnih učinkih enak znanim gasteinskim vrelcem. Posebno ugodne cene pred in po glavni sezoni. Prospekte in pojasnila daje zdravilišče Ronacker. 269-a

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Ljubljanski šahovski klub je za binkošne praznike organiziral pohod v Zagreb. Izbrano njegovo moštvo se bo tam udeležilo državnih medmestnih tekem. Gotovo se bo dobro odrezalo.

Škoda, da se naš vodilni klub sicer ne razvija tako ugodno, kakor smo upali. Vedno razsaja v njem stara kronična bolezen. Pa je težko, definirati jo. Pravega, polnega življenja klub ne zmora. Kje so tisti lepi časi, ko smo imeli nad vse živahne klubove večere v »Narodni kavarni«.

Gospod Vuković se je v svoji rubriki zopet obirno bavil z menoj. Zdi se mi, da me ni razumel. Morda zato, ker pišem slovensko. Očita mi pa zopet nove stvari. Na primer to, da se nisem hotel udeležiti turnirja v Crikvenici.

Tega turnirja se nisem udeležil, ker ga ni bilo. Toda prišli bodo mogoče drugi nacionalni mojstrski turnirji. Ni izključeno, da se jih ne bom udeležil. Z vnaprejšnjim lahko razloge in prepričan sem, da mi jih nihče ne bo zameril.

Med velikimi mojstri sem edini amater. Šahu sem moral odmeriti le majhen del svojih dni. Navezan na svoje vsakdanje delo, hodim na turnirje samo takrat, ko imam dopust. V mojih letih je nevarno zamenjavati odhodi z naporom šahovskega turnirja.

Izreden dopust je mogoče. Za udeležbo na velikem mednarodnem turnirju je prav gotovo upravičen. Poseben dopust za nacionalen turnir je mogoče tudi opravičljiv. Včasih niti potreben ne bi bil, ker bi savez lahko preloži turnir v univerzitetne počitnice.

Toda g. Vuković ne bo nikdar razumel, da so mi elektrotehnični problemi brez primere zanimivejši od onih, ki bi mi jih prinašali nacionalni turnirji. To sploh niso problemi. Saj vem, da sem v državi najmočnejši. Zakaj naj se borim za mesto, ki ga itak že imam?

Nacionalen mojstrski turnir mi ni zanimiv. Bil bi mi zabava. Zabavni so mi pa strokovni problemi še bolj, pa še brez primere važnejši. G. Vuković bi rad poskušal svojo srečo v domačem turnirju. Nočem mu biti zapreka. Toda objekt poskusa mu ne morem biti, čeprav mi g. Vuković to reč zavija v zastavo narodne dolžnosti.

V posvetovalnih partijah, ki jih je letos spomlad priridel veliki »Wiener Schachklub« je nova, zelo važna obramba daminega gambita prišla v debato. Zato prinašam še eno partijo iz serije.

Beli: E. Grünfeld in H. Wolf.

Črni: Dr. Becker in dr. Kaufmann.

1. d2—d4 Sg8—f6

Moderna obramba stare otvoritve.

2. c2—c4 e7—e6

3. Sg1—f3 d7—d5

To je stari odklonjeni damin gambit.

4. Lc1—g5 Lf8—b4+

Začetek nove obrambe.

5. Sb1—c3 d5×c4

Črni sprejema gambit naknadno.

6. Dd1—a4+

Dunajčani so preizkusili tudi 6. e2—e3 in 6. e2—e4.

6. — — — Sb8—c6

7. e2—e4 Lc8—d7!

Grozil 8. — — —, Sc6×b4; 9. d4×b4, Sd4—c2+.

8. Da4—c2 h7—h6

9. Lg5—d2 — — —

Lovce ne sme na h4; 9. Lg5—b4? g7—g5; 10. Lh4—g3, g5—g4 in kmet na d4 je izgubljen.

9. — — — Lb4×c3

To ni dobro. Kasneje so našli boljšo potezo: 9. — — —, Sc6—a5!

10. Ld2×c3?

Tudi to ni dobro. Z 10. b2×c3 bi beli dosegel boljšo pozicijo.

10. — — — b7—b5

Ta poteza slabi damino krilo.

11. g2—g4 — — —

Kaj vraga!

11. — — — Dd3—e7

12. a2—a3 a7—a5

13. Sf3—e5 — — —

Beli se hoče iznebiti skakača na c6.

13. — — — Sc6×e5

14. d4×e5 Sf6×e4

15. Dc2—e2 De7—h4

Grozil 16. — — —, Sg4×f2; 17. De2×f2, Dh4×e4+ in 18. — — —, De4×h1.

16. Th1—g1 h6—h5

To ni najboljšo. Dobro je bilo: 16. — — —, Sg4×h2! 17. Tg1—h1, Ld7—c6; 18. Lf1—g2, 0—0.

17. h2—h3 Sg4—h6

18. Tg1×g7 Ld7—c6

19. Lf1—g2 Th8—g8

20. Tg7×g8+ Sh6×g8

21. a3—a4 Dh4—g5

22. Ke1—f1 Sg8—e7

23. a4×b5 Lc6×b5

24. b2—b3? — — —

Partija ima dovolj napak. Zakaj ne igra beli 24. De2—e3! Igrana poteza izpodkopava pozicijo belega tabora dobrodo. Z veliko energijo koraka sedaj črni v zaključni napad.

24. — — — Se7—g6!

Skakač grozi vdreti na f4.

25. b3—b4 Ta8—d8!

Ojačana grožnja: 26. — — —, Sg6—f4;

27. De2—f3, Td8—d3.

26. De2—e3 Dg5×

Gospodarstvo

Narodna banka kupila za 33 milijonov Din zlata

Iz najnovejšega izkaza Narodne banke od 31. maja je razvidno, da je zlati in devizni sklad v zadnji četrtini maja nazadoval za 6,8 na 1907,3 milijona Din. Devize, ki se ne vtejejo v podlago, pa so izkazane le za 0,9 milijona Din nižje, kakor zadnji teden in znašajo 34,5 milijona Din. Iz sprememb posameznih postavk podlage je razvidno, da je Narodna banka kupila v inozemstvu za okrog 33 1/2 milijona Din zlata. S tem nakupom v rzevi se je devizni sklad zmanjšal za 40 milijonov Din in znaša le še 111 milijonov. Naša Narodna banka spreminja očitno svoje devizne rezerve v zlato in prehaja vedno bolj na sistem izključno zlatega kritja, kakor to delajo tudi mnoge druge novitane banke. Naš zlati sklad znaša sedaj 1796 milijonov Din, njegova prava vrednost pa je, če upoštevamo še 28,5% premijo, višja, namreč okrog 2310 milijonov Din.

Iz izkaza je nadalje razvidno, da se je vsota kovane denarja ponovno dvignila za 40 milijonov Din in znaša sedaj 248 milijonov. Menična posojila so se le za malenkost povečala, in sicer za 0,4 na 1998,9 milijona Din. Lombard pa je ostal v glavnem nespremenjen.

Obtok bankovev, ki je v tretji četrtini maja dosegel novo rekordno nizko stanje, se je ob koncu meseca nekoliko povečal zaradi večjih dvigov z žirovni računov. Dvignil se je za 32,5 na 4453,4 milijona Din in je sedaj za 488 milijonov Din manjši nego je bil lani ob tem času. Obveznosti na pokaz pa so se istočasno zmanjšale za 62,7 na 943,9 milijona Din. Predvsem so se skrčile žirovne vloge, in sicer za 50,0 na 277,4 milijona Din. Tudi obveznosti z rokom so se skrčile za 10,5 na 1286 milijonov Din.

Kritje obloka bankovev in obveznosti na pokaz v zlato in devizah se je za malenkost povečalo od 3526 na 3533 %, kritje v samem zlatu pa se je zaradi povečanja zlatega sklada dvignilo od 32,47 na 33,27 %.

Stanje na dan 31. maja je bilo naslednje (v milijonih Din; v oklepajih razlike naproti stanju od 22. maja): aktiva: podlaga 1907,3 (- 6,8); od tega v zlato 1796,0 (+ 33,5); v valutah 0,01 (- 0,15); v devizah 111,2 (- 40,1); kovani denar 247,7 (+ 40,4); devize, ki se ne vtejejo v podlago 34,5 (- 0,9); posojila na memice 1998,9 (+ 0,4); lombard 326,0 (-); slari državni dolg 1813,8 (+ 0,2); začasni avans glavne drž. blagajne 600,0 (-); pasiva: obtok bankovev 4453,4 (+ 32,5); obveznosti na pokaz 943,9 (- 62,7); od tega naproti državi 7,5 (- 1,9); po žirovni računih 277,4 (- 50,1); po raznih računih 559,0 (- 10,7); obveznosti z rokom 1286,0 (- 10,5).

Kompenzacijski posli z Madžarsko in Poljsko

Ravnatelj našega zavoda za pospeševanje zunanje trgovine dr. Jurij Tomičić se je pretekli teden mudil v Budimpešti in Varšavi, da se podrobno dogovori z merodajnimi krogi glede izvajanja kompenzacijskih poslov.

Z Madžarsko smo, kakor znano, sklenili dodatni trgovinski sporazum, ki je 15. maja stopil v veljavo. Po tem sporazumu se bo vsa medsebojna trgovina vršila v okviru kompenzacij. Ravnatelj dr. Tomičić se je v smislu tega dodatnega trgovinskega sporazuma sporazumel z madžarskim zavodom za pospeševanje zunanje trgovine, da se iz splošnega sistema kompenzacij izvamejo z naše strani rude, ki se bodo izvažale le v kompenzaciji za oljna semena in nekatere druge predmete. Uvoz na dovoljenja za kontingente bo dajalo v Madžarski trgovinski ministrstvo preko svojega zavoda. Dogovorjen je tudi zelo enostaven način kontrole na naši strani, ki bo uveden v obliki pravilnika. Ta pravilnik bo predložen te dni v odobritev našemu ministrskemu svetu in bo stopil v veljavo 15. t. m. Predlagano je, da se v našem Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine ustanovi poseben odsek, čigar delo bo kontroliral poseben odbor predstavnikov gospodarskih ministrstev in Narodne banke. Prošnje za izvoz in uvoz v kompenzacijskem prometu z Madžarsko naj bi se pošiljale zavodu. Novi odsek bo pristojen tudi za ostale kompenzacijske posle, ki jih bomo sklenili še z drugimi državami.

Dr. Tomičić je tudi v Varšavi razpravljajal o ureditvi kompenzacijskega prometa. Jugoslavija je že na prvem mestu v prometu, ki gre preko Poljske družbe za kompenzacijsko trgovino. Poljska se zlasti interesira za naše sadje. Po vtisih, ki

jih je dobil dr. Tomičić v Varšavi se naši izvozniki premalo zanimajo za plasiranje jugoslovanskih proizvodov na poljski trg.

Gospodarske vesti

— Za povečanje našega izvoza v Češko-slovaško. V Brnu posluje združba izvoznikov in uvoznikov »Kompensa« z. z. o. z., ki se peča s pospeševanjem mednarodne izmenjave blaga. Združba stremi zlasti za tem, da poveča izvoz jugoslovanskega blaga v Češko-slovaško in daje našim izvoznikom vse potrebne informacije o razmerah na češko-slovaškem trgu, posreduje pri češko-slovaških izvoznikih, preskrbuje našim izvoznikom primerne zastopnike v CSR in dr., vse to v svrhu povečanja izvoza našega blaga v CSR. V poštev za izvoz ne prihajajo samo deželni pridelki, ampak tudi industrijski in obrtniški proizvodi. Da bi stopila ta organizacija v neposredno zvezo z našimi interesi, je poslala dva svoja predstavnika tudi v Ljubljano, ki bosta z informacijami, navodili in potrebnim gradivom našim interesentom na razpolago. Zato vabi Zbornica za TOI vse, ki se za izvoz v Češko-slovaško zanimajo, da stopijo v neposredno zvezo z obojema zastopnikoma češko-slovaškega gospodarstva in sklenijo v to svrhu konferenco, ki se bo vršila v torek 6. t. m. ob 4. uri popoldne v zborniški posvetovalnici (Beethovnova ulica 10-1). Kdor išče stike s Češko-slovaško, naj ugodne prilike ne zamudi.

— Konferenca obrtnih zbornic in obrtnih odsekov. O binokstnih praznikih 4. in 5. t. m. se bo vršila v Zagrebu konferenca obrtnih zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic iz vse države. Na dnevnem redu te konferenca so med drugim naslednja vprašanja: pravilnik o sodelovanju med obrtnimi zbornicami; izvajanje javnih del; razmejitev med obrtno in trgovino ter med obrtno in industrijo; oprostitvev gospodarskih zbornic od poštne; socialno zavarovanje obrtnikov; zakon o obrtnih. Na konferenci bodo sodelovali predstavniki 11 zbornic in naših držav.

— Otok zlata iz Švice. Tudi v zadnji četrtini maja je morala švicarska Narodna banka nadalje oddati za 55,2 milijona frankov zlata (v tretji četrtini je oddala za 76,2 v drugi pa za 145 milijonov frankov. Od arde aprila ko so Zedinjene države zapadle zlati standard, je morala švicarska Narodna banka oddati že za 477 milijon. frankov zlata. Zlati sklad je zaradi tega padel za 17 %, od 2533 na 2056 milijonov frankov.

— Kritje nemške marke samo še 7,5 %. Po najnovejšem izkazu Reichsbanke od 31. maja, se je zlati in devizni sklad ponovno nekoliko skrčil, tako da je odstotek kritja padel od 8,3 na 7,5 %. To ponovno poslabšanje krivnega razmerja na nplivalona tečaj marke na zunanji tržišči, ker pričakujejo, da bo Nemčija že prihodnji teden proglasila delni transferni moratorij za anuitetno službo zunanji posojil, kar bo olajšalo situacijo nemškega deviznega gospodarstva.

— Fuzija med jugoslovensko Standard Oil Comp. in Vacuum Oil Comp. Dne 1. t. m. se je vršil v Zagrebu občni zbor jugoslovanske Vacuum Oil Comp., ki je sklenil likvidacijo in fuzijo z jugoslov. Standard Oil Comp. Istočasno je imela svoj občni zbor družba Standard Oil. Ta občni zbor je sklenil, da družba prevzame vso imovino in vse dolgeve družbe Vacuum Oil. Obe družbi sta kakor znano last ameriškega kapitala in je bila fuzija sklenjena že prej v Ameriki. Praktično bo fuzija imela posledice samo v toliko, da bo v našem petrolejskem kartelu (Record Office) imela doslej najmočnejša Anglo-Petrolejska a. d. (Shell) enakomočnega partnerja in da bo prišlo do spremembe kvot glede razdelitve našega trga.

— Promet na somborski borzi je znašal preteklo leto 5827 vagonov v vrednosti 60,8 milijona Din, od tega 1200 vagonov pšenice (20 milijonov Din), in 3640 vagonov koruze (29 milijonov Din). Promet je precej nazadoval, kajti leta 1931. je znašal promet v pšenici 3100 vagonov (50 milijonov Din) in v koruzi 7800 vagonov (66 milijonov Din).

— Prepoved trgovanja z umetnim medom. Trgovinsko ministrstvo je v sporazumu s kmetijskim ministrstvom poslalo vsem bankim upravam naredbo, s katero se najstrožje prepove trgovanje z umetnim medom, izdelanim od sladkorja ali drugih surogatov. Istočasno je prepovedana trgovina s prirodnim medom, ako vsebuje več kakor 25 odstotkov vode. Proti kršiteljem te naredbe so predvidene stroge kazni.

— Trboveljska premogokopna družba sklicuje za 20. t. m. svoj 60. redni občni zbor, ki se bo vršil ob 17. v lastnih poslovnih prostorih v Ljubljani.

Položaj na naših borzih

Na ljubljanski borzi je pretekli teden znašal devizni promet 3.669 milijona Din nasproti 1.84. 3.49. 3.07 in 1.97 milijona dinarjev v zadnjih 4 tednih. Največ je bilo prometa v avstrijskih šilingih, ki so nadalje obdržali visok tečaj. V efektih so bile izvenborzno zaključene delnice Radio d. d. Zagreb s kuponi od 1927 po 650 Din.

Na zagrebškem efektinem tržišču je vladalo pretekli teden precejšno mrtvilo. Tečaj državnih papirjev so ostali na skoro nespremenjeni višini. Voja škoda je večeraj notirala 194—197 (zadnji petek (194 do 197). Tudi v dolarskih papirjih je prislo do prometa šele ob koncu tedna, in sicer v 8-odstotnem Blairvorn posojilu po 34 in 33,50.

Devize

Carib. Pariz 20,375, London 17,53, New-York 437, Bruselj 72,05, Milan 26,865, Madrid 44,20, Amsterdam 208,075, Berlin 120,60, Dunaj 58,25, Stockholm 89,90, Oslo 89,42, København 78,10, Praga 15,40, Varšava 58,05, Bukarešta 3,08.

Blagovna tržišča

Les.

Pretekli teden je bilo precej povpraševanja po tramih običajnih dimenzij, medtem ko je povpraševanje v filerjih in bordonah izostalo. V mehkem lesu se išče kakor dosedaj III. vrsta, vendar pa blago iz Slovenije ne more konkurirati blagu iz Ogrskega Kotarja. V bukovini je dobra konjunktura, pač pa primanjkuje suhega blaga. Razen običajne bukovine, parjene in neparjene, se iščejo metlišča in bukovi stepirski prvovrstne kakovosti. V hrastovini pa je položaj nespremenjen. V oglju in drvah vlada popolna stagnacija.

ZITO.

+ Chicago, 3. maja. Začetni tečaji: Pšenica: za julij 73,50, za september 75,50, za december 78,125; koruza: za julij 44,75, za september 47,375, za december 50,25; oves: za julij 24,50, za december 27,375; rž: za julij 60,75, za september 62,25, za december 64,75.

POZOR! V gostilni PAVŠEK

Smartinska cesta 26, se toči od danes dalje najboljši cviček po Din 10.—, čez ulico Din 8.—, prvovrstno belo vino, bizelsko po Din 10.—, čez ulico Din 8.—. Poleg teh se toči izredno dober jeruzalemski rizling in črnina po Din 12.—.

Prepričajte se sami o izborni kvaliteti in nizkih cenah.

7224 MARIJA JUVAN.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri J. VILHAR, urar Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Orožarna J. PASTUOVIČ

ZAGREB, Zrinjevac 15. Vodilna trgovina orožja, municije in lovskih potrebščin. Lovskim in strelskim udruženjem 5 do 15% popusta. Zahtevajte novi cenik od maja 1933.

Prvovrstna francoska kolesa

Aiglon

Viktor Bohinec, Ljubljana Tyrševa (Dunajska) cesta št. 21 6561

Prvič se dobi v Ljubljani

PRISTNO

BOLGARSKO ROŽNO OLJE

NA VELESEJMU

v paviljonu 302 in 651 7279

V globoki žalosti naznanjamo,

da je naš srčno ljubljani soprog, oče, brat in svak, gospod

Viktor Kajzelj

rač. revident v pokoju dne 3. t. m. po kratkem, mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 5. junija t. l. ob 2. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. junija 1933. 7278 Globoko žalujoči ostali.

BORZA

ROBE, DELA IN POSESTI

»Jutrova« mali oglasnik donša vsakomur velike koristi.

ZASTOPNIK

dobro vpeljan pri odjemalcih, išče zastopstvo. Ponudbe na Jugoslovensko Rudolf Mosse a. d. Beograd, poštini pret. 409 pod »175«. 7210

HOTEL BELLEVUE

se priporoča cenj. gostom, botrom in botricam. Priznana izvrstna kuhinja in izborna vina ter pivo (ležak). Lepe terase s krasnim razgledom na mesto in planine. Lepo urejene tujske sobe, celi pension od Din 50.—. 7267

ZELO PRIJETNO BIVANJE ZA LETOVIŠČARJE

telefon interurban 3042

POJASNILO

Da ne bo nepotrebnega razburjenja, sporočam, da sem bil vsled zelo čudnega obnašanja nekaterih sprehajalcev čez moje posestvo, ki so mi s svojim početjem napravili občutno škodo na moji privatni lastnini, primoran zapreti oz. preklicati pot čez moje posestvo, katere je bila prostovoljno dovoljena le do preklica. 7267

PERO ŠTERK, hotelir in posestnik hotela Bellevue.

Senzacija na Velesejmu

1. Zlata Venera, plastične predstave znamenitih umetnikov in mojstrov.
2. Električna milna pena, ki čudovite slike prikazuje.
3. Kolosalen Fenomen, ki za vsako osebo horoskop sprejme. Uganka zase.

OGLEJTE SI TE ZABAVNE NOVOSTI! 7271

Rešite se

predsodkov!

MALO PORABI
DOLGO TRAJA
DOMAČA JE

Žarnica je domač izdelek, ravno tako dober kakor prvovrstni tuji izdelki.

Prevzamemo zato vsako jamstvo!

Ni bolj ekonomične žarnice

Zastopstvo:

„Unitas“ Civ. Ing. F. Manda

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 7.

Telefon 22—19.

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega ljubega in nepozabnega brata, svaka, strica in bratrance, gospoda

inž. Franca Lampe

šum. svetnika kr. banske uprave v Nišu

se za številne izraze sočutja in za poklonjene vence najtopleje zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo g. vojnemu kuratu in gg. rezervnim častnikom za častno spremstvo. Zahvaljujemo se g. podbanu, moravskemu banu, vsem gg. inženjerjem in uradnikom, dalje inženjerjem kolegom in vsem, ki so ga spremlili v Nišu na zadnji poti. Najtopleje se zahvaljujemo g. inž. Lončarju in njegovi g. soprog, ki sta nam stala v teh težkih dneh z dejanji in nasveti tako prijazno na strani. Zahvaljujemo se tudi g. dr. Novakoviću za vso skrb v bolnici. Dalje se zahvaljujemo vsem, ki so spremlili našega millega brata v Ljubljani na pokopališče, posebno gg. inženjerjem šum. oddelka in kr. banske uprave, upravitelju osnovne šole na Viču g. Ivanu Štruklju, učitelstvu in učencem. Vsem izrekamo še enkrat prisrčno zahvalo.

V Ljubljani, dne 4. junija 1933.

Žalujoče sestre in sorodniki

7263

Občina Ljubljana
Mesni pogrebni zavod

V najgloblji žalosti naznanjamo, da je naša nad vse ljubljena soproga, mamica, sestra in teta, gospa

Antonija Zaic

roj. Pešec

soproga posestnika, mesarja in obč. svetovaica

danes ob 18. uri, previdena s tolažili sv. vere, po kratkem, zelo mučnem trpljenju mirno preminila.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 5. junija 1933 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Potočnikova ulica 8 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. junija 1933.

FRANC ZAJC, soprog; TONČI, hčerka, FRANCI, sin in ostalo sorodstvo.

Osobje turške Fr. Terdine javlja žalostno vest, da je njen vlemeniti šef, gospod

Franc Terdina

danes preminil.

Ohranimo ga v trajnem, hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 3. junija 1933.

Poznate prireditve Ljubljanskega velesejma?

Velik razvoj radio industrije

APARATI, KI SO DOSTOPNI VSAKOMUR

Mi dajemo na trg aparate, ki so zaradi svoje nizke cene dostopni vsakomur, tako da je zdaj vsem mogoče, da se okoristijo z velikimi kulturnimi pridobitvami in razvedrili, ki jih nudijo radio prenosi.

Mi prinašamo na trg:

baterijske
sprejemalce

"Sava"

3 2 elektronkama

z zvočnikom, ki jih prodajamo na 12-mesečna odplačila po

Vsak posamezni aparat je bil od nas najskrbneje preizkušen ter prevzamemo za vsakega polno garancijo. Isti aparat z anodno baterijo in akumulatorjem lahko dobite na 12 mesečnih odplačil po

Din 66.-

Din 90.-

Sprejemalec

"Jadran"

3 2 + 1 elektronkami
za direktni priključek

na izmenični tok z vgrajenim zvočnikom, plačljiv na 12 mesečnih obrokov po

Da bi pospešili naročila teh aparatov in tako pravočasno zadovoljili vse interese, vas prosimo, da izvolite nižje navedeni bon izpolniti in nam doposlati. Ko tega prejmemo, odpošljemo naročeni aparat našemu zastopniku v vašem kraju, ki vam bo potem aparat instaliral.

Jamčimo za dober in močan sprejem kakor tudi točno reprodukcijo.

Bon

Prosim za čimprejšnjo pošiljatev.

- 1) 1 baterijski sprejemalec »SAVA«;
- 2) 1 baterijski sprejemalec »SAVA« z akumulatorjem in anodno baterijo;
- 3.) 1 sprejemalec »JADRAN« za priključek na izmenični tok;

proti znanim plačilnim pogojem.

Nezaželeno prečrtati!

Ime in točen naslov:

PHILIPS JUGOSL. TRG. A. D
BEOGRAD, Vuka Karadžića 14

7211

KUPIMO VEČJO KOLIČINO 18 IN 24 mm

DESK

V KVALITETI 3. IN 4. RAZREDA.

Pismene ponudbe na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28 pod broj 62/B-2.

7207

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš nad vse ljubljani oče in brat, gospod

Franc Terdina

trgovec

danes po polnoči, po dolgi bolezni mirno umrl.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 5. junija t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Stari trg 17 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. junija 1933.

GRETE, hči; FINI om. WALKER in GUSTI, sestri.

75

Brez posebnega naznanila.

Da? Potem Vas gotovo zopet pozdravimo kot drage goste.
Ne? Oglejte si velesejem od 3. do 12. junija ne bo Vam žal in vedno boste prihajali.
Legitimacije se dobe pri biletarnah Putnika, večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih in pri večjih železniških postajah Dravske banovine.
Polovična vožnja na železnicah.

6432

**Velika izbira
svile**

v vseh modnih
barvah, gladka in
vzorčasta, različne
kakovosti, za
obleke, bluze in
perilo.

R. Miklauc
„Pri škofu“
Ljubljana

Manufaktura

po nizki ceni in v veliki izbiri nudi Oblasnica za Slovenijo, Ljubljana, Tyrseva 29 v hiši Gospodarske zveze. Prodaja tudi na hranilne knjižice, članic Zadrugne zveze v Ljubljani. 7255

Tovarna furnirja

Ivan Zakotnik, Ljubljana

Kobaridska 45 (Za Bežigradom)

nudi mizarjem raznovrstni furnir domačega izdelka po nizki ceni. Ima veliko izbero lepih orehovih korenin za moderna pohištva. Zaloga vezanih plošč in trdega prekuhanega lesa. Telefon 2379

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljani soprog, sin, brat in stric, gospod

FERDINAND SCHWARZMANN
natakar

dne 3. t. m. po dolgem, mučnem trpljenju, priveden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 5. junija 1933., ob 6. uri popoldne od doma žalosti, Rožna dolina, Cesta III. št. 7, na pokopališče na Viču.

Rožna dolina, dne 3. junija 1933. 7266 Globoko žalujejo ostali.

Naznanjamo žalostno vest, da je naš srčno ljubljani sin, brat in stric, gospod

Stanko Juvanc

dijak IV. razr. III. real. gimnazije v soboto, dne 3. t. m. po dolgi in mučni bolezni, priveden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 6. t. m. ob 1/3. uri pop. iz mrtvašnice spl. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 3. junija 1933. 7281

ZAHVALA

Vsem, ki so nam bili v tolažbo in pomoč ob priliki izgube naše dobre

ZMAGE

posebno pa g. Ivanu Lenaršiču, posestniku na Logu, gospodu županu občine Log, gospodičama Francki Remškarjevi in Mimi Lenaršičevi za njih pomoč, za vneč in za vsa druga dobra dela, vsem sovaščanom iz Loga za njih odkrite in tople izraze sožalja, in še vsem drugim, ki so na katerikoli način bili z nami v teh dneh žalosti, izrekamo tem potom iskreno zahvalo.

Log pri Borovnici, 1. junija 1933.

Družina Krošna.

tudi z
**MEŠANICO
BENCINA**
vozite boljše če
uporabljate

UPPER CYLINDER LUBRICANT
olje za mazanje gornjih
delov cilindrov in ventilov
Zahtevajte ga pri vseh
Mobiloil prodajalcih

VACUUM OIL COMPANY D. D.

TRIBUNA: F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4.

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franko.

NA DEBELO! NA DROBNO!
Drvarske lastne izdelke

kupite najcenejše in najboljše samo v novi in povečani trgovini

Ivan PRVE KRANJSKE VRVARNE IN TRGOVINE S KONOPNINO

N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra c. št. 31. Telef. 2441

podružnici:
Maribor, Vetrinjska ulica št. 20. Telef. 2454.
Celje, Kralja Petra c. št. 33.

žima
volna
afrik
motvoz
platno (gradl)
bičevniki, bičl
predpražniki
juta (Hessian)
nepremočljive konjske plahie
konopnene in gumijaste cevi
ribje in gugalne mreže vseh vrst itd.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Naznanjamo žalostno vest, da je naša srčno ljubljana in dobra soproga oziroma mama, sestra, teta in sva-kinja, gospa

Helena Zakotnik

soproga stroj. mostra držav. železnic v pokoju v soboto, dne 3. t. m. po dolgi in mučni bolezni, privedena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 5. junija ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Aljaževa ul. 17 na pokopališče v Dravljah. 7282

V Ljubljani, dne 3. junija 1933.

žalujejoč rodine: ZAKOTNIK in BITENC.

Iz življenja in sveta

Prizor z epsomskega derbyja

najznamenitejših angleških in sploh svetovnih konjskih dirk. V ospredju zmagovalca Hyperion (X) iz konjušnice lorda Derbyja

Zadnji kralj banditov

Pod giljotino ali v — norišnici se bo zaključilo zadnje poglavje evropske banditske romantike. — Življenje in grozodejstva korziškega razbojnika Andreja Spade

Z aretacijo Andreja Spade, najgrozovitejšega izmed korziških banditov, je zadnje poglavje banditske romantike v tej deželi menda za vselej zaključeno. Njegovi prijatelji in tisti, ki so trepetali pred njim, ne morejo niti prav verjeti, da sedi že v ječi v Ajacciu, rojstnem mestu Velikega Napoleona. Tudi oblasti, ki ga bodo dale v nekoliko dneh prepeljati pod varnim spremstvom v Pariz, ne zaupajo preveč svojemu uspehu. 100 orožnikov straži noč in dan okoli ječe, kajti iz lastne izkušnje vedo, da se zna Spada rešiti iz najhujših položajev. Še vsem je v spominu velika kazenska ekspedicija 500 orožnikov, 300 policistov in čete motoriziranega vojskovanja, ki je v vsem orožjem in v vsemi pripomočki moderne tehnike stikala po korziških goščavah za strašnim razbojnikom in njegovimi pajdaši. Topovi, strojnice, ročne granate, tanki, celo letala so pomagala pri tem pogonu na peščico ljudi, ujeli so troje njegovih bratov, ustrelili so njegovega tekmeča, bandita Romanettija, toda Spade samega niso dobili v roke. Veliki pogon se je končal z dokaj klavnim uspehom. Zdelo se je, da ščitijo krvoločnega razbojnika posebne sile iz pekla.

Tedaj sta prispela nekega dne na orožniško poveljstvo v Ajacciu dva Spadova odposlanca z nepričakovano in neverjetno vestjo: bandit se je po 11 letih grozodejstev in skrivanja nasilil svoje vloge in je pripravljen, da se sam preda oblastim. Pogoj: prvič mu morajo obljubiti, da ga ne pošljejo pod giljotino; drugič njegove brate in nekatere pajdaše, ki so bili zaprti v Ajacciu, morajo izpustiti; tretjič postaviti morajo na novo hišo roparja Romanettija, ki so jo orožniki porušili med veliko ekspedicijo, in jo prenesti nekje Spadovi prijatelji. Te pogoje so gladko odklonili, ker so jih morali odkloniti, a obenem so začeli sumiti, da s Spado ni vse v redu.

Nekaj časa pozneje je policija res dobila vesti, ki so kazale, da se je Spada temeljito spreobrnil. Ljudje so pripovedovali, da zahaja na skrivaj v cerkev v Ajacciu, da se spoveduje, da obiskuje v kraju, kjer živi njegov oče, na zapuščeni glavni trgu kip katere božje in moli cele ure. Potem prebije noč v hiši svojega očeta in izginje znova v zgodnji jutranji uri. Postavili so mu zasedo. Videli so ga, kako je molil z velikim križem na prsih pred svetim kipom in kako je potem izginil v hišo svojega očeta. Cela vojska orožnikov je

obkrožila poslopje, dvanajst težkih strojnic je naperilo svoje cevi proti oknom in vratom. Nato je počila salva. Na vratih se je pojavil razbojnikov oče, ki so mu zavpili, da mora njegov sin takoj ven, in sicer popolnoma nag — bali so se njegovega orožja. Nekoliko minut pozneje je bil Spada brez vsakega odpora v rokah orožnikov. Toda prva zaslisevanja so napravila na njegove lovce zelo čuden vtis. Govoril je zmedeno in tako, da jih je potrdil v domnevi, ki je že nekaj časa krožila o njem: kazal je vse znake verske blaznosti. Ali pa je bilo vse le premetena, simulantska igra, da bi premočil pravico in usel zasluženemu koncu — od giljotine?

Pariški listi priobčujejo v zvezi s to senzacionalno aretacijo zanimive podatke iz pisanega življenja zadnjega korziškega bandita. Rodil se je 13. februarja 1889. v Ajacciu. Njegov oče je Sard, mati pa Francozinja. Prvič je prišel v spor s pravico 1. 1918., ko je kot topničar francoske vojske dezertiral v elementarnem uporu proti vsakemu redu in disciplini. Vojno sodišče ga je obsodilo na tri leta ječe, a kmalu potem mu je amnestija vrnila svobodo. Te svobode bi se veselil še danes, da niso nekega dne v oktobru 1922. v neki kavarni orožniki skušali aretirati njegovega prijatelja Rutulija. Spada je ustrelil enega izmed orožnikov, drugega ranil in usel z Rutulijem v goščavo. Začeli so ga zasledovati in ob vsakem spopadu je obležal kakšen orožnik, s svojim pajdasem pa se je tudi strahotno maščeval nad ljudmi, ki so orožnike pošiljali za njima. Poldrugo leto pozneje so Rutulija, težko ranjenega, ujeli, Spada pa, ki ga je branil do zadnjega hipa, je usel. Potem je začel poleg orožnikov ubijati svoje tekmece v ljubezni in njihove sorodnike ter izvrševati roparske umore, ki so mu odnesli vse simpatije, kolikor jih je še užival med ljudmi, ki jim imponira »romantika« razbojniškega življenja. V posebno nemilost je prišel celo med pristnimi Korzi zlasti tedaj, ko je pri roparskem napadu na poštnega kurirja, ki voz iz Ajaccia v Lepigno, noleg dveh orožnikov ustrelil tudi svojega starega prijatelja Vita Riccija, ker se ni ravnal po njegovih ukazih. Navzlic temu je bil v očeh ljudi cela mitična pojava in med tem ko so oblasti na njegovo glavo razpisale nagrado 200.000 fr., ga je ljudstvo, čeprav z grozo, imenovalo »kralja korziških banditov«.

Scotland Yard in svetovna gospodarska konferenca

Svetovna gospodarska konferenca, ki bo združila med londonskimi zidovi tisoče najodličnejših zastopnikov 65 dežel, dela med drugim velike skrbi tudi Scotland - Yardu, središču angleške varnostne službe. Ze pred tedni so začeli tu odbirati najposobnejše angleške tajne detektive, da bi čuvali življenje udeležencev na veliki konferenci. Odbirali so jih po čisto novem organizacijskem načrtu toliko, da svet podobnega še ni videl. Organizacija tajne policijske službe obsega poleg Londona, vsa angleška pristanišča. To je bilo potrebno zaradi tega, ker je vodstvo Scotland Yarda že pred časom zvedelo, da pripravljajo cela vrsta zloglasnih pustolovcev in vohunov svoje mreže, da bi izkoristila konferenco za svoje temne posle. Poleg tega bodo morali tajni agenti skrbeti seveda tudi za osebno varnost vseh odličnih gospodarskih voditeljev in njihovih spremljevalcev, ki se bodo udeležili konference.

Izdatki praške občine za čistočo

Skrb za čistočo v mestu požre vsako leto ogromne vsote, kakor je razvidno iz zadnjih postavk v mestnem proračunu. Lansko leto je občina v ta namen izdala n. pr. 41 milijonov 735.00 Kč. Na račun smeti in podobnega ima mestna blagajna sicer tudi nekaj dohodkov, ki so znašali lani 9.1 milijona Kč, a če to odračunamo, mora Praga za svojo lepoto in snago porabiti vendarle še vedno 32.6 milijona iz lastnega žepa — kar na noben način ni malo.

Leteči lama

Panšan lama, duhovni poglavar tibetskih budhistov, ki je moral pobegniti na Kitajsko, je pred kratkim prvič letel v nekem ameriškem letalu. Tudi za polboga, za kar ga smatrajo na Daljnem Vzhodu, je pomenil ta polet nepozaben doživljaj.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sežite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefov« grenčici. Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih železnic in črvesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefov« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Američanke proti hlačam

V Parizu so si izmislili smokinge in hlače za ženske, v Ameriki so se ženske te mode najprej oprijele. Sedaj pa se je dvignil tudi ameriški ženski svet, ki mu nova modna muha nič ne imponira. Pred kratkim je vodila znana newyorška igralnica Mae West dobro obiskan protestni shod, na katerem je v dolgem govoru med drugim dejala, da bi bil že čas nastopiti proti posnemanju moških, ki dela ženske samo smešne. V zadnjih desetletjih so ženske že itak izgubile mnogo na ugledu in bila bi njihova dolžnost, da bi v času hude krize ne letale za vsako modno kaprico. Namesto hlačam naj svojo pozornost obrnejo resnim stvarjem, to bi bilo zanje mnogo bolj pametno.

Morgan pred preiskovalno komisijo

Prizor s senzacionalne preiskave proti velebankirju Morganu, bivšemu ameriškega finančnemu ministru (desno stoji), ki je obtožen neplačevanja davkov in drugih nerednosti. Na levi spredaj senator Fletcher, predsednik preiskovalne komisije, poleg njega poročevalec senator Pecora

Prihod sv. Duha

Po starem lesorezu slavnega slikarja Albrechta Dürerja

Led v gospodinjstvu

Kako ravnati z njim, da nam koristi

Led je v vročih mesecih skoraj neobhodno potreben ali vsaj praktičen pomagač gospodinje, ki lahko prepreči, da se ji živila v vročini ne pokvarijo. Treba pa ga je uporabljati pametno, kajti drugače nam ne samo nič ne koristi, temveč utegne celo škodovati.

Marsikatera gospodinja skuša poleti hraniti maslo n. pr. tako, da ga enostavno položi v led s tem doseže to, da postane maslo trdo in neokusno. Živil sploh ni treba polagati na led, ker ne gre za to, da jim damo nizko temperaturo ledenega kosa, ki je človeškemu želodcu neprimerna, temveč samo hladno temperaturo nekoliko stopinj nad ničlo.

Led v hladilnici ima ta namen, da ji s svojim topljenjem odjemale toploto. Hladilnica mora biti torej navzven trdno zaprta, da zunanja temperatura ne more vanjo. V hladilnici sami naj stoji led čim višje, živila in pripravljene jedi pa pod njimi. Zakaj mora biti tako, bomo hitro razumeli, če pomislimo, da se toplejši zrak, ki puhti od živil, v višini ob ledu ohladi in pade nato hladnejši proti tlom. Ko se ob živilih znova segreje, se dvigne zopet v višino, spet ohladi itd. Gospodinje, ki mislijo, da delajo posebno pametno, če polaga-

jo led nizko ali ob stran, jedi pa višje, ravnajo torej baš nespametno, ker led v tem primeru ne more imeti pravega učinka.

Led, s katerim si hladimo pijače, zlasti če ga polagamo naravnost vanje, mora biti na vsak način iz čiste pitne ali destilirane vode. Naravni led iz potokov, rek, mlak itd. vsebuje namreč pogostoma bakterije, ki povzročajo vsakovrstne bolezni. Umetni led je v splošnem zdravstveno neoporečen, vsekakor pa moramo paziti, da nam pijač ne shladi tako, da bi zaradi tega trpel želodec, črevesje in ves organizem. Pijača, ki je v ustih premrzla, bo gotovo škodovala želodcu. Mnogi ljudje imajo grdo navado, da si poleti polagajo na glavo vrečice z ledom. To jih trenutno ohladi — a je nevarno, ker je temperaturna razlika med ohlajenim delom telesa in drugimi telesnimi deli prevelika in povsem podobna stanju, ki ga poznamo pri lokalnih vnetjih. Tu nam vrečice z ledom utegnejo koristiti, ker izenačujejo temperaturo vnetega dela telesa na temperaturo ostalega organizma, za zdravega človeka pa je takšno postopanje nesmiselno, ker ne izenačuje telesne temperature, temveč jo dela siloma različno, kar je istovetno z izzivanjem umetnega bolezenskega stanja.

Nov tekstilni material

Lasteks, produkt iz gumaste raztopine

Pred nedavnim se je posrečilo ameriške mu kemiku inž. Percyju Adamsonu izdelati iz posebne gumaste raztopine novovrstne gumaste niti okroglega prereza, poljubne dolžine in tako tanke, da tehtajo komaj 30 km takšne niti 1 kilogram.

Ta tekstilni material, ki mu je izumitelj nadel ime »Calteks«, ima velike prednosti pred dosedanjimi gumastimi nitmi pravokotnega prereza in maksimalne dolžine 100 metrov. Pred vsem je silovito elastičen in ne izgubi te elastičnosti niti po dolgi ali neprimerni hranitvi, niti po opetovanem pranju in kuhanju, po vplivu močnih alka-

ličnih raztopin ali bencinu, po čistem sušenju ali likanju.

Svojo obliko ohrani navzlic najrazličnejšim fizikalnim in kemičnim vplivom, da se sam zase ali v kombinaciji z drugimi tekstilnimi materiali barvati, ne da bi izgubil to barvo ali svoje lastnosti. Tkiva iz lasteks-a sestojijo bodisi iz lasteks-a samega ali iz kombinacij z drugimi nitmi, na primer bombaževimi, volnenimi, svilinimi itd. Izdelati se dajo ta tkiva tako, da so elastična na obe strani, kar je, n. pr. za sportna oblačila, dostikrat velike važnosti. Lasteksne niti pa so uporabne med drugim tudi za izdelavo čipk.

Mafija v Argentini

V njeni domovini Siciliji so mafijo menda dokončno iztrebili, toda številni Italijani, ki se izseljujejo v Južno Ameriko, so jo presadili v Argentino. Mafija je postala v tej deželi tako nevarna, da razpravlja argentinski parlament o zopetni uvedbi smrtnih kazni.

V novih okoliščinah deluje italijanska zločinska organizacija povsem po starih metodah. Soferji, sprevedniki, krošnjariji in vratarji so njeni zaupniki, ki obveščajo voditelje o vsem, kar se dogaja. Bogatini dobivajo vsak dan izsiljevalna pisma in če jih ne upoštevajo, preide mafija k »energičnejšim ukrepom«. V prvih mesecih tega leta je mafija ugrabila že več nego tucat oseb in jih izpustila šele za visoko odkupnino. Toda odkupnina ne zadostuje vedno. Pred nekoliko meseci so mafioti odvedli sina milijonarja Ayerza iz Cordobe. Družina jim je na zahtevo izročila poldrub milijon dinarjev, toda mladeniča niso vrnili. Zločinci so ga brčkone umorili. Pred nedavnim so odvedli bogatega trgovca Blanca. Ker jim rodbina ni hotela poslati okrog četr milijona dinarjev, so ga umorili in njegovo truplo so našli nekoliko tednov pozneje. Neki ženski, ki je zadela visok dobiček v loteriji, je mafija grozila toliko časa, dokler ji ni ženska izročila del dobitka. Argentinska policija vneto zasleduje zločinsko tolpo, a navzlic njenemu trudu ni videti, da bi se nadioga manjšala. Postaja celo vsak dan hujska.

75 m visoki Ljening

Komisija za gradbo palače sovjetov v Moskvi je sprejela načrt arhitekta Jofanova. Palača bo izdelana v modernem slogu, a na njenem vrhu bo stal 75 m visok Ljeningov kip.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Drzni vlomilci

V češkoslovaški javnosti je zbudil precejšnjo pozornost drzen vlom, ki so ga izvršili neznani storilci v prostore — policijskega komisariata v Chrudimu. Vdrli so vanje skozi okno na dvorišču in so navrtali blagajno, iz katere so odnesli skoraj 4000 Kč. Opazili so jih šele tedaj, ko so odhajali — a prijeli niso mogli nobenega.

Anekdota

»Gospod doktor, prosim, dajte mi kakšno sredstvo proti smrtnanju.«
»Nu, kaj smrčite tako močno?«
»Pa še kako! Tako, da se sam zbudim zaradi tega!«
»Nu, potem pa pojdite v drugo sobo spat!«

Vsak dan ena

»Še dva obroka morava plačati babici — potem bo otrok popolnoma naš!«

Sterilizacija z injekcijami

Odkritje ameriškega ginekologa

Znanstveni svet se je že dolgo trudil, da bi našel primerno metodo, ki bi brez operacije in brez vsake škode za določen čas, torej ne za trajno, onemogočila spočetje. Znanosti gre pri tem seveda za primere, v katerih bi bilo za žensko nevarno, če bi zanosila, n. pr. če je tuberkulozna ali kakšno drugo bolna. Metoda za trajno odpravo plodovitosti je sicer mnogo, a nobena med temi ni priporočljiva, kajti zgodi se lahko, da bi si žena po ozdravitvi pozneje zaželela otroka, a radikalna sterilizacija ji je to za vselej preprečila. Tudi številni načini, po katerih naj bi sterilizacija trajala samo nekaj časa, se niso obnesli. Ostali so v štadiju živalskih poskusov in se iz tega ali onega razloga niso udomačili.

Tem, važnejša je tedaj vest, da je ameriški ginekolog prof. Baskin iz Denverja v Koloradu odkril preprost način sterilizacije z injekcijami, ki učinkujejo celo leto. Takšna injekcija imunizira ženski organizem zoper moško seme, ki ga uniči v kratkem času. Učinek injekcije se da zasledovati s preprostim krvnim poskusom. Do čim živi seme v normalni krvi kakšnih šest ur, se v imunizirani ženski krvi kemično razkroji že v 15 do 75 minutah, svojo plodilno sposobnost pa izgubi še dosti prej. S krvnim poskusom je mogoče tudi

Posetniki velesejma!

Ugodna prilika za nabavo oblačil, ter angleškega in češkega blaga v velesejmskih dnevh, bo pri renomirani trgovini DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3.

Razstava v paviljonu H 317

Naš turizem

BANJA LUKA
redičke turizma
banovine. Mesto
ne flog, godovi,
oređorev in parkov
an Vrhasa. Mnogo
antalskih starb. Dia-
Herhadija je iz 17.
stja poleg velikega
lja manjša dijamli
na polno ozemlje
obiljeje. Banski
i so sređišča. Okrog
rth se intenzivno
lja evropski del me-
Muzel, gledališče.
kopi. Isti vrelci, žvep-
ne vilne vode. Avto-
e proze na morje,
dajce, Bosansko Dn-
Dervento, Teslić,
je, Petrovar, Bosan-
Gradiško. Mestni av-
sni promet.

JAJCE
nimivja prirodna le-
na jakestem breču
podopadni Plive v r-
ne visine 20 m.
Mnogoštevilni go-
ski ostanki prekli-
burni atrakcija
kraja. Katkombe,
kavski dijamli, v
svolih prirodnih
h slovitja Jezero
ddaljeno 10 km. Je-
slori zaradi ve-
zaroda postvi. Na
u je banovinski
za turist. Zeleni-
je, Zelezniki vre-
Sarajevo.

END HOTEL ima 37
in 52 postelje.

SARAJEVO
del Trebevnik od
strani obdane v
mi. Mesto polno
h orient. stavb,
ija Baš - čaršija
ija na prvi v-
vašja. Na 100
ih dijamli daje po-
no čarobnost mestu,
e polno zelenja in
ia. Sarajevo je si-
evropsko sgrajeno
o s nad 70.000 gra-
Med imenitni
stavbami so
posvetovalnica,
na banka, pošta,
na palača, gledali-
čevica, manjša
aj na Balkanu, elek-
a in plinarina; div-
rejavni itd. Tudi
jeplejšem letnem
ni noči. Najlepši
arhitekti na Pale. Ro-

manjlo, Bjelajnica, K1
ojak, Autobusne rze
ze na vse strani.

SKOPLJE
Gospodarsko - kultu-
no - prometno in turis-
tično središče. Vadar-
ske banovine. Vozel rve
potov. Cerkev sv. Spa-
za z znamenitimi les-
je. Moseja sultana Mu-
re, Ina-Bega, Mure,
Južne Srbije. Kopis
fresk od 12. do 16. sto-
letja. Prehodna točka za
zanimive izlete v samo-
stane: Nerezi, Sv. Niko-
la, Majur, Manastir
Matej, Matko in sv.
Andrej, kakor tudi na
Ljuboten in Šar-plani-
no. Tudi v samem mestu
je polno starih zani-
vilih in spomenikov.

HOTEL BRISTOL
in SPLENDID, moderna
komfort, odlična hra-
na.

OHRID
Prastaro mesto ob
Ohriskem jezeru, ki
nikdar ne zavrne. Nad-
morska višina 639 m.
Ustava, cerkve, jezera,
in pozimi. V mestu so
stara trdnjava, pokle-
sv. Klementa, sv. Sofije
in sv. Jovana, v bližini
ba znana samostana Sv.
Nauma, Zvezdica, v
lelastno prirodno okoli-
co. Primerno za spor-
t, zlasti za veslanje, pla-
vanje in ribolov. Struga
in ženski samostan Ka-
kajlija, v bližini. Pejsa-
zi in drugo zelo zanimi-
vo za fotoamatere.

HOTELA
»SRBSKI KRALJ« in
»VELIKA SRBIJA«
imata 50 lepo ureje-
nenih sob.

MITOVIĆ
Prehodna točka za
leto na Perister in Kaj-
makalan, staro lepo me-
stio s posebno zanimi-
vo, raskošno cerkvijo sv.
Dimitra, v bližini, na
Dragoru in ulice na-
okrog so polne majhnih
zanimivih prodajaln.
Na javnih jezi se zido-
va, v mestu, kjer ne
prodajajo tujci, v
starin in krasnih vzre-
lin itd.

HOTEL JETIC, najmo-
dernejše urejeno, lepo
sobe, zbirnice, cene,
ka, odlična hrana,
lejšnje blagovne

čuti ta okus na ostrih ovinkih, ki so tako čudno enostavni, ozki in brez vsakega občestnega kamna. Toda ti šoferji Jugos imajo živce kot žica in roke kot stroje;

dran!

živi, mondani Crkvenici, razkošno
ostri ob morja tu okrašeni z zelenimi
belimi črtami obalnih promenad in
poščeno plažo. S plaže doni godba
kor pisan: okolišne cvetlice izgledajo
jej razprti solnčniki. Plaža je torišče
ja, smeha, igre in sporta. Vas dan in
v noč je tu najživnejše vrvenje in
zaletopajo gotovo vsa Evropa. Po obali
stajajo držejo avtomobili iz Crkvenice v
ter se stavljajo pod teraso Rokana.
o zelena obala Seč, mehka plaža in
kopalnice vrvi od zagorelih gostov, ki
kopi obilico razvedrila na obali in na
u. Lična jadrnice krožijo iz Seč do
penice ali iz Seč na otok Krk pod pre-
inepevani Vrtnik, ki ima tudi svoje
išče in svoj park. Parobrodne in avto-
proge vežejo Seč z Novim - Vino-
na, ki leži ob izhodu zelenega Vinodol-
zdeljen na dva dela. Stari del je zgo-
krog bele katedralne in na zidovju
opanekega grada, novi del pa na dru-
nari poleg kopalnice ves v zelenilu z
ni lepil vil in hotelov. To je elitno
išče. Na obalni promenadi vidimo sku-
najodličnejših goslov, jadrnice pa obra-
vovoja bela jadra proti otoku San Mari-
u, katerega je mična kapela, v katero se
zatekajo dekleta. Po nourni vožaji
meniti obali se približa Senj, nekda-
bor junaških uskokov s silnim in vi-
Nehajgradom. Mnoge palače starih
ijev, številni zgodovinski spomeniki,
živahnim kopalščem stara mornarska
celota cerkv, vse to tvori zanimivo in
celoto. Tu se začnejo goratašeni Va-
ki ima pod seboj troje mirnih in
nik kopalšč: Sv. Juraj, Jablanac in
bag. Ta kopalšča obdaja veličastna
da, ki nudi zlasti poleti najboljši od-
neštevne užitke na kopnem in na
Velika prednost teh kopalšč so poleg
ja in sporta tudi prilike za lov ter za
uske in druge izleze na vse strani.
je tudi to, da je tu vse poceni.

Gostilničarska pivovarna d. d. Laško

V jeseni leta 1929 so se začela predpripravna dela za to veliko podjetje, ki stoji danes pred dovršitvijo. Slučajni pogovor tega leta spomladi je bil vzrok, da se je konstituiral ožji odbor štirih članov, ki je izvršil prva organizatorična dela na podlagi med tem časom pridobljenega generalnega projekta. Prvi koraki v javnost so bili toplo pozdravljeni in žeja pivcev po proslavljenem Laškem pivu, podprta z željo naših zavednih gostilničarjev po osamosvojitvi, sta bili pivovarni ob njenem rojstvu krstni botri. Ideja ustanovitve delniške družbe, obstoječe v glavnem iz gostilničarjev, je bila nad vse srečna. Ob njej se je že razbil in se bo tudi za bodoče onemogočil vsak poizkus škodovati bodisi s pridobivanjem gostiln, bodisi z dumpingom. Sicer pa bi bil zadnji dvorezni meč, ki bi škodoval neprimerno več provokatorju kot »Gostilničarski«, ker ta, najmoderneje urejena, bo proizvajala mnogo ceneje od drugih pivovaren in delala z dobičkom še takrat, ko bodo delali drugi že z izgubo. Mnogo organizatorskega dela in veliko naporov je bilo potreba do časa ustanovnega občnega zbora, ki se je vršil v Laškem dne 16. junija 1931 in na katerem je bilo enoglasno sklenjeno, da se delniška družba konstituirata v svrhu postavitve pivovarne, s sladarno in

strojev, so se dotedanje skrbi še povečale. Tri tedne nepretrgoma so n. pr. trajala pogajanja z zastopniki raznih strojnih tovarn. Za vsak posamezni strojni del, tako rekoč za vsak vijak je bilo vse preudarjeno in

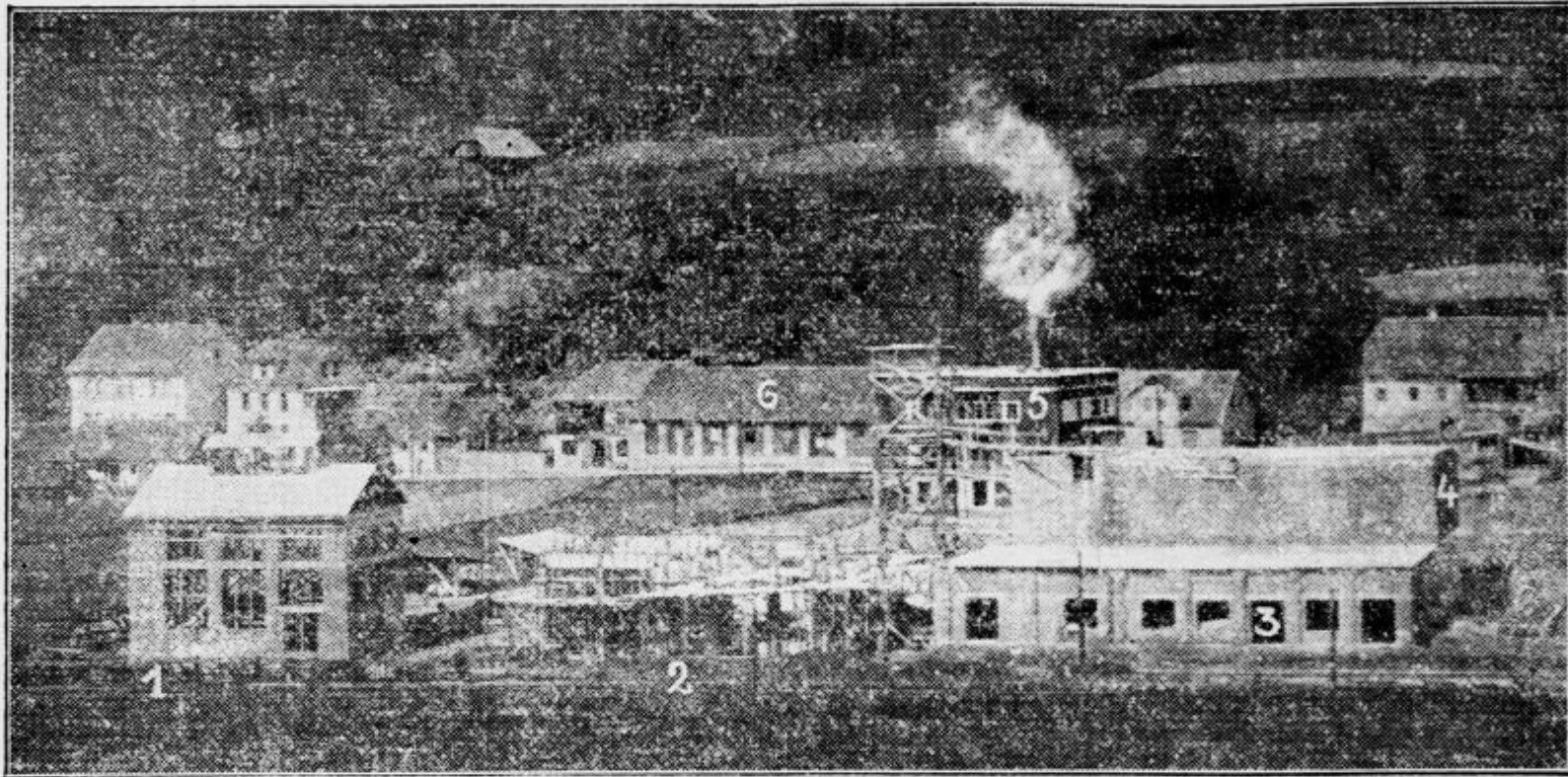
lastni sodarni predelanih v posodo čez polovico. Prav tako se je tekom zime in letošnje pomladi postavila kompletna kvasarna, ki je bila te dneve oblastveno kolavdirana in pričinja z obratovanjem.

rih kleti je s predkletjo 22 m dolga in 7 m široka. Spodnje kleti so čez 8 m, zgornje čez 5 m visoke. Železobetonski stropi 1 m debeli imajo nosilno zmožnost za 3000 kg na vsak svoj kvadratni meter. Masivno

100 kg izdelanega blaga. Pogon kvasarne je deloma ročni, deloma elektromotorni.

Sodarna zaposluje trenutno 13 sodarjev in enega sodarskega mojstra. Izdeluje tedensko 100 do 150 posod. Do zdaj je izdelala domalega 4000 sodov v vrednosti čez pol milijona dinarjev. Njene stroje pogonjajo elektromotorji, parilna naprava deluje zelo ekonomično.

Pisarna pivovarne zaposluje knjigovodjo in skladiščnika, ki obenem nadzoruje v lastni režiji izvrševana dela. Dokončanje zidarskih del bo porabilo še približno dva meseca, montaža strojev približno nadaljnje tri mesece. Upravni svet pivovarne trdno upa, da se mu posreči vzlic vsej krizi in vzlic izvestni agitaciji dobiti od delničarjev toliko sredstev, da se bo pivovarna z uspehom v kratkem dogradila. Čeprav je neko število delničarjev v stiski in jih je nekaj tudi nasedlo agitaciji, je po dosedanjih vplačilih vendar upravičeno upanje, da bo zmagala stanovska zavest in pa spoznanje, da je delniška glavica zelo dobro naložena. Znatna večina delničarjev se svojih dolžnosti tudi zaveda in je svoje obveze izpolnila ali pa jih izpolnjuje. Pri onih pa, ki poslušajo in kaj dajo na prišepetavanja, in ki doslej niso pokazali zadovoljnosti in dobre volje, marveč so se uvrstili

premotreno, dokler se ni sklenilo z najbolj ugodnim ponudnikom. Prvo brnsko tovarno strojev, na Češkoslovaškem. Takrat se je tudi uveljavil radi teh strojnih naprav angažirani strokovnjak-pivovaritelj, ki ga je moral imeti projektant kot posvetovalca brezpogojno na razpolago, ako je hotel neodvisno sklepa-

Hitro dovršenje tovarniških poslopj v letošnji pomladi je preprečila na žalost indolenca nekaterih delničarjev, ki svoje obveze niso držali in s tem odtegnili pivovarni sredstva, ki jih za uspešno in hitro dovršitev neobhodno potrebuje. Če bi tega ne bilo, bi bile zgradbe že davno gotove, stroji, ki na Češkem v večjem delu izgotovljeni čakajo odprave, instalirani in podjetje najbrž v teku. Vzlic temu tudi zdaj, kakor je, pivovarna vidno raste in vpliva že danes z mogočnim vtiškom. Ob popolnoma gotovem dvotirnem, čez 300 m dolgem priključku južne železnice stoji neposredno pri trgu in kolodvoru Laškega s svojo glavno fronto (glej panoramo) od leve na desno: 1.) kotlovnica, poleg katere se bo v kratkem dvignil 35 m visok dimnik, 2.) strojnica z varilnico v železobetonski konstrukciji (še nedovršeno), 3.) gotovo manipulacijsko poslopje in 4.) gotov blok modernih kleti. Za to glavno fronto je razvidno 5.) upravno poslopje s kvasarno v suterenskih prostorih, za njim čez cesto se kadi iz dimnika sodarne s 6.) skladiščem dog in sodov.

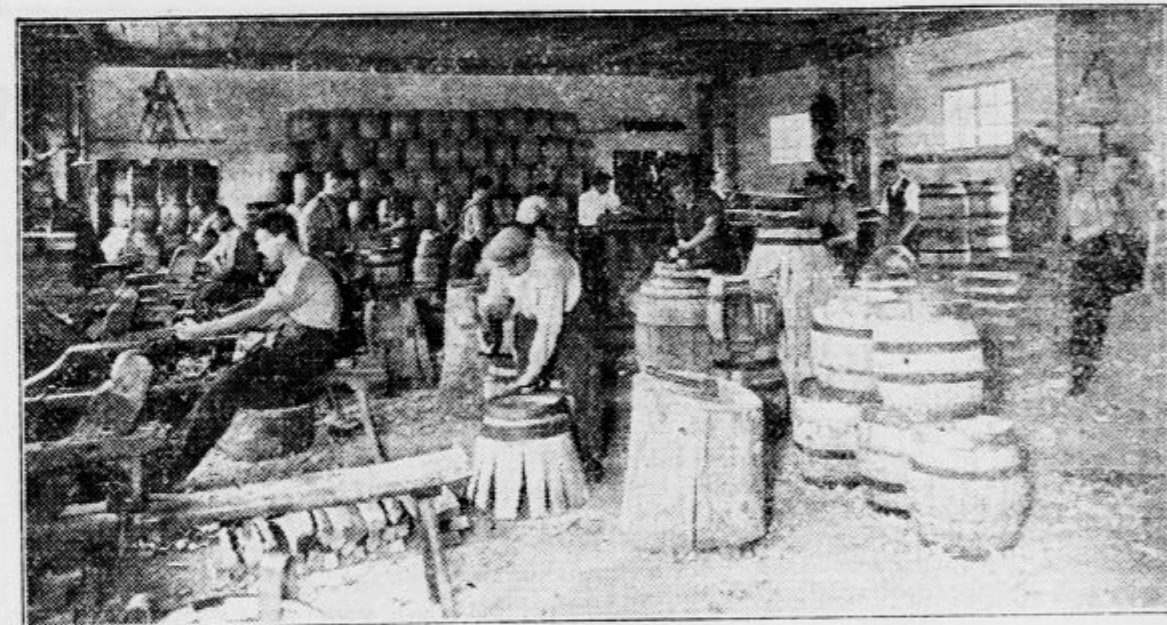
Kotlovnica je v surovem stanju gotova in ima toliko prostora, da bo zadostovala tudi za drugi kotel, ki ga bo potrebovala za 100% povečana pivovarna pozneje.

Strojnica z varilnico je betonirana do svoje polovice, in sicer 8 m

zidovje je kombinirano iz betona, navadne in votle opeke, z asfaltno, zračno in žilindrovo izolacijo. Poleg tega bo znotraj obloženo z 8 cm debelo plutovinasto oblogo.

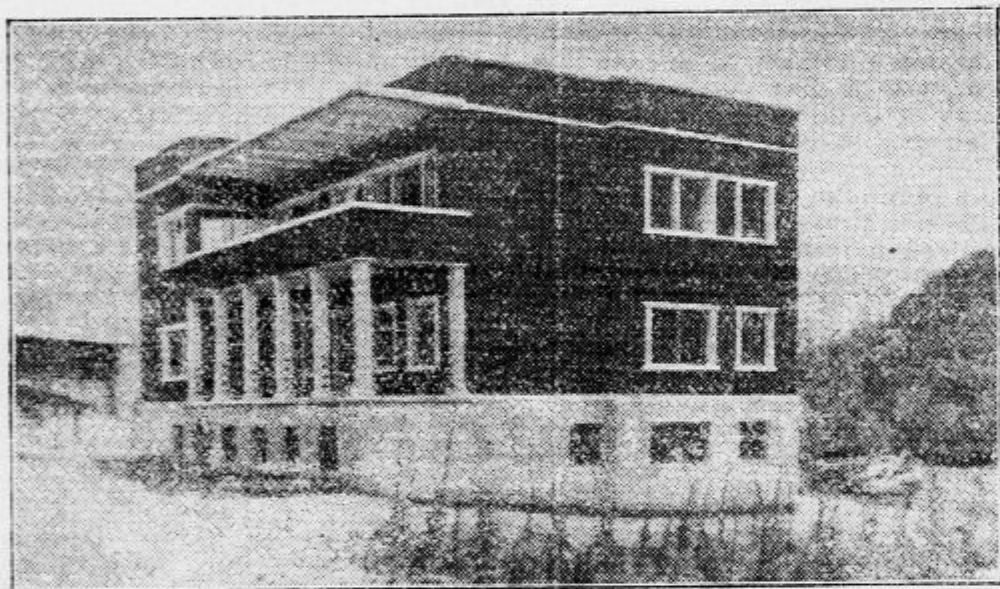
Vsa poslopja, izvzemši kotlarne, imajo ravne železobetonske strehe.

Upravno poslopje, katerega postavitev je bila predpogoj nadaljne-

ga zidanja, zavzema približno 300 kvadratnih metrov tlorisne površine in vsebuje: v suterenu kvasarno, v pritličju pisarno, v nadstropju stanovanje za pivovaritelja in knjigovodjo. S tem, da se je postavilo najprej upravno poslopje, se je prihranil drag provizorij, ki bi bil potreben za stavbeno pisarno in povrh je dobila pivovarna lastno streho, nahajajočo se tik tovarniških zgradb, katerih izvršitev se je mogla na ta

med zanikneže, se bo moral odbor na svoje obžalovanje poslužiti pravnih sredstev, in je dolžan to storiti že iz ozira na interese večine zvestih delničarjev, ki so svoje dolžnosti izpolnili in ki s polnim pravom zahtevajo, da se z obratom čimprej prične. Saj so svoj denar naložili v delnice v pričakovanju, da bo podjetje uspevalo s sodelovanjem vseh delničarjev ter se primerno obrestovalo in prinašalo dividendo. Ali naj pravočasni plačniki sedaj trpijo radi onih, ki bi bili svojo dolžnost ravno tako morali in mogli izpolniti, pa se z raznimi izgovori branijo! Naj se opirajo ti izgovori na razna hujskarenja ali na nezavednost in nezaupanje, eno se mora jasno povedati: pivovarna ne preganja s tožbo nobenega delničarja, ki je svojo obvezo do nje priznal, in ki se je v količinskih sodelovanjih oblikoval, da bo svoji dolžnosti v doglednem času zadostil. Pri tem upravni svet v polni meri upošteva sedanjo krizo, gmotno stanje podpisnikov in upošteva tudi vse one primere, kjer delničar pokaže vsaj nekaj dobre volje. Če se je morala doslej v več primerih poslužiti pivovarna pravne poti, je to storila na zahtevo večine delničarjev in po svoji dolžnosti in šele potem, ko je bilo vse prigovarjanje in opominjanje brezuspešno. To je gotovo in velja tako za prijatelje kakor zamudnike in za nasprotnike: Pivovarna bo postavljena in bo obratovala v ponos gostilničarskega stanu, v korist svojih delničarjev in tudi konsumentov.

kvasarno skupaj. Celo leto je potem trajalo prizadevanje za pridobitev koncesij. Poleg tega so se vršile druge predpriprave, obstoječe iz nakupa zemljišč, stavbe pomožnih poslopj, izdelave projektov tvornice in studija njih variant. Veliko poglavje zase je bilo projektiranje industrijskega tira, brez katerega pivovarna ne bi mogla izhajati. Po prvih komisijah je zgledalo stanje brezupno, ker je Beograd zahteval za tir posebni most čez Savinjo, kateri bi veljal sam težke milijone. Tudi druga, poznejša varianta Beograjske generalne direkcije, je bila nesprejemljiva, ker je zahtevala posebno postajo pri pivovarni s celo signalno opremo, kar bi bilo veljalo tudi čez milijon dinarjev. Končno se je vendar dosegel pristanek na predlog projektanta, po katerem preko 300 m dolgi industrijski tir ne stane več kot kakih 150.000 dinarjev. Vodilna misel vseh prizadevanj je bila, postaviti najpopolnejše podjetje za najmanjši denar. In če se je v letu 1930 na raznih sestankih in shodih predvidevalo od neinformiranih poedincev bajna delniška glavica od 40 do 70 milijonov, če so še na ustanovnem občnem zboru bile velike debate o tem, da je predlaganih 15 milijonov pol premalo, se je posrečilo iziti z 10 milijoni dinarjev, na kateri znesek je izredni občni zbor 21. junija 1932 delniško glavico znižal. Ko je po velikih naporih 17. maja, odnosno 13. septembra 1932 pivovarna dobila še zaprosene koncesije za kvasarno in industrijski tir in je 21. junija 1932 sklicani izredni občni zbor odobril oddaje zgradb in

ti o predlogih raznih specialistov in strojnih tovarn.

Obenem se je tudi pričelo graditi s polno paro. Nad sto delavcev se je zaposlilo pri obsežni kanalizaciji vsega pivovarniškega kompleksa, ki je položena 3 do 4 m globoko pod terenom in odvaja vse odpadne vode po zbiralnem rovu v Savinjo, da bi vzporedno z njo zbetonirali do osem metrov globoke temelje za tovarniška poslopja. Poznejša jesen je že videla stotine pridnih rok pri ustvarjanju zgornjih delov stavb.

tako da je bil do zime spravljen večji del poslopj pod streho in le še približno ena šestina njih tlorisne površine čaka dovršitve.

Poleg strojev in stavb je bilo treba misliti tudi na posodo, ki reprezentira pri pivovarni milijonsko vrednost. V tem pravcu se je posrečil ugoden nakup dog, ki zadostujejo za izdelavo cca. 7000 sodov raznih velikosti. Teh dog je do zdaj v

pod in 6 m nad terenom ter z manipulacijskem poslopjem, ki je popolnoma dozidano, zavzema 60 m dolžine in 15 m širine.

Kletni blok ima tlorisne površine cca 500 m² in se deli v dve nadstropji; spodnji del vsebuje dvojne ogromnih kleti za aluminijeve tanke, v katerih bo pivo zorelo, zgornji ima prav tako dvojne kleti za je-klene kvasilne kadi. Vsaka teh štiri-

način prav ekonomično izpeljati. Poslopje samo je bilo postavljeno nad vse ugodno, kvadratni meter nadstropja stane komaj 480 Din, na zunan pa je ena najbližnjih zgradb Laškega.

S slike razvidne kadi so del kvasarne in služijo za množenje kvasnic. Pri kontinuelnem obratu pride na vsako kad in 24 ur približno

SELCE

na morju.

Najcenejše in najboljše bivanje v kopališčnem hotelu »Rokane« na spodu kopališča. 6038

PLINSKE NAPRAVE

P. n. občinstvu osobito hišnim posestnikom odnosno stavbenikom vjudno javljam, da imam kot prvi in edini v naši banovini pravico in obrtno pooblaščenje, da smem izvrševati, popravljati in napravljati sam vse potrebne plinske naprave in vode bodisi za kopalnice, kuhinje, ogrevalnice in sploh vse tozadavne hišnogospodarske in industrijske naprave v vsaki pogodni izmeri.

Kot prvi tovrstni domač aprobiran strokovnjak se priporočam vsem zainteresiranim.

NOVAK PETER, Ljubljana

Izprašan mojster za vse plinske napeljave Gregorčičeva ul. 11 in Gradišče 12. 7196

Specijalni entel oblik, azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejša delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana poleg hotela Strudel.

Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj, entlanje, izdelovanje gumbic. Vse od najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cena. 79

SPEDICIJA:

MAKS KOSCHIER V CELJU

nima s priobčenim oglašom: prodaja spedijskega podjetja Fa. Ferd. Pelle v Celju pobene zveze. Podpisana tvrdka posluje za p. n. stranke nemoteno dalje.

7235

MAKS KOSCHIER.

POSLUŠAJTE

VAŠEGA ZOBARJA

kačar vam priporoča, da posvetite posebno pozornost zobni sklenini. Vsaka pasta ne varje tako vaše zobne sklenine kakor dela to:

MANJŠA TUBA DIN 7.- VEČJA TUBA DIN. 12.-

SEDAJ V NOVI BELI TUBI

Za izpiranje ust
DIANA francosko vinsko žganje

Uresničite svoje želje:

Astrol
ZAGREBSKA TOVARNA ČEVLJEV D.D.

NARODNI MAGACIN

SPLOŠNA TEKSTILNA D.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 17

Naše cene za časa velesejma so:

Kotenina 75 cm široka	Din 6.—	Creppe de Chine	Din 42.—
Sifon 80 cm širok	» 7.—	Creppe georgette	» 42.—
Platno za rjuhe 150 cm šir.	» 18.50	Creppe Marocain	» 52.—
Platno za kapne 185 cm šir.	» 30.—	Eponge svila	» 42.—
Poi delene	» 8.—	Volnen Georgette 150 cm	» 56.—
Etamine 100 cm širok	» 17.—	Volnen rips 100 cm	» 40.—
Česka svila, 100 cm široka	» 20.—	Stof za moške obleke	» 52.—
Toledo Pique	» 27.—	Česki kamgarn za moške obleke	» 95.—
Criquette	» 30.—	Angleško blago za moške obleke	Din 200.—
Frote vzorčast	» 22.50	Preproge (tekači) 90 cm šir.	» 24.—
Stof za damske obleke 130 cm	» 29.—	Preproge Bouchle	» 35.—

Vse vrste moške in otroške konfekcije.

7259

TRGOVCI SO NAM VZGLED

Kako se da brez škode za napredek štediti. Reklama na stenskih in drugih tiskovinah izginja, ker nima stika z občinstvom. »Jutrovi« oglaš pa so od čitateljev naročeni in kupljeni in so zato stalna in najboljša vez med trgovcem in odjemalcem.

„JU = HU“

Novo veselje smo pripravili!
ZA ODRASLE IN MLADINO.

Najnovejša športna in prometna pridobitev so:

„JU = HU“

koloteki z gumijevimi obročki na 3 kolesih. Zakonom zaščiten, soliden izdelek in poceni. Uporabljajo se na vseh cestah tudi v strmini, slično kakor drsalke na ledu.

Tovarniška zaloga za Jugoslavijo:

FR. KOSTANJSEK, CELJE

Oglejte si to izredno novost na ljubljanskem velesejmu v paviljonu J 665.

Sprejmejo se agilni in dobri zastopniki galanterijske stroke za vse banovine. 7191

U. F. NOGAVICE

svilene, flor, kratke in pavolnate, rokavice za gospode, dame in otroke, maje za deco, velike in telovadne, samoveznice, regati, mašence in ovratnike priporočamo najceneje

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA, Pred škofijo 15

VELIKE GALOPNE IN KASAŠKE DIRKE

za binkošti 4. in 5. junija ob 1/23. uri na vojaškem vežbališču pri Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. Tekmovali bodo najboljši plemenski konji.

SKUPNE NAGRADE Din 50.000.—.

POZOR!

Restavracija hotela „Metropol“ (Miklič)

Prispela nam je večja količina prvovrstnih vin in znižamo z današnjim dnem cene sledeče: Namizno belo in črno 8.— Din, belo bizelj-sko in prvovrsten cvček 10.— Din, Pikertan 12.— Din za liter. Vse samo prvovrstno blago. Prepričajte se in čudili se boste dobri kva-liteti in nizkim cenam! V kavarni in prireditveni dvorani pod ka-varno vino 2 Din pri litru dražje. Dnevno prenos radio sporeda v restavraciji in na vrtu. 7218

POZOR!

RADIO-AKTIVNO TERMALNO KOPALIŠČE OGLJIKOVE KISLINE

RIMSKÉ TOPLICE DRAVSKA BANOVINA

Penzijske cene: v glavni sezoni: Din 70.— dnevno.

INDEKACIJE: Revmatismus, shiase, ženske bolezn. pomajkanje teka, nervoznost, ar-troziklerosa itd. Pavšalna kura pred in po sezoni za vsake 10 dni 600 dinarjev. 127

POZOR!

7216

POZOR!

ČEVLJARJI, SEDLARJI in KMETJE.

Velika zaloga usnja, konkurenčno nizke cene! Kopita par Din 15.—. Vse vrste konjske opreme, jermena, torbic, aktovk i. t. d. i. t. d. Pridite gotovo, boste še prišli k meni!

FRANC JENKO, Medvode

sedlar, trgovec z usnjem in čevljarскими potrebščinami

DEKLIŠKI INTERNAT

VESNA

V MARIBORU

sprejema učenke vseh srednjih šol. Pomoč pri učenju in skrbno nadzorstvo. 7232

Natančnejše informacije daje ravnateljstvo »Vesne«.

Praktična novost

za tla, stene, mize in izložbo

Din 3-75 po metru

ZAHTEVAJTE PRI VAŠEM TRGOVCU

JUGOLEUM

Sifon
20% popusta
za časa Velesejma počenši od 1. do 15. lu-nja damo pri vseh nakupih v gotovini
v veliki izbiri
A. & E. Skaberne
Ljubljana
Medni trg Mes. 10
Pravnikar
dospeli
najnovejši vzorci
Cefir, za srajce!

James Oliver Curwood:

Hči divjine

Roman

Iz mrke volje, ki se je bil pogreznil vanjo, je Davida mahoma zdramilo globoko, srdito renčanje. Zavil je bil okoli mlade balzamne jelke, ki mu je stala na poti kakor sedem čevljev visoka pošast, in zagledal pred seboj zver, ki je ždela ob znožju debele smreke. Bil je pes. Žival, priklenjena k drevesu, je bila komaj štiri ali pet korakov od njega. Nenadno zanimanje je obšlo Davida in začudil se je, zakaj je pes priklenjen na tem samotnem kraju, več ko sto vatlov od koč. Bil je večji od drugih psov, in ko je tako ždel ob znožju svojega drevesa in so se mu slonovinski zobje bleščali izpod privzdignjenih ustnic, je bil podoben velikemu volku. Pri drugih psih je David opazil ob bližanju človeškega bitja nekakšno lakomno razburjenje, požrešno zahtevanje hrane, trzanje z verigo in znake cvilečega, renčavega tovarištva. Tu ni videl ničesar podobnega. Velika, volku podobna zver ob znožju drevesa ni dala po prvem renčanju več glasu od sebe, niti se ni ganila. A vendar je bila videti sleherna mišica njenega telesa napeta v pripravljenosti za skok, in njeni bleščeči zobje so grozili. Pes je bil divji in vendar plah; pripravljen, da skoči, obenem pa prestrašen. Tak je bil kakor preganjana, izmučena stvar, ki se nima več kam umakniti zasledovalcem. In zdajci je David opazil, da je imel samo eno oko. Bilo je zalito s krvjo, budno in uprto vanj kakor ognjena krogla. Veki drugega očesa sta bili zaprti in zatekli; prav nad mestom, kjer bi moralo biti, je bila velika bunka. Videl je tudi, da so bile ustnice tega psa raztrgane in krvave. Sneg okoli njega je bil krvav; in ko je velika zver nenadoma hripavo zakašljala, kakor da bi bila pogoltnila ostro ribjo kost, ji je prišla iz gobca nova kri in pordečila sneg med njenimi prednjimi šapami. Ena teh šap je bila zavita; očitno je bila zlomljena.

»Siromak!« je glasno rekel David.

Sedel je na brezov hloh, šest čevljev od konca verige, in se strmo zagledal v edino oko velikega psa.

»Siromak!« je ponovil čez nekaj trenutkov.

Pes Bari ga ni razumel. Čudno se mu je zdelo, da ta človek ni imel gorjače v rokah. Bari je bil vajen gorjača. Kakor daleč nazaj mu je segal spomin, je bila gorjača vrhovni zakon v njegovem življenju. Gorjača mu je bila zaprla oko. Gorjača mu je bila izbila zob in raztrgala ustnice; gorjača ga je bila mlatila po rebrih, tako da mu je zdaj kri silila v grlo, ga dušila in mu kapljala iz ust. A tale mož ni imel gorjače in je bil videti prijazen.

»Siromak!« je v tretje rekel David.

Nato je dodal z zamolklim, ogorčenim glasom:

»Kaj, za Boga, je Thoreau delal s teboj?«

Nekaj bolestonega je bilo v pogledu na to zbitu, krvavečo, pomoljeno stvar, ki je ždela ob drevesu in pokrivala sneg s svojim krvavim izmečkom. David, ki je imel pse rad, se jih ni bal; zato je pozabil svarilo očeta Rolanda, vstal s svojega debela in krenil proti psu. Tam, kjer je obstal in se zagledal vanj, bi bil Bari že lahko dosegel njegovo grlo. A ni se ganil, samo kosmato telo mu je nekoliko zadrževalo. Njegovo edino, krvavo zalito oko je bilo strmo uprto v Davida.

Četrtič je David izpregovoril.

»Uboga, zapuščena žival!«

V njegovem glasu je bilo vse: prijaznost, sočutje in začudenje. In ko je tako rekel, je vzel roko iz debele krznene rokavice in jo iztegnil proti psu. Še trenutek in bi se bil sklonil k njemu; a v tem ga je zmotil krik, tako rezek in nepričakovan, da je odskočil.

Thoreau je stal deset čevljev od njega, očitno na smrt prestrašen. V eni roki je krčevito stiskal risanico.

»Nazaj — nazaj, m'sieu!« je kričal z rezkim glasom. »Za Boga, skočite nazaj!«

Vrgel je puško k licu. David, ki se ni ganil, je hladno zrl na psa. Bari se je bil mahoma izpremenil. Njegovo edino oko je bilo uprto v lisičarja. Njegove krvaveče, režeče ustnice so kazale dolge zobe, izza katerih je zdaj uhajalo globoko, grozeče renčanje. Temna dlaka vzdolž hrbta se mu je bila vzdignila kakor ščetka. Vsa njegova podoba, ki je pravkar še izražala začudeno strpljivost do Davida, se je bila izpremenila v izraz smrtnega sovraštva do Thoreauja in strahu pred njim. Bilo je, kakor da bi bil Francozu glas obtičal v grlu, ko je videl, da David prezira nevarnost. Rekel mu ni niti besedice več. Njegove oči so bile uprte v psa. Počasi je nameril

puško; David je slišal, kako je napel petelina, in tudi Bari je slišal. V tem ostrem kovinskem zvoku je bilo nekaj, kar je ohladilo njegovo živalsko besnost. Ustnice so mu padle na zobe, zacvilil je in se zdajci po trebuhu zavlekel proti Davidu.

Čudež se je godil pred Thoreaujevimi očmi. Dušo in zveličanje bi bil stavil, da se to, kar je zdaj videl, ne more pripetiti med Barijem in človeškim bitjem. V brezmejni osuplosti je pobesil puško. David je zrl na Barija, iztezal roko proti njemu in se mu smehljaj v široko odprto, krvavo podpluto oko. Počasi, počasi se je Bari po trebuhu plazil proti njemu, in ko je bil ob njegovem znožju, se je spet ozrl na Thoreauja, pokazal strašne zobe in zagnal svojo zamolčko, potuhnjeno renčanje. David je zdaj segel prav do njega in se ga dotaknil, ne meneč se za prestrašeni stok, ki je ušel lisičarju iz razmršene brade. Ko je Bari začutil božanje njegove roke, ga je izpreletel silen trepet, kakor da bi ga zbadel. Ta dotik je bil kakor električni spoj med človekovo dušo in nagonom uboge živali.

Bari je bil našel človeka, prijatelja!

Ko je David stopil od njega k Thoreauju, je bil ves Francozov obraz, kolikor ga ni zakrivala brada, čudno nepopolnate barve. Kar bosti se je moral, preden je spravil glas iz sebe.

Nato je dejal: »Povem vam, m'sieu, to je neverjetno! Sam svojim očem ne verjamem. Čudež je bil!«

Drgetal je. David ga je nekam osuplo gledal. Strah, ki se je bil polastil Francoza, mu ni bil čisto razumljiv. Thoreau, ki je to videl, je pokazal na Barija — žival je ob tej kretnji takoj zarenila — in rekel:

»Hudoben je, m'sieu, hudoben! To vam je najhudoobnejši pes v vsej deželi. Rodil se je med volkovi, in srce mu je polno želje po krvi. Četrť njegove nature je volčje. Živa duša mu je ne more izbiti. Pet ali šest gospodarjev je že imel, a nobeden ga ni mogel ugnati. Tudi jaz sem ga tolkel, da je obležal kakor mrtev, pa se ni poboljšal. Dva psa mi je že zadavil. Meni samemu je skočil na grlo. Bojim se ga. Pred mesecem dni sem ga priklenil k temu drevesu, da ne bi bil skupaj z drugimi psi, in ves ta čas se ga ne upam spustiti z verige. Na kose bi me raztrgal. Včeraj sem ga pretepel do pohnrtvega, pa je še šaval proti meni. In tako sem se odločil, da ga ustrelim. Nič prida ga ni. Stopite malce v stran, m'sieu, da mu poženem svinčenko v glavo!«

Mlekita
Maslita
Grenkita

Mirim kraljica čokolad

Sadrita
Kavita

Primerna
BIRMANSKA DARILA
po najnižji ceni pri
ST. JAPELJ
zlatar
Ljubljana, Tyrševa c. 9
(Dunajska cesta) 6426

Tovarna najmodernejših
VRTNIH SONČNIKOV
Makso Salgo k. d., Osijek
Pred nakupom zahtevajte katalog!

PERJE
KOKOSJE, PURJE,
GOSJE in RACJE
NAVADNO, S
STROJEM ČIŠČE-
NO in COHANO

PO ZNATNO
NIZJIH CENAH.

★
VZORCI SE POSI-
LJAJO BREZPLAC-
NO in FRANKO

★
DOBAVLJA V
VSAKI MNOŽINI

E. Vajda, Čakovec
Telefon 59, 60, 3, 4.

SPOLNE BOLEZNI
sifilis, kapavica, beli tok so ozdravljive brez strupenih injekcij, brez si-
vega srebra in salvarzana, priprostim, toda radikalnim potom. Tisoči žen
in mož se zahvaljujejo za popolno ozdravljenje in trajno zdravje ravno
tej kuri. Tisoči zahvalnih pisem. Uspeh v vsakem slučaju zjamčen.
Kura je zdravju neškodljiva. Ne trpite dalje! Pišite nam in mi vam
pošljemo zastoj razpravo, kako se izognite boleznim. In tako se boste
štel med srečnike. Laboratorij Havelka, Praha 65-Nusle, Božetechova
ulica 10, J. 17. CSR. 162

Samo še kratek čas! Samo še kratek čas!

ZARADI PRESELITVE
se vrši

prodaja manufakture
do 50% pod nabavno ceno
pri tvrdki MARA RAMOVŠ v Tavčarjevi ulici št. 2, I. nadstropje.

Navajamo cene raznega blaga:

sifon 80 cm	Din 6.—	podeleni boljše kvalitete	Din 9.—
sifon boljše kvalitete	8.75	voln. deleni s svil. karo vzorci	11.—
najfinjši sifon brez aperture	10.—	švic. etamin črn, moder, siv	12.—
molinos 75 cm	4.75	angleški popelin za moške srajce	18.—
platno za rjuhe 150 cm	19.—	Creppe de Chine	38.—
najfinjši dom. platno	21.—	Creppe de Chine prava svila	50.—
kuhinjske brisače komad	5.50	bemberg svila v vseh barvah	28.—
platno za brisače	7.—	platno za damske obleke	30.—
frotirke	8.75	blago za trenchcoat	70.—
gradl za žimnice	23.—	prima češko blago za moške obleke	70.—
popelin za damsko perilo	12.—	najfinjši angl. kamgarn od Din 140.— naprej	
najfinjši svileni popelin	17.50	moške športne hlače po	Din 110.—

POZOR! POZOR! POZOR!
VEČJA PARTIJA OSTANKOV ANGL. KAMGARNOV ZA MOŠKE OBLEKE,
CELI OSTATEK DIN 400.—

IZKORISTITE UGODNO PRILIKO! 5327

Zahtevajte še danes vzorke!

Da omogočimo cenjenemu ob-
činstvu tudi izven Zagreba, da
si izbere za svoje potrebe naj-
novejših tkanin pri veliki izbiri
po najnižjih cenah, pošljemo
na zahtevo vse vrste vzorcev,
štofov najnovejše kreacije, vseh
vrst svile, enobarvne in pisane,
svile za pranje, nadalje zadnje
novosti v tkaninah za poletne
plašče, kakor tudi eponge, pi-
que itd., vse vrste platna v
raznih širinah, posebno dobro
znana SCHROLL platna, lane-
na platna kakor tudi opreme,
popeline in zefire, enobarvne
in pisane, za perilo.

MODNA TVRDKA
„La Parisienne“
Zagreb, Preradovićev trg 6374

OTROŠKI VOZIČKI

po najnižjih cenah
M. TOMŠIČ, Ljubljana
Sv. Petra cesta 52, 7205
Na Velesejmu paviljon G 617—619.

Vse, kar želite,

dobite v »Jutrovem«
nilem oglašniku

VSA
PRIČAKOVANJA
bodo nadkrijala izvirna
glazbila
največje domače odpreme
tvrdke
KRALJEVSKI SVIRALNI
ORKESTRARJI
F. SCHNEIDER
PROIZVOD
GLAZBIL IN PRISOR
ZAGREB
Nikolajeva ul. 12/c
Violone — od Din 71.— dalje
Gitarpe — 158.—
Mandoline — 108.—
Harmonike — 75.—
Hajsičke gitar, kromofoni
harmonike, trube, saksofoni
itd. po najnižjih cenah.
ZAHTEVajte
brezplačni poučnik
CENIK

Ako hočete imeti dobro, trpežno in po
konkurenčnih cenah izvršena
PLESKARSKA DELA
se obrnite na trdiko
FRANC REBERNIK
pleskarstvo in ličarstvo
Ljubljana, Komenskega 22.
Telefon št. 31—77. 6425

Tu gre za Vašo lepoto!

Milostljiva gospa, ne izbirajte zase pu-
dra tako lahkomišelnosti! Za vašo polt je
potrben puder absolutne popolnosti.
Stoletne izkušnje omogočajo Bourjois-u,
da izdeluje svoje poudre v popolni dovrše-
nosti. Bogata izbira pudrov — profinjeno
parfimiranih — kakor tudi mnogoštevilne
krasne barvne nijanse vas bodo očarale in boste izmed
teh našli brez obotavljanja »svoj puder«.

Tu imate priljubljene Bourjois pudre!

Puder: SOIR DE PARIS — PRINTEMPS DE PARIS —
MON PARFUM — FINANCEE

In ne pozabite, milostljiva gospa!

BOURJOIS
PARFUMEUR

se vedno potrudi, da ustreže vaši lepoti.

Izdolovalec svetovno znanih rdečil za obraz: Cendre de rose in rouge mandarine.

TRSTJE ZA STROPE

kupujte le od domače tvornice katera
EDINA izdeluje to blago
iz najboljšega materiala **JOS. R. PUH, Ljubljana**
močno pleteno s pobakreno žico. GRADAŠKA UL. ŠT. 22 — TEL. 2513

Pred nakupom za birmo

ne premišljuje, kje si boste dobavili pocenji blago
ali gotove oblečke in obleke, svilene robe, klo-
buke, nogavice, čevlje, ampak se podajte ali pišite
po vzorce in cenik

Sterneski
Celje št. 20.

ki vam nudi gornje predmete v veliki izbiri po
najnižjih cenah in v dobri kvaliteti. Obleke se
izdelajo po meri v lastni tovarni. 6318

nikarte
piliti
obraz

USODA LJUDI!

Znameniti horoskopski prof. Helén se je odločil brezplačno izdelati Vam horoskop. Njegova priznana sposobnost videti prihodnost v življenju drugih, ne glede na razdaljo, meji na čudovitost. Prof. Helén Vam pove po resnici vso Vašo usodo; napove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh ali najdete srečo itd. Njegov popis minulih sedanjih in bodočih dogodkov gotovo vzbudi Vaše zanimanje in presenečenje. Ne bodite obožni, ne jadikujte, vse se obrne na bolje.

Citajte, kaj Vam piše prof. Helén:

Spoštovani prijatelji! Ze sama objava, da bom izdeloval horoskopsko brezplačno, je povzročila, da je moj tukajšnji zavod naravnost preplavljen s takimi prošnjami. Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje. Svoje sposobnosti dajem sedaj na razpolago vsem. Sporočite mi svoje naslove, pokličite dan mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši bodočnosti sedanosti in prihodnosti več, nego bi Vi smatrali za možno. Samo 75. izdatke priložite v pisno 10 Din. Dopolnite naslovite na moj zavod: Astrol. labor. K. Havelka, Praga 31 — Vinohrady, poštni predal 28. J. 250. Upam, da Vam pokažem boljše pot v bodočnost in ostajam Vaš prijatelj.

prof. Helén, astrol.

Brezplačno vožnjo

boste imeli, ako za časa velesejma kupite perje in puh pri nas, ker so cene za 50% nižje. Velika izbira v originalnem tovarniškem pakovanju. Ne zamudite ugodne prilike. 6499

RUDOLF SEVER, Ljubljana, Marijin trg 2.

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

PERJE kg Din 7.—, 10.—, sivo čehano Din 16.—, 24.—, belo čehano kg Din 44.—, belo čehano gosje spuhom kg Din 64.—, 84.—, Beli puh Din 160.—, Blazina, polnjena, 40x50 Din 27.—, 35.—, Pernica polnjena 120x180 Din 90.—, 135.—, z ružičastim ali plavim inletem. Vzorci brezplačno. Odprema po povzetju. Naročila preko Din 350.— pošljemo franko. Odeje, polnjene z vato ali puhom, Neodgovarjajoče blago zamenjamo ali vrnemo denar.

„Posteljina“ H. Weiss, Zagreb, Hlica 76-e

NEKADILEC
na mah za vedno lahko postanete z uporabo

ANTIFUMINA

Antifumin je tekočina, ki, uporabljena za izpiranje ust, ustvarja veliko odvrtnost napram tabaku in daje priliko tudi najbolj strastnemu kadilcu, da se na najlažji način in v najkrajšem času odvadi grde razvade kajenja. Cena originalni steklenici 40.— Din, s poštnino 45.— Din.

Depo za Jugoslavijo:
Dvorska lekarna Bogovičiča, Skopje

Dobi se tudi v Ljubljani v lekarni g. Ramora, Miklošičeva cesta; v Murski Soboti v drogeriji Andercha Josipa in v mnogih lekarnah in drogerijah v naši kratjevini. 178

Na kili trpeči

se opravi brez operacije, brez bolečin, brez ožilja in poškodb naravnih organov, povsem, samo z uporabo močnega avstrijskega in nemškega patenta (avstrijski patent 127.369, 115.057 in 127.359, nemški patent 222.082 in švicarski patent 156.978) svojega tripljenja in nadiha. Brezplačno in neodgovorno predvajam zdraviljenja sam nebesno v svojih kraji:

Spielfeld-Strass (Stmk.): v hiši gosline Kasehl v Spilju: v erodu, dne 14. junija, od 8. do 3. ure.
Radgona (Badkersburg, Stmk.): v hiši gosline Kaiser von Osterreider: v četrtek, dne 15. junija, od 8. do 2. ure.
Graz: Bahnhofgasse 65: v hiši gosline Lazarische Kremer: v soboto, dne 16. junija in v nedeljo dne 17. junija — obisk od 8. do 3. ure.
Beljak (Villach): v hiši gosline Zvon Lamm: na glavnem trgu: v ponedeljek, dne 12. junija od 8. do 2. ure.
Velikovec (Völkermarkt, Kärnten): Hauptplatz 21: v hiši gosline Gold, Löwe: v torek, dne 13. junija od 8. do 2. ure.

Eno vsak dan dosevajocih zahval:

Star sem 74 let in trpim že 25 let na kili. Ker so bile nadloge vedno večje, sem uporabil Streifeneder-jev patent in zamenjal hvalno pismo, da sem se svojega tripljenja sodej popolnoma iznebil brez bolečin in nadlog. Vse spoštovanje pred takim uspehom pri moji starosti! Mathias S. in L. Lorenz N. 19. Post Fühnerdorf, 16. januarja 1933. — Dostojni občinski urad Polneder, Smk. Dovolite da Vam pošlem svojo potisnjeno ilustracijo brez sivega predpisa in zveznega pisarniškega pošta neodgovorno in brezplačno. **POZOR PRED POZIVBAMI!**

Pazite, prosim, natančno na moje ime, dolgoletno izvajanje mojega delovanja v Avstriji in na moje najnovelše patente. Tisti na kili trpeči so namreč samo z uporabo teh patentov odlašali muk. F. G. Streifeneder, Fürstenfeldbruck bei München.

Banja Koviljača.

Neosporno najlepše in najekvotnejše kupališče Jugoslavije za: škrofulozo, tuberkulozo, kostiju in zglobova, reumatizam, zglobova in mišica, malokrvnost, hlorozo, hronične kožne bolezni, ženske bolezni, nervozu, zaplenje živaca, periferne uzetosti, i dr.

Opšte poznati sumporoviti izvori i čuvno koviljačko sumporovito blato.

Za posetioce kojima nije potrebno lečenje u mineralnoj vodi plaća na Drini i čuveni park sa šumom, pruža svaku udobnost, jer je Koviljača opšte poznata i kao vazdušna banja.

Sezona od 1. maja do 15. oktobra.

Uredan i znatno olakšan saobraćaj preko Rume-Klenka-Sapca vozovima i brodovima uz i niz Savu; autobuska veza Beograd-Koviljača i Sarajevo-Koviljača, Tuzla-Zvornik-Koviljača i Brčko-Bjelina-Koviljača.

U Sapcu na Savi službenik banjske Uprave gostima na raspoloženje za svaku uslugu i obaveštenje besplatno.

Cene lečenja, stanovima i hrani znatno snižene, a naročito kurtaksi.

U banji: pošta, telegraf, telefon, plaža na Drini, tenis, koncerti i zabave svakodnevno. Postoji mogućnost za sve vrste sporta.

Kupališni dom (Kur-salon), jedan od najlepših u srednjoj Evropi, pruža gostima svaku razonodu. Muzika prvoklasna.

Prvoklasni hoteli i vile same banje, kao i privatnih lica, obezbeđuje svaku udobnost.

Dovoljan broj stanova za srednju i nižu klasu.

Povlastice, za državne i samoupravne činovnike i penzionare, kao i novinare, važe i u glavnoj sezoni.

Prospekte i sva obaveštenja daje Uprava banje besplatno. A.

6461

Uprava Banje.

1 milijon

odjemalcev ima tvornica glasbi Meinel & Herold, toraj već ko vse druge glasbene firme v Jugoslaviji skupaj. To gotovo nekaj pomeni in zato zahtevajte tudi Vi predvsem

katalog

te trdke, ki ga dobite brezplačno. Nudi se Vam:

Violine od Din 69.—
Krone harmo. 69.—
nike 69.—
Mandoline 99.—
Gitare 148.—
Rijavajske gitare, saksofona, kromatične in klavirharmonike itd.

Meinel & Herold

tvornica glasbi in harmonik, prod. podr. Maribor št. 101

LINOLEUM PREPROGE

tapetniško, železno in medno (mesing) pohištvo, posteljina, vložke, žimnice in zastori, blago za pohištvo in zavese, indanthren-barvne, volna, flanela, posteljine in namizne garniture kakor tudi vsi predmeti za stanovanja, hotele in gostilne v največji izbiri,

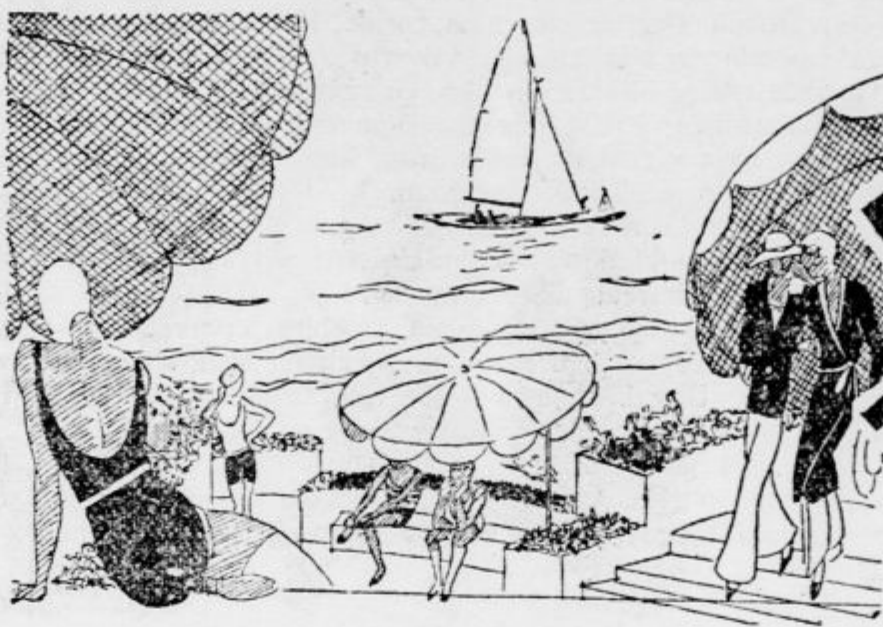
po najnižjih cenah.

Ceniki gratis pri

Karolu Preis-u

MARIBOR, Gosposka ulica št. 20

194

MEHANIČNA TOVARNA OPANK IN OBUTVE

Petar M. Dumitrov, Pančevo

Žične vloge po 109 Din

Žične vloge iz izvanredno trde žice Din 159. Plaćljivo vnaprej, franko vsaka železniška postaja. Preprodajalci dobijo popust. Pri naročilu se prositi, da se navede natančna notranja mera postelje.

„WEKA“, MARIBOR 9.

VRTNE SONČNIKE

Izdeluje

B. Fettmann

Zagreb, Masarykova 9

Zahtevajte brezplačni cenik

157

Javna sodna dražba

Dne 9. junija 1933 ob 9. uri dopoldne se bo vršila pri sreskem sodišču v Mariboru soba št. 27 v konkurzni zadevi Martina in Josipine Cvilak, javna dražba

posestva Jareninski dol.

Podrobne informacije v zadevi daje konkurzni upravitelj dr. Kumbatović Filip, odvetnik v Mariboru, Kralja Petra trg 1. 7231

V hudih časih

so »Jutrovi« mali oglasi najcenejša nakupovalnica potrebščin. Danes priobčite oglas, jutri že prejmete številne ponud

PERJE

kokošje, purje,
gosje in račje,

naravno, s strojem
čiščeno in čehano,

dobavlja v vsaki množini

E. VAJDA
ČAKOVEC

Telefon šte. 59, 60, 3, 4.

15358